

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
katedra geografie

Bakalářská práce

**VYMEZENÍ SFÉR VLIVU MĚSTA ČESKÉ
BUDĚJOVICE: APLIKACE RŮZNÝCH METOD VÝZKUMU**

Vypracoval: Václav Havlík

Vedoucí práce: RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D.

České Budějovice 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Vymezení sfér vlivu města České Budějovice: aplikace různých metod výzkumu“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 30. dubna 2014

Václav Havlík

Poděkování:

Rád bych poděkoval vedoucímu své bakalářské práce, panu RNDr. Stanislavu Kraftovi Ph.D., za jeho cenné rady, informace, materiály a připomínky, které mi během vypracování bakalářské práce poskytl.

HAVLÍK, V. (2014): Vymezení sfér vlivu města České Budějovice: aplikace různých metod výzkumu. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 74 str.

Anotace:

Předkládaná bakalářská práce se věnuje vymezení sféry vlivu města České Budějovice, při kterém je aplikováno několik vybraných metod výzkumu. Těmito metodami jsou migrace, dojíždka do zaměstnání a do škol a intenzita spojů veřejné dopravy mezi obcemi Jihočeského kraje a Českými Budějovicemi. V práci jsou použita nejnovější data Českého statistického úřadu z posledního sčítání lidu, domů a bytů. Důležitou částí práce je zjištění intenzity vazeb mezi obcemi ležícími v Jihočeském kraji a horního dosahu sféry vlivu jihočeské metropole. Značný význam je také věnován zhodnocení působení distance decay funkce na všechny použité metody a následné syntéze těchto metod.

Klíčová slova:

sféra vlivu, migrace, dojíždka, region, regionalizace, distance decay, České Budějovice

Abstract:

The present thesis deals the delimitation of sphere of influence of the České Budějovice applied at a few selected research methods. These methods are migration, commuting to work and school and intensity of public transport links between the municipalities South Bohemian region and the České Budějovice. In the thesis used the latest data from the Czech Statistical Office from the last census. An important part of this work is to detection the intensity of the links between the municipalities South Bohemian region and the upper range of sphere of influence South Bohemian metropolis. Considerable importance will also devoted to evaluate the effect of distance decay for all methods used and combination of these methods.

Keywords:

sphere of influence, migration, commuting, region, regionalization, distance decay, České Budějovice

Obsah

1. Úvod a cíle práce	7
2. Teoretická východiska práce	9
2.1. Region	9
2.1.1. Regionalizace	10
2.1.2. Typy regionů	12
2.2. Sféra vlivu středisek	13
2.3. Distance decay funkce	14
3. Metodika práce.....	17
3.1. Vymezování sféry vlivu na základě migrace.....	17
3.2. Vymezování sféry vlivu na základě dojíždky do zaměstnání	18
3.3 Vymezování sféry vlivu pomocí intenzity spojů veřejné dopravy.....	20
3.4. Vymezování sféry vlivu pomocí dojíždky do škol.....	21
3.5. Syntéza vymezování sféry vlivu	22
4. Hypotézy	23
5. Vymezení sféry vlivu	24
5.1. Vymezení sféry vlivu na základě migrace	24
5.1.1. I. zóna	26
5.1.2. II. zóna	28
5.1.3. III. zóna	30
5.1.4. IV. zóna	32
5.2. Vymezení sféry vlivu na základě dojíždky do zaměstnání	33
5.2.1. I. a II. zóna.....	36
5.2.2. III. a IV. zóna	38
5.3. Vymezení sféry vlivu za pomoci intenzity spojů veřejné dopravy	39
5.3.1. I. a II. zóna.....	42

5.3.2. III. a IV. zóna	43
5.4. Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do škol	44
5.4.1. I. a II. zóna.....	46
5.4.2. III. a IV. zóna	48
6. Distance decay.....	49
7. Syntéza použitých metod pro vymezení sféry vlivu	54
7.1. I. a II. zóna	56
7.1.1. Aglomerace Českých Budějovic	59
7.2. III. a IV. zóna.....	62
7.3. Distance decay syntézy vymezení sfér vlivu	64
7.4. Vztah syntézy vymezení sféry vlivu a administrativních hranic.....	65
8. Závěr	67
9. Seznam použité literatury.....	70
10. Seznam příloh	74
11. Přílohy.....	75

1. Úvod a cíle práce

Vymezení sféry vlivu města je vzhledem k různosti pohledu, jakým můžeme na tento pojem nazírat, velmi složitou aktivitou. Vždy záleží, jaký autor zvolí postoj a zároveň lze říci, že několik autorů tvořící na první pohled totéž by mohlo interpretovat značně rozdílné výsledky. Práce je tedy zaměřena na snahu co nejpřesněji, za pomoci několika geografických metod, určit sféru vlivu města České Budějovice.

Motivací pro vypracování bakalářské práce právě na toto téma byla kromě zájmu o tyto geografické metody, jakými jsou zejména migrace a dojíždka, potažmo sledované území, kterým jsou České Budějovice, právě možnost individuálního pohledu při jejím vytváření a to vzhledem ke složitému vzájemnému srovnávání použitých geografických metod.

Prvním cílem práce je vymezení sfér vlivu při aplikaci různých metod výzkumu. Tyto zvolené metody poskytují z různých pohledů rozdílné výsledky a z toho důvodu může být zajímavé hledat aspekty, které toto rozšíření podmiňují. Sféra vlivu je pojem relativně volný, ale v podstatě lze říci, že se jedná o oblast, která má intenzivní vazby s centrem a zasahuje nejen do zázemí střediska, ale často také velmi výrazně za jeho vymezení. Právě rozdíl mezi zázemím a sférou vlivu bude jedním z řešených problémů v této práci, neboť rozšíření sféry vlivu se dá reálně předpokládat také do zázemí jiných blízkých středisek stejného či nižšího řádu. V případě města České Budějovice a monocentrického uspořádání Jihočeského kraje se bude zcela jistě jednat pouze o střediska nižšího řádu, kterými budou bývalá okresní centra a centra správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Výsledky vybraných dílčích metod tedy umožní vytvořit několik sfér vlivu Českých Budějovic, které bude mezi sebou možné částečně porovnávat. V této souvislosti bude rozhodně zajímavé analyzovat výsledky, které nám poskytnou vymezení sféry vlivu na základě migrace s těmi, které sledují dojíždku do zaměstnání. Z dat poskytující tyto údaje zjistíme například, jak zásadně ovlivnila vybrané území rezidentní suburbanizace. V té souvislosti si budeme moci vytvořit obrázek také o tom, do jaké vzdálenosti jsou ochotni dnes lidé dojíždět za prací a kam až dosahuje „suburbanizační pásmo“ města České Budějovice. Při komentování jednotlivých vymezení sfér vlivu nebude opomenuta ani distance decay funkce, díky které uvidíme jaký vliv má vzdálenost od centra na aplikované metody.

Druhým cílem práce je následné spojení vybraných geografických metod a vytvoření syntézy sféry vlivu města České Budějovice. Na nutnost této závěrečné komparace bude vzpomínáno již při tvorbě metodiky zpracování dat jednotlivých aplikací. Proto dojde k nahlížení na použité metody způsoby, které toto srovnání umožní a to i přesto, že jsou, jak již bylo řečeno, velmi rozdílné. V souvislosti s tímto vymezením, které již bude vzhledem k poskládání z více geografických pohledů, velmi pevné a obhajitelné by mohlo být zajímavé otevření pojmu „českobudějovická aglomerace“, která není pevně stanovena a kterou by mohla tato syntéza vymezit.

Tato bakalářská práce si dává za cíl také aplikovat sledovanou problematiku do praxe, protože z výsledků každé použité geografické metody můžeme vysledovat určitý trend, který lze nějakým způsobem použít. Může jím být například určitá stavební činnost v místech, kterými prochází nejsilnější proudy, posílení veřejné dopravy v oblastech se silnou vazbou na centrum či úprava administrativních hranic. Vzhledem k velmi pravděpodobnému zásahu sféry vlivu do zázemí jiných středisek může dojít k rozpětí do mnohem většího území a větší vzdálenosti. Díky tomu lze například zřetelněji srovnávat význam středisek pro své zázemí, neboť k rozšíření sféry vlivu centra vyššího řádu dojde častěji do zázemí méně významného centra. Těmito středisky v tomto případě mohou být například další bývalá okresní města.

2. Teoretická východiska práce

Tato kapitola podá vysvětlení o klíčových pojmech celé práce z hlediska již jinými autory zpracovaných témat. Jedním z nejdůležitějších pojmů práce je pojem region a s tím spojené jeho typy a regionalizaci a poté zejména samotný termín „sféra vlivu“. Řeč bude věnována také spojení distance decay a to zejména v pracích, které jej primárně vůbec nesledovaly.

2.1. Region

Následující kapitoly o regionu a jeho typech vycházejí z práce Klapka, Tonev (2008). Slovo region vzniklo z latinských regere a později regio a jedná se o území, které bylo vymezeno na základě společných rysů a znaků a tím bylo odděleno od území, které tyto znaky nemají. Význam těchto slov, tedy ovládat respektive království ukazuje, jakým způsobem bylo dříve na region nahlíženo. Byl vnímán pouze jako politické území, které bylo vždy ovládáno nějakou svrchovanou silou.

Na začátku 19. století se objevil nový způsob náhledu na region. S ním přišli němečtí geografové Alexander von Humboldt a Carl Ritter, ten používal tzv. plošnou diferenciaci a v podstatě se jednalo o to, že sociální a ekonomické charakteristiky jsou dány přírodními podmínkami krajiny. Tento pohled je nazýván deterministickým přístupem.

Jako výsledek fyzickogeografického a sociálněgeografického působení chápal region Paul Vidal de la Blache. Tento přístup, ve kterém je region pojímán více komplexně, je nazýván jako possibilistický. Další geografové, kteří často vycházeli právě z francouzského geografa de la Blacheho, již věnují větší pozornost identifikaci specifických jevů regionu odlišujících je od regionů jiných. Toto pojetí, které můžeme poprvé vysledovat na začátku 20. století a které je nazýváno idiografickým si vzal za příklad a rozšířil jej americký geograf Richard Hartshorne. Ten kromě nového indeterministického pojetí regionu do geografie zavedl pojem prostorová diferenciacie. „Prostorová diferenciacie se zabývá prostorovým rozšířením fyzikálních a sociálních jevů a je dodnes jedním ze základních výzkumných přístupů v geografii“ (Johnston a kol. 2000). Tento indeterministický přístup je tedy nezávislý na přírodních podmínkách a obhajovali zejména ekonomičtí geografové W.Christaller a W.Lösch.

Vzhledem ke značné odlišnosti fyzickogeografických a sociálněgeografických charakteristik na Zemi je v současném pojetí tvorby regionů nutné odlišovat aspekty alespoň v těchto rovinách. Z toho vyplývá, že ve fyzické geografii je nejpodstatnější pro určování regionu přírodní hledisko a v sociální geografii ekonomický a politický pohled. Dalším v současnosti užívaným pohledem na koncept regionu je nomotetický přístup. „Ten se soustředí na obecné a univerzální znaky regionů a hodnotí tedy stupeň podobnosti regionů“ (Johnston a kol. 2000).

Klapka, Tonev (2008) k vymezení regionu říkají: „Region je výsledkem prostorové (územní) diferenciacie geografické sféry a ta může být určena na přírodním, politickém, ekonomickém, sociálním či kulturním základě, případně může tyto faktory kombinovat“. Dále na základě několika prací geografů zabývajících se regionalizací definují region mj. jako část geografické sféry, která je menší než celá zájmová oblast výzkumu (např. kontinent, stát) a větší než konkrétní místo (Klapka a Tonev 2008).

Důvodem vymezování regionů se ve své publikaci zajímal polský geograf Kazimierz Dziewoński (1967), který region označoval jako objekt geografického výzkumu, kdy je vymezení regionu cílem výzkumu. Následně jej vnímá jako nástroj geografického výzkumu, kdy region je statistická jednotka za kterou jsou zjišťovány různé statické hodnoty a za další jej chápe jako nástroj managementu území ve smyslu tvorby určitého plánu pro daný region.

2.1.1. Regionalizace

„Regionalizace je proces, při kterém je geografické prostředí členěno na dílčí celky a provádí kvalifikovanou generalizaci, navíc hodnotí význam, polohu a funkce regionu i jeho postavení v regionálním systému“ (Anděl 1996). Regionalizací, kterou se zabývá tato práce je nazývána sociogeografickou a to z toho důvodu, že studuje sociální vrstvu krajiny, tedy společnost a vše co bylo vytvořeno člověkem. Hlavními aspekty sociální geografie jsou tedy sídla, obyvatelstvo, doprava, zemědělství, průmysl a služby.

Nicméně podle Mištery (1997) je regionalizace procesem, který se většinou děje nezávisle na společenském vědomí. Jako příklad, kdy to tak být nemusí, uvádí výstavbu páteřních komunikací nebo průmyslových zón, které mohou značně ovlivňovat chování obyvatel žijících v geografickém prostoru.

Nejdůležitějším při vymezení regionů je určení mikroregionální úrovně. Na té dochází podle Mulíčka a Sýkory (2011) k prostorovému uzavírání důležitých vztahových procesů v hranicích funkčních regionů. Ti dále pokračují tím, že rozdělují regionalizaci na deduktivní a induktivní, z nichž prvně jmenovaný vychází z tzv. nodálního regionu, ve kterém dojde k definování vybraného centra a přiřazování ostatních center podle intenzity vazeb (viz níže). „Oproti tomu induktivní regionalizační techniky pracují primárně s konceptem vztahové uzavřenosti, kdy jsou do funkčních celků pomocí různých typů algoritmů integrována sídla s malou vzájemnou (funkční) vzdáleností (např. sídla propojená intenzivními pracovními vazbami)“ (Mulíček, Sýkora 2011).

Deduktivní, neboli Top down metoda, kterou ve svých pracích používá převážně profesor Hampl, je závislá na určení pravděpodobného centra (Hampl 2005). Přístupů k jeho vymezení může být mnoho, např. populační velikost, množství nabízených pracovních míst, administrativní funkce či nabídka služeb, což může být někdy problematické. Nepochybnou výhodou je naopak fakt, že každá část sledovaného území spadá právě k jednomu centru.

Induktivní metoda, také nazývána jako Bottom up či Travel to work areas, nepracuje v první řadě s vymezenými centry, ale s tzv. konceptem vztahové uzavřenosti. Mulíček a Sýkora (2011) v souvislosti s touto metodou hovoří o potlačování inter-regionálních vztahů a naopak posilování intra-regionálních vztahů. Tato metoda vyžaduje pro regionalizaci již složitější operace, nicméně je pro ni vytvořen softwarový nástroj (TTWA algoritmus). Ten také umožňuje tvorbu hladin vztahové uzavřenosti a její sledování i v rámci menších regionů.

Johnston a kol. (2000) přirovnává regionalizaci, respektive vymezení funkčních městských regionů, k povodí. Termín hinterland hovoří o přístavu, který disponuje oblastí pro vývoz a zdroj dovozů, které je jeho zázemím neboli obchodním odbytištěm a zároveň místem, kde dochází k výrobě.

Regionalizace je pro svou důležitost, při které vytváří důležité podklady mj. pro územní plánování, subjektem zájmu vlád a orgánů státní správy. Mimo to má také největší podíl na tvorbě administrativních hranic.

2.1.2. Typy regionů

Region lze klasifikovat z mnoha pohledů. Za jeden z nich můžeme považovat, také již výše zmíněný, pohled Kazimierze Dziewońského. Český geograf Martin Hampl (1971) vymezil regiony z hlediska odvětvového, čímž dal vzniknout pojmům fyzickogeografický, sociálněgeografický a následně komplexní region. Prvně dva jmenované se dají dále dělit podle konkrétního objektu sledování. Komplexní region by měl tyto dva pojmy spojit a zastřešit. Jedná se tak o region vzniklý působením fyzickogeografických i sociálněgeografických procesů. Klapka a Tonev (2008) se k celé problematice komplexního regionu vyjadřují takto: „Východisko je také možné najít v tom, že se sociálněgeografický region (jako region komplexnější a vývojově složitější) arbitrárně prohlásí za komplexní geografický region, neboť organizace společenských jevů reflektuje přírodní podmínky“.

Dalším hlediskem, kterým lze klasifikovat regiony je taxonomické, vytvářející region individuální a typologický. Individuální region je vymezen svým unikátním znakem a má vlastní jméno, typologický naopak na základě obecných vlastností, čímž je ho logicky možné definovat častěji.

Jako nejvýznamnější se ukazuje klasifikace regionů podle formy, která regiony dělí na homogenní a nodální. V případě homogenního regionu se jedná o vnitřně velmi stejnorodou oblast, tedy že kritérium, na základě kterého vytváříme regionalizaci, je rovnoměrné v celém území. Při vytváření nodálních regionů je důležitým pojmem „jádro“ (nodus), kolem kterého je výsledný region zobrazen a vzhledem ke kterému je vytvářen. Toto centrum vytváří propojení mezi sledovanými objekty v rámci jednoho regionu. Anděl (1996) říká, že „kritériem pro jejich vymezování je intenzita vazeb mezi centrem a prvky v zázemí. Jsou založeny na protikladu koncentrace určitých jevů (sociální, ekonomické aj. povahy) v regionálním jádru a absence (rozptylu) těchto jevů či vlastností v okolí střediska.“ a dále upozorňuje na fakt, že jsou na rozdíl od homogenních dynamické a mohou se měnit.

Na rozdíl od homogenních regionů (jinak nazývaných formální), které jsou častěji využívány ve fyzické geografii, jsou nodální regiony více vymezovány v sociální geografii a jsou vnitřně heterogenní. Příkladem nodálních nebo také funkčních regionů je mj. tvorba spádových nebo dojížděkových regionů.

Nodální region vytváří vnitřní strukturu, která souvisí s intenzitou daného jevu, kterou působí na jádro. Nejsilnější vazby můžeme sledovat nejčastěji v zázemí jádra.

Na ně navazují semiperiferní a periferní oblasti. Tento jev je úzce spjat s pojmem distance decay, který je přiblížen v další části této kapitoly.

2.2. Sféra vlivu středisek

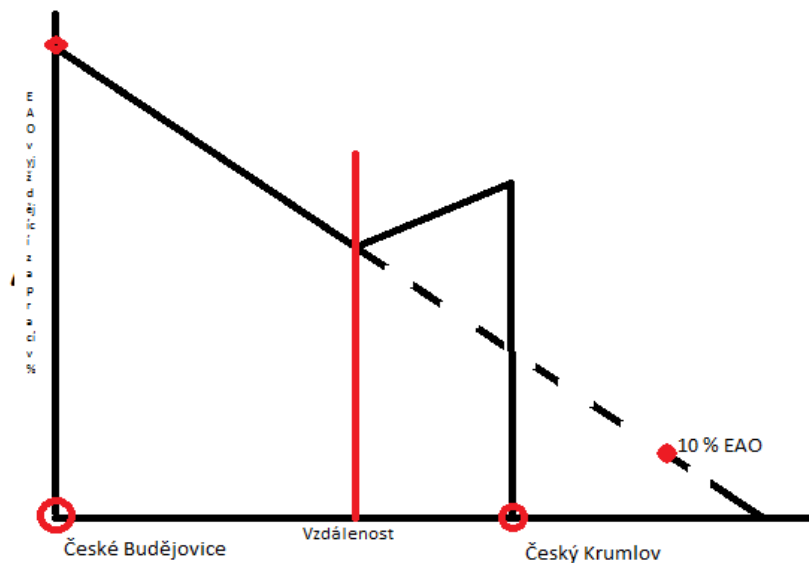
Maryáš (1983) hovoří, v souvislosti s vymezením sféry vlivu středisek o dvou základních technikách, které se dají spolehlivě použít. První z nich je anketární šetření a druhou prostorově interakční modely. V případě využití druhé varianty, lze za použití např. Reillyho modelu (Reilly 1931) vytvořit relativně snadno teoretické sféry vlivu středisek. „Jednoduchost při sestavování tohoto vzorce vede některé autory ke kritice modelu a to zejména z důvodu zjednodušení reálných prostorových vazeb.“ (Maryáš 1983). Aby došlo k předejití kritice výsledků, tak je práce zaměřena mnohem více na empirickou analýzu, které je dána přednost před teoretickými výpočty beroucími v úvahu velikost, počet obyvatel a vzdálenost mezi jednotlivými sídly.

Hlavním rozdílem mezi termíny sféra vlivu střediska a zázemí střediska je zejména to, že vymezení sféry vlivu jde přes zázemím vymezené hranice. To znamená, že jakékoli sídlo může spadat do sféry vlivu několika středisek, aniž by tím došlo k porušení geografických zásad. V případě vymezení zázemí středisek, ať už za použití kterékoli geografické metody, může dané sídlo spadat pouze do zázemí jediného centra, případně může oscilovat, což se stává pouze zřídka.

Pro lepší představu slouží Obr. 1 na kterém je zjednodušeně znázorněno zázemí dvou vybraných středisek, na příkladu dojížděky za prací, které je odděleno červenou linií. Následně vidíme možný dosah sféry vlivu, který může dosahovat až kupříkladu k 10% hranici, intenzity vztahů s centrem, bez ohledu na to zda se jedná již o zázemí jiného střediska. Toto středisko, konkrétně jeho význam, ve výše zkoumaných směrech, ale samozřejmě v praxi, významně působí na obce ve svém zázemí, čímž zároveň rozšíření sféry vlivu jiného centra zásadně ovlivňuje.

Pro určení hranic sféry vlivu bývá v geografii nejčastěji využívána desetiprocentní hranice (Toušek a kol. 2005). Ta tedy považuje, za oblast patřící pod určitou sféru vlivu tu, ze které alespoň desetina ekonomicky aktivního obyvatelstva spadá, ve vybraném sledování pod určité středisko. Vzhledem k nutné komparaci použitých geografických metod, ale není primární určení hranice, na základě které dojde k vymezení sféry vlivu, ale spíše početnost výsledných souborů, které budou následně vzájemně srovnávány.

Obr. 1 Znáznornění rozdílu mezi sférou vlivu a zázemím

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3. Distance decay funkce

Pojem distance decay je sice relativně mladý, přesto s odstupem času použitelný do teorií a metod mnoha geografických prací, vzniklých dříve než samotné slovní spojení, které může být do českého jazyka překládáno například jako funkce vzdálenosti. Distance decay funkce si můžeme všimnout při vytváření nodálních regionů, při kterých se sleduje síla vazeb, vůči vybranému jádru.

V roce 1970 vyslovil Waldo Tobler tzv. první zákon geografie ve kterém sdělil, „že vše souvisí se vším, ale bližší věci se přitahují více než ty vzdálenější“ (Tobler 1970). Tím zdůraznil důležitost vzdálenosti v geografickém prostoru a v podstatě upozornil, čím je nejčastěji způsoben klesající trend směrem od jádra při vytváření funkčních regionů.

Pojem distance decay můžeme tedy, jak již bylo řečeno, hledat i v pracích, které jej primárně nesledovaly. Jedním z prvních autorů byl již v 80. letech 19. století tvořící, německý geograf E.G.Ravenstein, který sledoval migraci v Londýně a jehož některé závěry už tehdy hovořily o vztahu intenzity vazby se vzdáleností.

V roce 1931 publikoval William J. Reilly zákon maloobchodní gravitace, který zněl takto: „Dvě města v normálních podmínkách, která jsou středisky maloobchodu,

přitahují nakupující z okolních sídel přímo úměrně síle počtu obyvatel těchto měst a nepřímo úměrně síle vzdálenosti každého z těchto měst k okolním sídlům“ (Reilly 1931). Také v tomto případě tedy můžeme sledovat prostorové vazby ovlivněné vzdáleností, které jsou navíc již vytvářeny s ohledem na určitou hierarchii sídel, kdy jsou menší sídla přitahována sídly většími.

Tuto teorii ještě rozšířil a zdokonalil W. Christaller (1931), který při svém výzkumu vytvořil sídelní strukturu pomocí šestiúhelníků, vykreslených okolo sídel podle jejich obslužného rozsahu a intenzity, kterou působí na okolní sídla. Výsledkem této práce byla hierarchie sídel, kterou vytvořil ne podle počtu obyvatel, ale právě podle obslužného významu (tzv. centrality) daného sídla, v jeho případě v jižním Německu. Ideální poloha centra byla tedy v přibližném geografickém středu a mělo by se jednat o město s exportním a importním významem. Při tvorbě jeho teorie narazil, jak na časové, respektive vzdálenostní hledisko ovlivňující pohyb obyvatel, tak pro tuto práci velmi důležitou, tzv. hranici horního dosahu. Tato hranice ukazuje, kam až sahá sféra vlivu daného centra, neboli maximální vzdálenost, kterou jsou lidé ochotní cestovat za danou službou. Tuto práci dále rozšířil A. Lösch.

Na konci 50. let 20. století se tvorbě, týkající se vazeb mezi městy a přilehlými regiony a mezi regiony, začal věnovat americký ekonom Walter Isard. Ten se ve své publikaci (Isard, 1960) věnuje zejména výzkumu měst a regionů, s přihlédnutím na průmyslové komplexy v jeho okolí, sleduje migraci a vytváří gravitační modely. V dalších letech sleduje zejména individuální chování a rozhodování jedince a výsledky shrnuje v dalších publikacích. V podobném duchu pokračoval Isardův současník Peter Haggett, jenž se věnoval lokalizačním analýzám, kterými se snažil pomocí modelů vytvořit určité vzory či pořádky fungující v geografickém prostoru. (Haggett 1965).

Zkoumání vazeb a toků, vytvářejících se v jednotlivých regionech, se ve 2. polovině 20. století věnovali spíše ekonomové či sociologové než kovaní geografové, a tak dalšími jmény, zajímající se o tuto problematiku, za pomoci vytváření městských a regionálních modelů jsou v 70. letech A.G.Wilson, P.J.Taylor a W.Alonso. Ten využíval zejména matematických modelů, avšak s přihlédnutím na různá specifika, která ovlivňují vazby a směry toků v jednotlivých regionech.

Problematika distance decay se postupem času stávala stále více zajímavou pro geografy ekonomy, kteří začali mj. sledovat toky zboží a to většinou za použití gravitačních modelů. Z mladší generace autorů se jedná např. o M. E. O'Kellyho a M. A. Niedzielského

Hlavním problémem, při vytváření fungujících teorií distance decay funkce, je právě různorodý geografický prostor s mnoha překážkami, ať už přírodními, tak umělými v kombinaci se závislostí na lidském chování a rozhodování. Halás a Klapka (2012) porovnávají metody a způsoby, které využívali, pro své teorie o závislosti vzdálenosti na intenzitě určitého jevu, odborníci věnující se této problematice a snaží se nalézt, co možná nejvhodnější matematický vzorec. Ve svém článku výsledky prezentují na příkladu denní dojížděky do zaměstnání.

3. Metodika práce

Při tvorbě vymezení sféry vlivu města České Budějovice byly využity nejvýznamnější příklady, které sledují prostorovou mobilitu, tedy dojížděku do zaměstnání a migraci, doplněny o intenzitu spojů veřejné dopravy a dojížděku do škol. Zprvu došlo ke zpracování dílčích sledovaných aspektů a vytvoření co nejpřesnější hranice, která odděluje území spadující pod sféru vlivu a které již ne. Až následně dochází k vymezení sféry vlivu vygenerovanou ze všech sledovaných typů geografické mobility. Tato kapitola se věnuje představení těchto typů geografické mobility, které jsou sledovány a přiblíženy konkrétní způsoby jejich zisku a zpracování. Výsledkem jsou následně zejména komentované mapové výstupy.

Jak již bylo řečeno dříve, tak hlavním cílem této práce je vymezení sféry vlivu za použití vybraných geografických metod. Jako nejvhodnější byly zvoleny migrace obyvatel, dojížděka obyvatel do zaměstnání a do škol a intenzita spojů veřejné dopravy. K těmto metodám bylo přistoupeno s vědomím různosti zpracování a výsledného sdělení, s přihlédnutím na nutnost následné komparace, která měla za úkol tyto různorodé postupy porovnat. K této syntéze, která sloučila všechny použité metody, došlo po získání dílčích výsledků a jejich kartografickém znázornění aplikace geografických metod, kterými docházelo k vytváření sfér vlivu města České Budějovice. Toto zpracování umožnila tvorba zón, ve všech jednotlivých dílčích výsledcích, založená na podobné bázi, tak aby mohlo dojít k co nejpřesnějšímu srovnání výsledků.

3.1. Vymezování sféry vlivu na základě migrace

Počátkem sledování migrace na našem území je rok 1949, od kdy dochází k tzv. Průběžné registraci. Tímto způsobem se pomocí Hlášení o stěhování sleduje vnitřní migrace, tedy migrace, kdy dochází ke změně bydliště přes administrativní hranice obce v rámci jednoho státu. Tato získaná data se považují za relativně velmi přesná, a tedy i spolehlivá.

Důležitou součástí Hlášení o stěhování je získávání základních informací o migrantech, jako jsou pohlaví, věk, rodinný stav, nejvyšší dokončené vzdělání, důvod stěhování a další. Ke sledování migrace dochází také pomocí Sčítání lidu, domů a bytů,

jehož hlavní nevýhodou je průřezovost vlivem konání tohoto sčítání v přibližně desetiletých intervalech.

V této práci byla využita interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji sledovaná mezi lety 1991 až 2011, katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity, sledující migraci z obcí Jihočeského kraje. Vzhledem k charakteru práce nebylo potřeba výpočtů často používaného migračního salda, ale sledování počtu migrujících do centra (tzn. do Českých Budějovic) z celkového počtu migrujících z každé obce v daném období. Tato výsledná cifra je ukazatelem intenzity spádovosti k centru. Čím více se tato hodnota blíží číslu 1, tím je vliv Českých Budějovic na sledovanou obec vyšší. Při zpracování výsledků migrace byla jako vhodná hranice pro oddělení sféry vlivu určena hodnota podílu 0,1. To v praxi znamená, že pokud z obce migrovala ve sledovaném dvacetiletém období v průměru alespoň jedna z deseti osob do Českých Budějovic, tak se jedná o obec ležící ve sféře vlivu.

Výstupem je tedy mapa zobrazující migraci výše popsaným způsobem za celé sledované období. Zajímavým může být zejména sledování intenzity migrace s ohledem na administrativní hranice okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a pak také zda lze potvrdit či vyvrátit vazbu na vzdálenost, tedy distance decay funkci, která byla také vytvořena a následně komentována.

Stejně důležité jako určení sféry vlivu bylo, v rámci ní vytvoření zónace pro přesnější určení intenzity vztahů obcí Jihočeského kraje k Českým Budějovicím. V tomto případě byly vymezeny čtyři zóny a to pomocí tzv. kvantilů, tak aby v každé byl přibližně stejný počet obcí. Tyto zóny mají kromě přehlednějšího vyjádření v rámci vymezení sféry vlivu pomocí migrace také klíčový význam ve vymezení sféry vlivu po spojení všech použitých geografických metod. Podíl migrujících do Českých Budějovic z celkového počtu migrujících z obcí Jihočeského kraje ve sledovaném období, které tedy bylo dvacetiletí od roku 1991 do roku 2011, byl převeden na procenta, vytvořeny zóny a v prostředí geografických informačních systému (GIS) vytvořena mapa se všemi náležitostmi, které by měla obsahovat.

3.2. Vymezování sféry vlivu na základě dojížděky do zaměstnání

Dojížděka do zaměstnání byla do roku 1961 sledována pouze občasnými anketními šetřeními, které měly za cíl zejména efektivnější rozložení veřejné dopravy.

Právě od tohoto roku došlo poprvé ke sledování dojížděky do zaměstnání v rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB).

S postupem času byla tato data zjišťována přesněji díky zvyšujícímu se počtu určených tzv. dojížděkových center a počtu doplňujících otázek jako byly spotřeba času, vzdálenost místa, použitý dopravní prostředek či příslušnost k odvětví národního hospodářství. Vzhledem ke změnám, ke kterým docházelo ve zhruba desetiletých mezidobích mezi cenzy, nelze zcela porovnávat výsledky jednotlivých SLDB. Tyto rozdíly vznikají zejména v souvislosti s neúplně totožným vymezením pojmu ekonomicky aktivní osoba, různou nabídkou klasifikace odvětví národního hospodářství apod.

Dalším důvodem, kvůli kterému dochází k určitým odchylkám, je změna administrativních hranic neboť statistika považuje za dojížděku, pouze pokud dojde k překročení hranice obce. Tím pádem dochází k určitému znehodnocování výsledků vinou slučování či vyčleňování obcí v intercenzálních obdobích.

V této práci byla využita data ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011, tedy nejnovější výsledky, které byly do finální podoby dovedeny teprve v posledních měsících. Sčítací formulář z posledního SLDB se v otázkách týkajících se docházky či dojížděky do zaměstnání dotazoval na místo pracoviště včetně adresy, využívané dopravní prostředky, čas strávený na cestě a jak často dotyčný dojíždí z obce bydliště do obce pracoviště.

Aby mohla být dojížděka do zaměstnání použita jako další geografická metoda k vymezení sféry vlivu města České Budějovice a dojít k porovnání výsledků s dalšími použitými metodami, tak byly výsledky Českého statistického úřadu zpracovány následovně. Opět je počítáno, podobně jako v případě migrace, s podílem. V tomto případě se jednalo o podíl obyvatelstva vyjíždějícího do Českých Budějovic z obce ležící v Jihočeském kraji, vzhledem k celkovému počtu vyjíždějících obyvatel z této obce za zaměstnáním za administrativní hranice obce.

Výsledky v tomto případě nerozlišovaly, zda se jedná o denní či nedenní vyjížděku za zaměstnáním, proto jsou ve vytvořených výstupech tyto kategorie spojeny. Vzhledem k blízkosti a snadnému přístupu Rakouska a Německa zejména z pohraničních obcí Jihočeského kraje nelze vyloučit, že zde může běžně docházet k denní dojížděce i za hranice České republiky, a proto nedošlo k selekci vyjížděky za zaměstnáním do zahraničí a ve jmenovateli zlomků zůstali ponecháni všichni vyjíždějící z obce za zaměstnáním.

Po vypočítání podílů obyvatel vyjíždějících do Českých Budějovic z celkového počtu vyjíždějících u všech obcí Jihočeského kraje musela být určena hranice, do které lze hovořit o sféře vlivu. V případě migrace došlo k náhledu na díla zabývajícími se tímto druhem výzkumu a ty hovořili o desetiprocentní hranici (Toušek a kol 2005). To co bylo nad ní, bylo považováno za sféru vlivu. Je to již zmiňovaná alespoň jedna desetina z celkového počtu migrujících, kteří směřují do sledovaného centra. V případě dojížděky byla, i s přihlédnutím na nutnost následné komparace použitých metod, jako pomůcka použit absolutní počet obcí spadujících do sféry vlivu podle migrace.

V praxi to tedy znamená, že v případě vymezení pomocí dojížděky byl do sféry vlivu vybrán přibližně stejný počet obcí, které spadovaly vymezením podle migrace. Obcí ležících nad hranicí deseti procent při použití migrace bylo 135. Z toho důvodu byla pro dojížděku do zaměstnání zvolena jako hranice 25 %, nad kterou zůstalo 126 obcí. Ty byly následně pomocí kvantilů rozděleny do čtyř početně podobně velkých skupin, neboli zón. Kromě mapového výstupu obsahujícího všechny předpokládané a nezbytné náležitosti, který nejzřetelněji zobrazuje výsledné vymezení, byla vytvořena také distance decay křivka beroucí v úvahu intenzitu proudů vzhledem ke vzdálenosti sledované obce od centra.

3.3 Vymezování sféry vlivu pomocí intenzity spojů veřejné dopravy

Při vymezování sféry vlivu, pomocí intenzity spojů veřejné dopravy, bylo pracováno s databází společnosti CHAPS, která poskytuje data o veřejné dopravě v kombinaci s webovým portálem IDOS.CZ. Aby byla dodržena metodika používaná k vymezování sféry vlivu za použití předchozích metod, bylo nutné opět počítat s podílem, neboli intenzitou vztahů, která umožní jednak komparaci s ostatními metodami a jednak nejpresnější vymezení sféry vlivu po použití všech metod v závěru práce.

Konkrétně tedy k vymezení sféry vlivu došlo tak, že byl ve vybraný referenční den v roce 2011, kterým byla středa 6. dubna, zjištěn počet přímých spojů z jednotlivých obcí Jihočeského kraje směřujících do Českých Budějovic lomeno celkovým počtem spojů projíždějících nebo vyjíždějících v daný den z obce. Tyto dvě hodnoty jsou v podobném duchu jako v předchozích metodách pomocí podílu využity pro výpočet hodnot z jednotlivých obcí a převedeny na procenta.

Problém s určením hranice, kam ještě sahá sféra vlivu, byl vyřešen podobně jako v případě dojížděky do zaměstnání, tedy velikostí souboru. Hranice sféry vlivu byla určena na 20 % podílu mezi spoji vyjíždějícími do Českých Budějovic a jinými směry, vzhledem k tomu, že nad touto hranicí se pohybovalo celkem 134 obcí, tedy opět podobný počet jako v případě migrace a dojížděky do zaměstnání.

Tyto obce, tvořící sféru vlivu na základě tohoto vymezení, byly dále pomocí kvantilů rozděleny do čtyř skupin podle intenzity vztahů s Českými Budějovicemi. Tato intenzita, tentokrát v souvislosti se vzdáleností obcí od centra, byla posléze sledována také pomocí distance decay funkce.

3.4. Vymezování sféry vlivu pomocí dojížděky do škol

Pro vymezování sféry vlivu za pomoci dojížděky do škol byla v práci využita nejnovější data, tedy ta ze sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. V něm studující občané České republiky vyplňovali adresu místa, kde sídlí jejich škola, případně další doplňující otázky na čas a nejčastěji využívaný dopravní prostředek. Opět, podobně jako při zkoumání dojížděky do zaměstnání, jsou brány v úvahu vyjíždějící bez ohledu na její frekvenci. To v praxi znamená, že je počítáno i se studenty přebývající přes týden na domovech mládeže v případě středních škol či vysokoškolských kolejích. Pozornost tedy byla opět soustředěna na výsledky za jednotlivé obce Jihočeského kraje s tím, že podstatné bylo, kolik osob vyjíždí za studiem celkem a kolik z nich míří do Českých Budějovic. Z těchto dvou cifer došlo k výpočtu podílu stejným způsobem jako v předchozích metodách, který lze případně převést na procenta.

Vzhledem k faktu, že z mnoha menších obcí byl evidován nízký počet vyjíždějících do škol, tak byla stanovena minimální hranice počtu studentů či žáků vyjíždějících do Českých Budějovic na alespoň 5 než došlo k vypočítání výsledného podílu. Tímto zásahem bylo zamezeno rozšíření sféry vlivu do obcí Jihočeského kraje vzdálených od Českých Budějovic, ze kterých dochází kupříkladu k vyjížděci do škol čtyř osob, z nichž dvě studují na střední či vysoké škole v Českých Budějovicích. V tomto případě by podíl vyjádřený v procentech činil 50 %, což by znamenalo nejen zařazení do sféry vlivu, ale dokonce umístění obce v jedné z nejvyšších zón. Negativem stanovení minimální hranice může být naopak selekce některých menších obcí v zázemí Českých Budějovic, u kterých nebyl evidován dostatečný počet studentů či žáků. Právě mnohdy nesprávné či dokonce žádné vyplnění údajů ve sčítacím formuláři o školské

dojížděce mohlo způsobit nízký počet vyjíždějících do škol a pak následné nezařazení do sféry vlivu.

Aby byl dodržen soulad s předchozími použitými metodami, tak byl do sféry vlivu vybrán přibližně stejný počet obcí, který v tomto případě činil 130. Hranicí pro vymezení byl podíl 0,27 (27%) vyjíždějícího obyvatelstva do škol v Českých Budějovicích z celkového počtu z dané obce vyjíždějících celkem. Opět došlo k vytvoření čtyř zón, do kterých byly obce rovnoměrně rozděleny.

U každé z použitých metod došlo k vytvoření komparační tabulky, ve které je pomocí čísel zřetelně vyjádřen, nejen interval pro vymezení zón a počet obcí v nich přítomných, ale zejména průměrná vzdálenost obcí od Českých Budějovic a průměrný počet obyvatel, který žil v roce 2011 v jednotlivých zónách, což pomáhá vytvořit si jasnější představu o povaze vytvořených zón.

3.5. Syntéza vymezení sféry vlivu

Po zpracování všech použitých geografických metod, kterými došlo k vytvoření sféry vlivu města České Budějovice, bylo přistoupeno k jejich komparaci a následnému vygenerování mapového listu beroucího v úvahu všechny provedené dílčí výsledky. Tohoto srovnání bylo docíleno bodovací metodou tím, že docházelo k přidělování 1 až 4 bodů za přítomnost v jednotlivých zónách při aplikaci vybraných geografických metod. To v praxi znamenalo, že obci spadující do sféry vlivu v I. zóně byly přiděleny 4 body, až po obci spadující do IV. zóny, která získala 1 bod. Z toho vyplývá, že maximální počet získaných bodů byl 16, při umístění v I. zóně ve vymezení za pomoci všech čtyř použitých metod.

Po této syntéze došlo k vyselektování obcí, které získaly alespoň 3 body. Hranice tří bodů byla určena z toho důvodu, aby do sféry vlivu spadoval přibližně stejný počet obcí jako v jednotlivých metodách. V tomto případě se jednalo o 133 obcí, následně pro lepší orientaci rozdělených pomocí kvantilů opět do 4 zón.

4. Hypotézy

1. Přestože první zákon geografie, který vyslovil W. Tobler (1970) říká, že „vše souvisí se vším, ale bližší věci se přitahují více než ty vzdálenější“, tak v případě posuzování výsledků migrace, zejména proudu do centra (do Českých Budějovic) nemusí toto pravidlo úplně platit kvůli specifikům, které vedou obyvatelstvo k tomu, aby migrovalo. Vzhledem k současným trendům můžeme očekávat více migrujících do centra, z relativně větších vzdáleností než z např. příměstské zóny.

2. Lze předpokládat, že při sledování vývoje od 90. let minulého století do současnosti budeme v obou těchto dekádách moci sledovat největší transformaci v příměstské zóně Českých Budějovic. Jak nastínil L. Sýkora (2002), tato oblast právě od 90. let 20. století doznala největších změn, díky procesu zvanému suburbanizace, která má významné společenské důsledky pro celé metropolitní území. Suburbanizace změnila a stále mění území z pohledu bydlení, obchodu, skladování či výroby.

3. Směr rozšíření sféry vlivu a s tím spojená intenzita vazeb mezi obcemi v Jihočeském kraji a Českými Budějovicemi by měl kromě zázemí Českých Budějovic nastat zejména do zázemí a území v okolí méně významnějších center nižšího řádu. Těmito středisky by mohly být zejména střediska SO ORP, které nejsou bývalými okresními městy a populačně menší okresní města s omezenější nabídkou pracovních příležitostí. Tuto skutečnost potvrzuje také Hampl (2005), když hovoří o omezování tradičních hierarchických vazeb v sídelním systému a růstu významu komplikovanějších organických vazeb mezi jednotlivými středisky osídlení.

5. Vymezení sféry vlivu

5.1. Vymezení sféry vlivu na základě migrace

Jak již bylo popsáno v metodické části, tak platí, že data o migraci obyvatelstva byla pro tuto práci sledována od roku 1991 do roku 2011 a to z každé obce v Jihočeském kraji, kdy byl spočítán podíl mezi počtem migrujících v tomto období do Českých Budějovic a počtem migrujících z obce celkem.

Po vytvoření výsledků za všechny obce v Jihočeském kraji došlo k vymezení čtyř zón s tím, že spodní hranicí byl podíl 0,1 neboli, po přepočtení na procenta, 10%. O této hranici hovoří někteří geografové (Toušek a kol. 2005) jako o vhodné pro vymezení sféry vlivu pomocí migrace. Ze všech 622 obcí ležících na území Jihočeského kraje se nad tuto hranici dostalo 135 obcí. Pokud by výsledky korespondovaly s přibližným vymezením administrativních hranic, tak by bylo jisté, že do sféry vlivu budou spádovat i obce ležící za hranicemi bývalého okresu České Budějovice, neboť počet obcí v tomto okrese je 109. Z tohoto pohledu se tedy zdá, že stanovení desetiprocentní hranice je vhodné.

Jak již bylo řečeno v teoretické části této práce, která je věnována rozdílu mezi sférou vlivu a zázemím, tak není pro tvorbu sféry vlivu podstatná přítomnost dalšího sídla, se kterým se při výpočtu počítá, ale v praxi je samozřejmě jiné sídlo, zejména jeho význam, vzdálenost a velikost faktorem, který sféru vlivu sledovaného centra ovlivňuje.

Přítomnost dalších sídel a to ať se jedná o okresní města či centra SO obcí s rozšířenou působností ovlivňuje také migraci obyvatelstva. S tím koresponduje také skutečnost, že v České republice dochází velmi často ke stěhování v rámci SO ORP a okresů, přestože současný vývoj sleduje spíše mírný nárůst migrace na delší vzdálenosti (Kamenický, 2007).

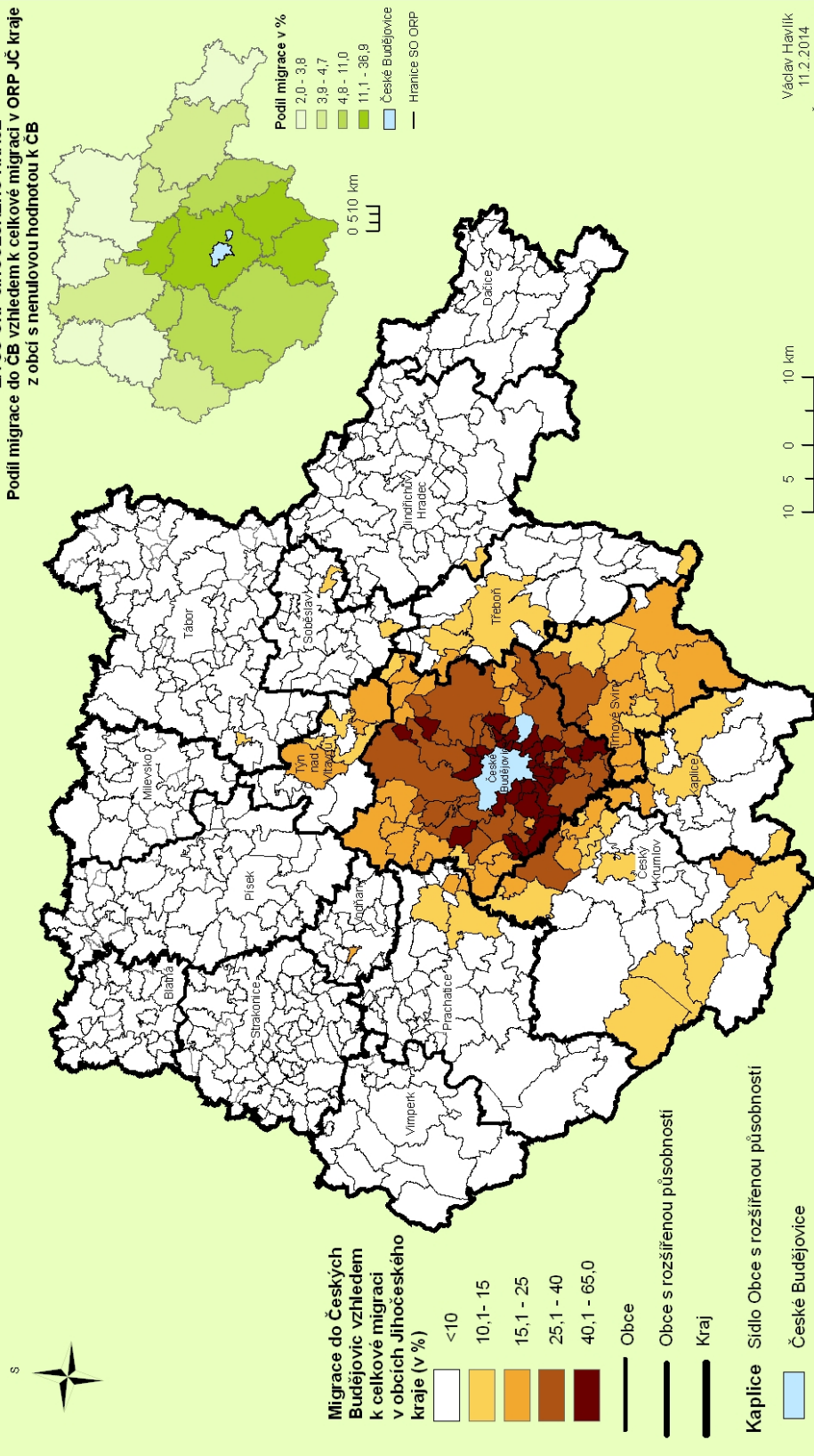
Tab. 1 Vymezení sféry vlivu pomocí migrace v letech do Českých Budějovic v letech 1991 - 2011

	Počet obcí	Interval podílu migrace (v %)	Průměrná vzdálenost v km	Průměrný počet obyvatel na obec v roce 2011
I. zóna	31	65,0 - 40,1	8,9	789
II. zóna	30	40,0 - 25,1	12,8	1184
III. zóna	39	25,0 - 15,1	23,2	942
IV. zóna	35	15,0 - 10,0	33,4	1742

Zdroj :Interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011, vlastní zpracování

Mapa 1: SFÉRA VLIVU MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE VYMEZENÁ MIGRACÍ V LETECH 1991 - 2011

MIGRACE DO ČESKÝCH BUDĚJOVIC V LETECH 1991 - 2011
ZA SO ORP JIHOČESKÉHO KRAJE
Podíl migrace do ČB vzhledem k celkové migraci v ORP JČ kraje
z obcí s nenulovou hodnotou k ČB

Zdroj: Interní databáze migračních proudů v Jihočeském kraji v letech 1991 - 2011

Václav Havlík
11.2.2014
České Budějovice
Arc GIS 9.1
S-JTŠK

5.1.1. I. zóna

Pokud se podíváme blíže na výslednou mapu, (Mapa 1) tak zjistíme, že do I. zóny, tedy do té, kde obce dosahovaly nejsilnější intenzity vztahů k Českým Budějovicím, spádují pouze obce ležící ve SO ORP České Budějovice. K této zóně se zařadilo celkem 31 obcí s podílem migrujících, přepočteném na procenta mezi 40 až 65 % obyvatel. Právě podíl 0,65 migrujícího obyvatelstva do Českých Budějovic, z celkového počtu migrujících, z dané obce byl vůbec nejvyšší. Je však nutné dodat, že jej sledujeme u obce Kvítkovice, ze které došlo ve sledovaném období pouze ke stěhování 20 osob (z toho 13 do Českých Budějovic), proto nemá tato cifra úplně přesnou vypovídající hodnotu.

Sledujeme-li další obce v pomyslném žebříčku, tak rozhodně stojí za zmínku ty, ze kterých se stěhovala více než polovina migrujících obyvatel do Českých Budějovic a v absolutních hodnotách jich bylo více jak 100. Jsou to většinou obce v blízkém zázemí krajského města a to konkrétně Litvínovice, Vidov, Dobrá Voda u Českých Budějovic, Staré Hodějovice, Roudné a Borek.

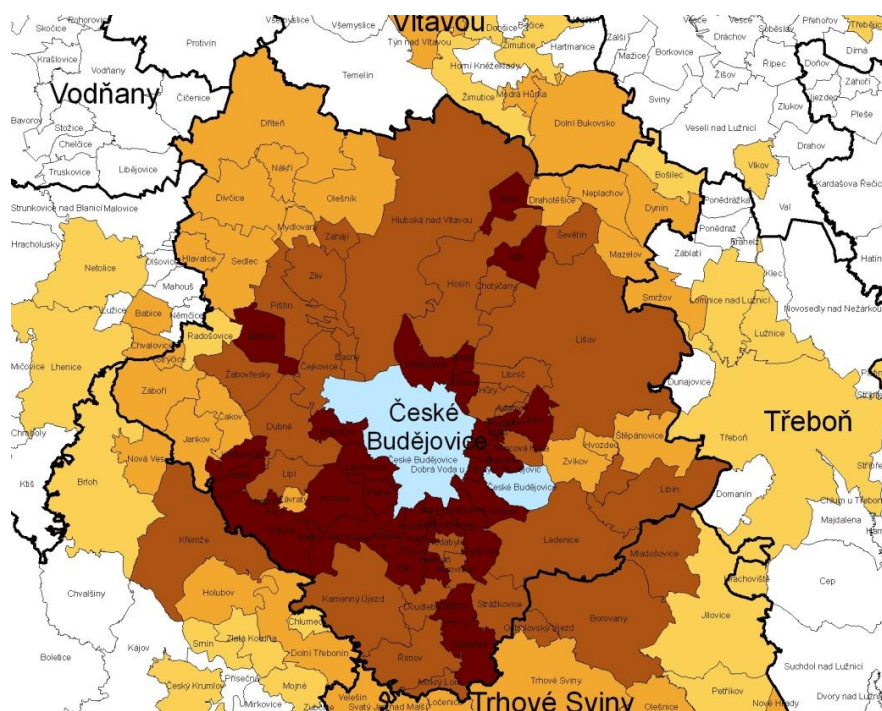
Nicméně v tomto případě je nutné na celou záležitost nahlížet také z opačného pohledu. Hned do čtveřice z těchto obcí došlo k více než dvojnásobné migraci z Českých Budějovic, což znamená, že fakticky intenzita migrace je směrem z centra vyšší než směrem do centra. V praxi to znamenalo, že například z Roudného se ve sledovaném období přistěhovalo do Č. Budějovic 137 osob, ale opačným směrem migrovalo 521 obyvatel. Ještě markantnější je rozdíl v obci Litvínovice, kdy počet obyvatel, kterých se přistěhovalo z Českých Budějovic, byl čtrnásovně vyšší než počet osob, kterých se vystěhovalo opačným směrem.

Tyto hodnoty jsou jasným důkazem o tom, že v zázemí Českých Budějovic dochází k procesu již zmiňované suburbanizace, která započala právě v 90. letech minulého století a v podstatě trvá dodnes. Pokud ještě zůstaneme u obcí, které měly nejsilnější vazbu s Českými Budějovicemi, tak nepozorujeme z čísel, vyjadřujících migraci směrem do těchto obcí za jednotlivé roky, žádný všeobecně platný trend. Ve většině případů sice dochází k určitému nárůstu až po roce 2000, ale směrem do současnosti se ne vždy jedná o stálý nárůst. Tento fakt je zřejmě zapříčiněn postupnou nabídkou a prodejem stavebních parcel v jednotlivých obcích, proto můžeme vyčíst z čísel, že na Dobré Vodě došlo k nárůstu migrace již před rokem 2000 a v Litvínovicích kolem roku 2002. V dalších letech dochází ke stěhování

obyvatel z Českých Budějovic do Boršova nad Vltavou, Roudného a od roku 2007 lze pozorovat značný nárůst přistěhovávaní do obce Srubec.

Pokud se opět zaměříme zpátky na migraci do Českých Budějovic, tak v obcích spadujících do I. zóny nevidíme trendy vůbec žádné. Z čísel se zdá, že ve sledovaném období nedocházelo v určitých dobách k nárůstům či poklesům osob migrujících z obcí do města a hodnoty se pohybují po celou dobu ve stejném intervalu. Velmi malé odchylky v podobě poklesu obyvatel stěhujícího se směrem do centra Jihočeského kraje, můžeme při pozorném sledování vidět pouze mezi lety 1999 – 2004.

Obr. 2 Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu migrací v letech 1991 - 2011

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011, vlastní zpracování

Při bližším sledování vymezení I. zóny (Obr. 2) můžeme vidět, že došlo k výrazné přesile obcí ležících jižně před obcemi ležícími severně od Českých Budějovic. Důvod tohoto jevu je zejména ve slabších centrech nižšího řádu, které leží spíše na jih od Č. Budějovic a které proto nepřitahují větší počty migrujících. Ti se následně koncentrují ve středisku vyššího řádu, jímž jsou právě České Budějovice. Jako důkaz o této nerovnoměrnosti, co se týče významu měst nižších řádů v Jihočeském kraji a zejména v okolí jeho hlavního centra, svědčí i celkový pohled na vymezenou sféru vlivu na základě migrace, kdy také sledujeme větší rozšíření směrem na jih a menší zásah do severních okresů Písek, Tábor a Strakonice.

Všechny obce ležící v I. vymezené zóně jsou, jak již bylo zmíněno, ve správním obvodu ORP České Budějovice a všechny jsou vzdáleny do 20 km (průměr činí 8,9 km). Jedinou výjimku tvoří obec Vlkov na severu SO ORP. Příčinou zřejmě bude nevybavenost obce spoji veřejné dopravy, která ve sledovaném období nutila některé místní obyvatele k migraci, která z poloviny směřovala právě do Českých Budějovic. Nicméně je třeba zmínit, že se jedná o velmi malou obec s malým počtem migrujících ve sledovaném období.

5.1.2. II. zóna

Také obce II. zóny jsou až na výjimky ohraničeny hranicí SO ORP České Budějovice, což může svědčit o jeho relativně správném vymezení, alespoň tedy z pohledu migrace do jeho správního centra. Tato zóna byla vymezena intervalem 25 až 40 %, tedy podíly v intervalu 0,25 až 0,4 migrace do Českých Budějovic, z celkového počtu migrujících a spadáje do ní celkem 30 obcí.

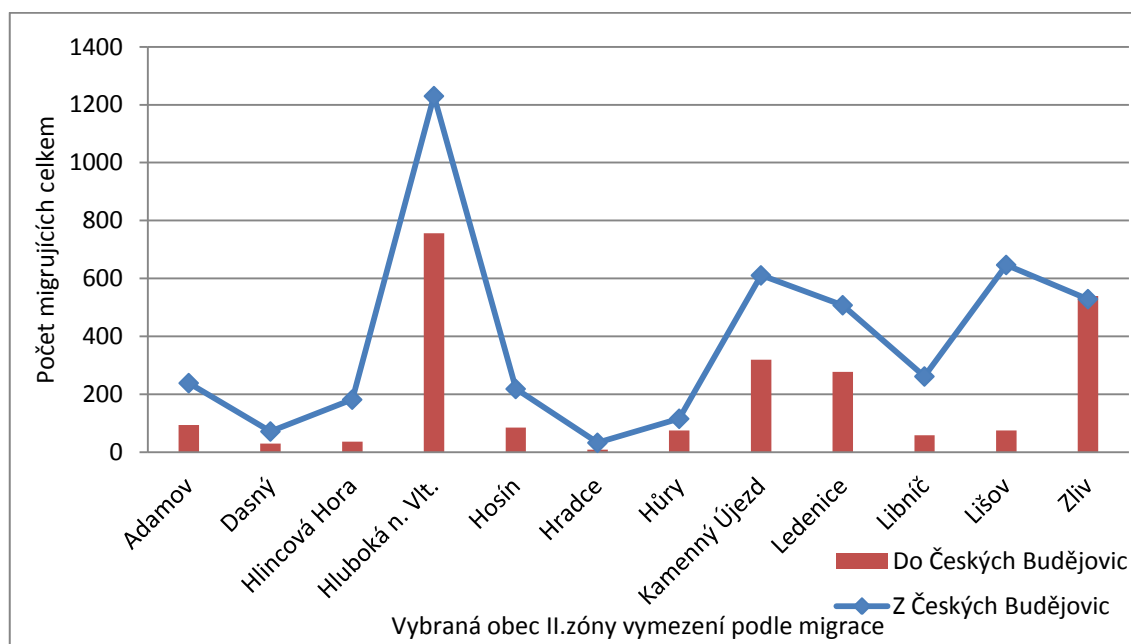
Obce II. zóny se velmi rovnoměrně rozprostírají kolem Českých Budějovic a jsou mezi nimi také města Hluboká nad Vltavou, na mapě zřetelně viditelná díky svému rozlehlému katastrálnímu území, Lišov, Zliv, Borovany nebo městyš Ledenice. V I. zóně byl jediným městem Rudolfov, který má navíc tento status pouze z historického hlediska, vzhledem k tomu, že počtem obyvatel nedosahuje ani 3 tisíc.

Pokud došlo k rozboru obcí ležících v I. zóně v souvislosti se suburbanizací a o tom, že obce tam spadující mají vyšší počet osob stěhujících se do těchto obcí z Českých Budějovic než opačným směrem ve sledovaném období, tak bylo nevyhnutelné tuto analýzu provést i v případě obcí II. zóny.

Po spočítání těchto údajů z dostupných dat, bylo zjištěno, že také obce II. zóny mají, někdy dokonce výrazně, vyšší počty migrujících z Českých Budějovic než těch, kteří se rozhodli přestěhovat z těchto menších obcí do hlavního centra Jihočeského kraje (viz Graf 1). Z toho důvodu lze i tato území stále označit za suburbia města České Budějovice.

Po těchto sděleních, by se dalo namítnout, že vzhledem k metodice jsou spíše České Budějovice sférou vlivu těchto okolních obcí, ale opak je pravdou vzhledem k tomu, že sféra vlivu právě nelze posuzovat pouze směrem do centra, ale také směrem od centra. Proto tyto výsledky potvrzují, i s přihlédnutím na současné trendy v migračních proudech, že sféra vlivu je vymezena správně, neboť dochází k výraznému

Graf 1 Migrace vybraných obcí II. zóny do Českých Budějovic a opačným směrem v letech 1991 -2011

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011, vlastní zpracování

propojení a silné intenzitě vztahů mezi centrem a jeho vymezenými zónami v obou směrech.

Jak již bylo řečeno, drtivá většina obcí spadující do II. zóny leží ve SO ORP České Budějovice s tím, že vytváří velmi konstantní útvar vzdáleně připomínající tvar kružnice se středem právě v Českých Budějovicích. Z toho důvodu tato zóna výrazněji nezasahuje do oblastí na severovýchodě a severozápadě, respektive západě, zmiňovaného SO ORP.

Kromě těchto obcí, z nichž některé přímo sousedí s katastrálním územím Českých Budějovic, můžeme pozorovat také 4 obce, které sice tvoří kompaktní území s dalšími obcemi spadujícími do II. zóny, ale leží již vně administrativních hranic SO ORP České Budějovice. Tři z nich patří do SO ORP Trhové Sviny a jedna, konkrétně obec Křemže již leží v okrese Český Krumlov. Nejvzdálenější obcí od Českých Budějovic ležící ve II. zóně je obec Mladošovice, která je vzdálená 23 km. Nicméně průměrná vzdálenost obcí této zóny od Českých Budějovic je pouze 12,8 km.

5.1.3. III. zóna

U obcí spadujících do III. zóny vyšel podíl mezi obyvatelstvem migrujícím do Českých Budějovic a migrujícím z obce celkem ve sledovaném období mezi 0,15 až 0,25, což znamená, že zhruba dvě z deseti osob z určité obce si jako místo svého příštího bydliště z nějakého důvodu zvolili České Budějovice. Celkem se v Jihočeském kraji jedná o 38 obcí.

Tyto obce, již logicky, tvoří kompaktní celek, přesto lze vysledovat několik zajímavých oblastí a souvislostí. V první řadě zde můžeme sledovat zbývající obce SO ORP České Budějovice, které se nevešly do prvních dvou zón. Jsou to zejména ty nacházející se na západě, severozápadě a severovýchodě. Obce na zmíněném západě SO ORP České Budějovice (Záboří, Strýčice, Čakov, Jankov) měly ve sledovaném období relativně vysoký počet migračních cílů, což svědčí o jistě perifernosti této oblasti vzdálené od větších středisek. Podobně na tom byly také další sousední obce, ležící již za hranicí tohoto SO ORP, které také spadují do III. zóny. Avšak u nich již můžeme sledovat poněkud větší provázanost, co se týče migrace, s blízkými středisky kterými jsou Lhenice, Netolice a Brloh.

Podobnou roztržitost v počtu sídel, kam migruje zdejší obyvatelstvo, má oblast na severozápadě SO ORP České Budějovice. Zde je sice III. zóna přesně ohraničena hranicí SO ORP, ale také fakt, že následně nenavazuje žádná obec ze IV. zóny svědčí o tom, že se jedná o do jisté míry velmi uzavřený celek obcí bez výraznějšího jádra. Kromě migrace do Českých Budějovic jsou dalšími častými cíli také Týn nad Vltavou, Zliv, Hluboká nad Vltavou a také samotná Dříteň, která je nejvýznamnější obcí z této skupiny. Vzdálenost do Českých Budějovic z těchto obcí je nicméně pouze mezi 20 až 27 km což svědčí o tom, že s přihlédnutím k dnešnímu životnímu stylu obyvatelstva, jsou zmínky o periférii pouze relativní a intenzita vztahů s centrem Jižních Čech je proto velmi silná.

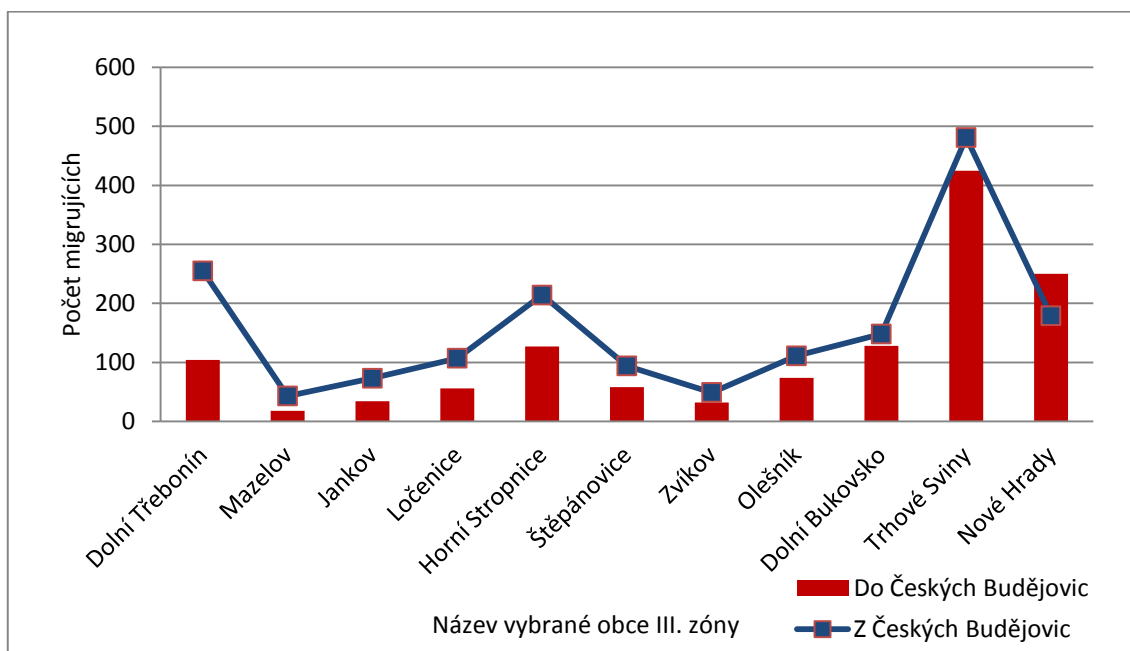
Na severovýchodě SO ORP České Budějovice s přesahem již do SO ORP Týn nad Vltavou, který je součástí českobudějovického okresu, se vygenerovala další skupina obcí III. zóny, do které patří i samotný Týn nad Vltavou ležící severně od Budějovic ve vzdálenosti více než 30 km. Pomineme – li Týn nad Vltavou, tak je tato skupina tvořena menšími obcemi, z nichž nedocházelo snad až s výjimkou Dolního Bukovska, k významné migraci. Jejich napojení na České Budějovice je vzhledem k poloze, zcela logické. Ve východní části SO ORP České Budějovice

můžeme vidět tři obce, které na první pohled nečekaně nespádají do některé z prvních dvou zón, ale až do zóny třetí. Důvodem může být napojení na silnici I. třídy, mezi Českými Budějovicemi a Třeboní, umožňující možnost snadné dojížděky.

Na závěr hodnocení obcí III. zóny zaměříme pozornost na území jižně od Českých Budějovic. Kromě oblastí, které sousedí s obcemi vyšších zón a u kterých nejsou výsledky nijak překvapující, přestože se jedná již o území náležící do okresu Český Krumlov, to jsou zejména příhraniční obce na jihu SO ORP Trhové Sviny v čele s Horní Stropnicí a městem Nové Hradky. Toto území ležící od Českých Budějovic ve vzdálenosti vyšší než 30 km se přiřadilo již do III. zóny právě z důvodu menší významnosti nejbližšího střediska, tedy Trhových Svinů. Příčinou vyššího podílu migrujících směrem do Českých Budějovic byla zřejmě nedostatečná nabídka pracovních míst v této oblasti. K této skupině obcí lze přiřadit také sousední České Velenice, které spádují již do IV. zóny. V této souvislosti lze v tomto zobrazení hledat i spojitost s vymezením sféry vlivu dojížděkou do zaměstnání. V případě aplikace této metody sledovaná oblast spádovala do poslední vymezené zóny. To by mohlo znamenat, že někteří zdejší obyvatelé raději ve sledovaném období migrovali až už do samotných Českých Budějovic nebo do jejich zázemí.

Podobně jako v obcích náležících do II. zóny, bylo provedeno také srovnání migrace z Českých Budějovic do obcí III. zóny (Graf 2), pro poměření intenzity obousměrných vztahů díky čemuž lze zjistit, jak daleko dosahuje „suburbanizační pásma“ Českých Budějovic. Také v tomto případě můžeme sledovat, že počet migrujících z Českých Budějovic do vybraných obcí převyšuje počet migrujících opačným směrem a potvrzuje zároveň skutečnost, že se jedná o velmi silné vztahy nejen směrem do centra, ale také z centra.

Graf 2 Migrace vybraných obcí III. zóny do Českých Budějovic a opačným směrem v letech 1991 - 2011

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011, vlastní zpracování

Mimo jiné lze z tohoto grafu vyčíst, že obyvatelé Českých Budějovic se ve sledovaném období často stěhovali i do obcí vzdálených zhruba 30 km, ze kterých byli pravděpodobně ochotni denně dojíždět do zaměstnání zpět do města. Jak dokazuje Graf 2, tak migrace do některých vybraných obcí III. zóny z Českých Budějovic byla přibližně dvojnásobná než počet osob migrujících opačným směrem, což jsou výsledky, které jsme mohli sledovat také u obcí nacházejících se v sousedství, neboli blízkém zázemí, města České Budějovice.

5.1.4. IV. zóna

Obcemi IV. zóny se staly ostatní obce ležící ve sféře vlivu, u kterých podíl migrujících do Českých Budějovic, vzhledem k celkové migraci z obce, nabýval alespoň hodnoty 0,1; čímž byla splněna požadovaná desetiprocentní hranice. Celkem se jednalo o 35 obcí, z nichž většina přímo sousedila s obcemi spadujícími do předchozích zón, které leží blíže k Českým Budějovicím. Proto v této zóně již sledujeme také obce z Prachaticka, kterými jsou například obec Lhenice a město Netolice a několik dalších obcí ze SO ORP Týn nad Vltavou a SO ORP Trhové Sviny. Kromě nich se do sféry vlivu přidávají také obce z Jindřichohradecka, konkrétně

ze SO ORP Třeboň, včetně Třeboně samotné. Rozšiřování také pokračuje směrem do okresu Český Krumlov, kde do sféry vlivu spádují centra SO ORP Český Krumlov a Kaplice, včetně několika okolních obcí.

Jako velmi zajímavý se jeví dosah sféry vlivu v případě několika, katastrů velkých, obcí kolem Vodní nádrže Lipno (viz Mapa 1). Z těchto obcí docházelo, ve sledovaném období, k vysoké migraci, vzhledem k nedostatečné nabídce pracovních míst. Z toho důvodu se pro více než 10 procent, migrujícího obyvatelstva, stalo cílem, zcela logicky, nejbližší regionální centrum, tedy České Budějovice. V této oblasti, kolem Lipna, se daří sice snižovat míru nezaměstnanosti díky cestovnímu ruchu, ale mnohdy tkví kámen úrazu v sezónnosti těchto služeb, která nutí část místního obyvatelstva migrovat, neboť dojíždka již přestává být výhodnou, vzhledem k odlehlosti tohoto území, vůči větším střediskům nabízejících vyšší počet pracovních míst.

Všechny tyto obce vykazovaly záporné migrační saldo, zvláště Vyšší Brod a Loučovice opustilo ve sledovaném období dvakrát více osob, než se do obcí přistěhovalo. Toto území zároveň tvoří horní dosah sféry vlivu, vymezenou na základě migrace, neboť leží ve vzdálenosti přibližně 50 km od Českých Budějovic. Území sféry vlivu, vymezené aplikací této metody, zabírá celou oblast okresu České Budějovice, s výjimkou části SO ORP Týn nad Vltavou v okolí JE Temelín. Pomineme – li několik malých obcí v okresech Strakonice, Písek a Tábor, tak se sféra vlivu rozšířila do tří zbývajících okresů v Jihočeském kraji. Při hranicích okresů spádují několik obcí z Prachaticka a Jindřichohradecka, konkrétně z oblasti kolem města Třeboně. Nejvýznamnější zásah můžeme sledovat do okresu Český Krumlov, ze kterého do sféry vlivu Českých Budějovic spáduje celkem 22 obcí.

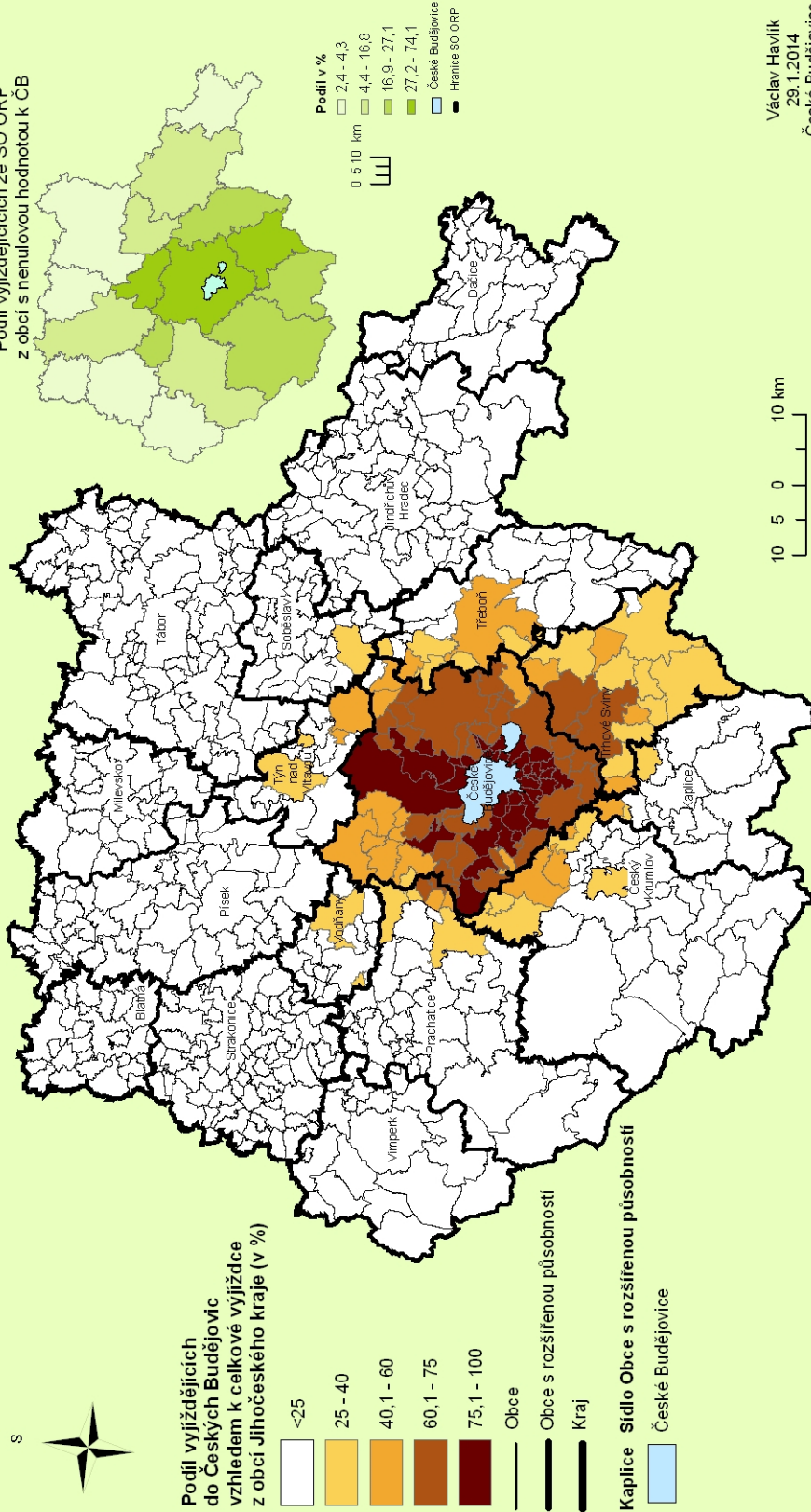
5.2. Vymezení sféry vlivu na základě dojíždky do zaměstnání

K vymezení sféry vlivu pomocí dojíždky do zaměstnání bylo, jak již bylo řečeno, užito výsledků z posledního Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011. Pro dodržení metodiky a možnosti srovnání výsledků s ostatními použitými metodami, byl hlavním kritériem podíl. V tomto případě podíl vyjíždějícího obyvatelstva z obcí v Jihočeském kraji do Českých Budějovic, vzhledem k vyjíždějícímu obyvatelstvu celkem.

Mapa 2: SFÉRA VLIVU MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE VYMEZENÁ DOJÍŽDKOU DO ZAMĚŠTNÁNÍ V ROCE 2011

DOJÍŽDKA DO ČESKÝCH BUDĚJOVIC
V ROCE 2011 ZE SO ORP JIHOČESKÉHO KRAJE

Podíl vyjíždějících ze SO ORP
z obcí s nenulovou hodnotou k ČB

Do sféry vlivu celkem spádovalo 126 obcí, když právě celkový počet obcí byl hlavním hlediskem, pro vytvoření její hranice, neboť podobný počet obcí připadá do sféry vlivu, vymezenou migrací. Spodní hranicí tedy, na základě výše uvedeného, byl zvolen podíl 0,25 (25 %), což v praxi znamená, že do vymezené sféry vlivu spádají všechny obce, z nichž alespoň jeden vyjíždějící místní obyvatel, ze čtyř má místo pracoviště v Českých Budějovicích.

Dojíždka do zaměstnání je proces, který prošel v posledních desetiletích zásadní změnou nejen ve světě, ale také v ČR. Lidé jsou dnes ochotni dojíždět na mnohem větší vzdálenosti a trávit tak mnohem více času v dopravě, než to bylo obvyklé v dřívějších dobách. O tom svědčí, právě již zmiňovaná suburbanizace, která zřetelně vytváří v zázemí velkých měst nová sídla či rozšiřuje stávající, ze kterých místní každý den vyjíždějí do přílehlého centra za prací.

Kromě vysoké dojíždky z menších sídel v zázemí Českých Budějovic je dalším aspektem, který se dá vysledovat, z mapy zobrazující vymezení sféry vlivu pomocí dojíždky (Mapa 2), vysoká vyjíždka do Českých Budějovic z nedalekých center mikroregionálního významu. Za tyto centra lze pro snadnou představu označit obce s rozšířenou působností. Do oblasti sféry vlivu spádají téměř všechny obce, které leží v administrativních hranicích bývalého okresu České Budějovice. Jedinou výjimku opět tvoří obce SO ORP Týn nad Vltavou, kde výsledky vykazují z těchto obcí relativně silnou intenzitu dojíždky do svého správního centra na úrovni ORP. Pravým opakem je obec Dolní Bukovsko, která má naopak velmi silnou intenzitu vyjíždky do Českých Budějovic. To zřejmě souvisí s umístěním obce nedaleko hlavního silničního tahu z Českých Budějovic do Tábora.

Sledovat lze také přesah sféry vlivu do okresů Jindřichův Hradec, u Třeboně a také Český Krumlov a Prachatice, zejména v oblasti pověřeného obecního úřadu (POÚ) Netolice. Ve všech případech se jedná o pás obcí přílehlých k hranici okresu České Budějovice, které vzhledem k významu krajského města a také relativní blízkosti spádají také k Českým Budějovicím. Kromě toho lze vidět rozšíření také na Strakonicko a Táborsko, právě v podobě měst, kterými jsou konkrétně Vodňany a Veselí nad Lužnicí, ze kterých podobně jako z Týna nad Vltavou, Českého Krumlova, Trhových Svinů či Třeboně dojíždí mnoho obyvatel za lepším pracovním uplatněním či lepšími platovými podmínkami do Českých Budějovic.

Tab. 2 Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do zaměstnání

	Počet obcí	Interval podílu migrace (v %)	Průměrná vzdálenost v km	Průměrný počet obyvatel na obec v roce 2011
I. zóna	33	100 - 75,1	8,5	992
II. zóna	38	75,0 - 60,1	14,7	829
III. zóna	27	60,0 - 40,1	22,4	1001
IV. zóna	28	40,0 - 25,0	30,3	1921

Zdroj: SLDB 2011, vlastní zpracování

5.2.1. I. a II. zóna

Obce, které na základě podílu vyjížděky do Českých Budějovic spádují do I. zóny, tudíž mají nejsilnější vazby s centrem, se logicky vykreslily v blízkém zázemí krajského města. Celkem jich napočítáme 33 a jejich průměrná vzdálenost od Českých Budějovic je 8,5 km. Těmito obcemi, z nichž podíl migrace po přepočtení na procenta činil minimálně 75 %, jsou nejvíce, katastrálně menší jednotky jižně a jihozápadně od Českých Budějovic.

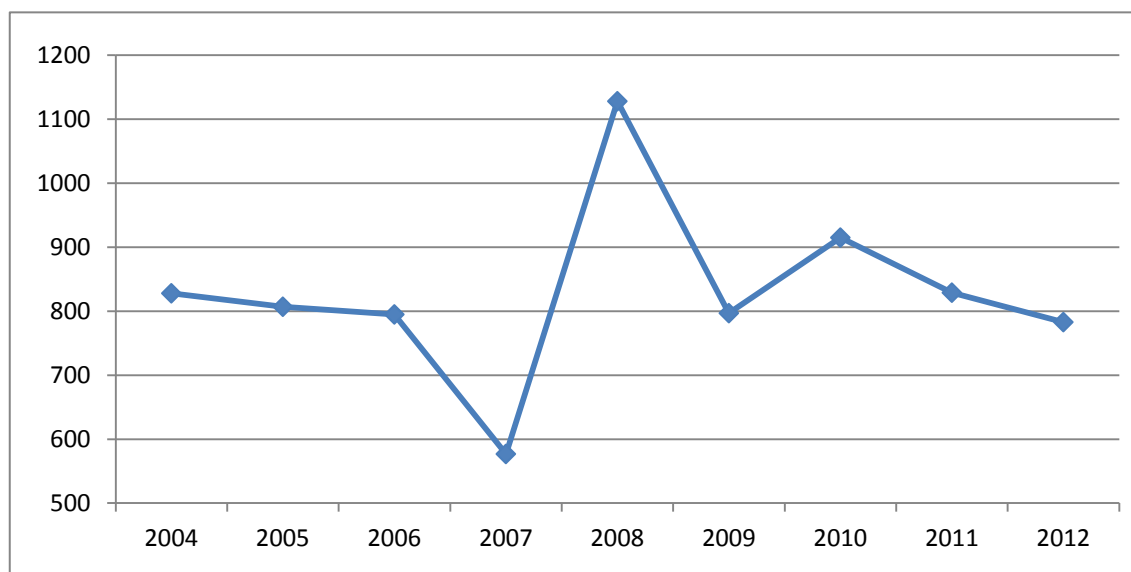
Tyto obce v zázemí Českých Budějovic, které spádují do I. zóny a drtivou většinu obcí z II. zóny, lze zcela jednoznačně označit za suburbium jihočeské metropole. Od začátku nového století začalo docházet ke zvyšující se výstavbě rodinných domů v blízkosti velkých měst, o čemž svědčí také Graf 3, na kterém můžeme sledovat, jak docházelo od roku 1998 do roku 2008, s výjimkou roku 2003, k postupnému nárůstu počtu nových bytů v Jihočeském kraji a porovnat jej se stejným aspektem pouze v rámci SO ORP České Budějovice (Graf 4). Počet dokončených bytů

Graf 3 Počet dokončených bytů v Jihočeském kraji v letech 1998 - 2013

Zdroj: www.czso.cz

Graf 4 Počet dokončených bytů ve SO ORP Č. Budějovice v letech 2004 - 2013

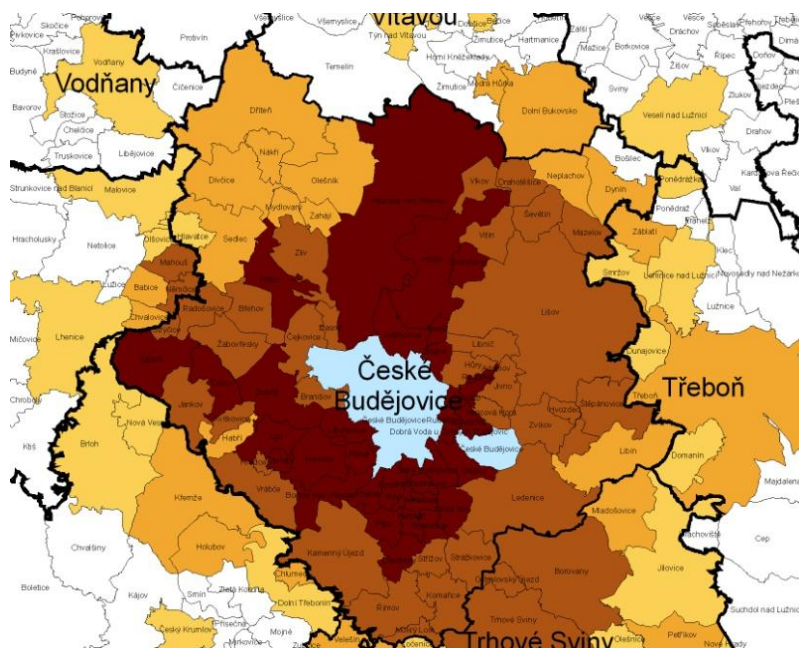
Zdroj: www.czso.cz

pouze na území SO ORP dokládá, že vysoký podíl nové výstavby je soustředěn právě do blízkého okolí krajského města.

Pro další potvrzení těchto předpokladů slouží Příloha č. 1, v níž jsou zobrazeny vybrané obce, náležející do I. či II. zóny, s vývojem výstavby na jejich území od roku 1997. Opět mimo jiné nemůžeme sledovat jednoznačný trend, kdy docházelo ke zvýšené výstavbě nových domů a bytů v zázemí Českých Budějovic, ale bezpečně na jejím základě vidíme nárůst nového bydlení v určitém období, které souviselo s prodejem místních parcel. V příložené tabulce jsou také obce, kde nedošlo k významnějšímu nárůstu výstavby, ale i to lze považovat za důkaz o tom, že sice ne všechny, ale většinu obcí spadujících do I. a II. zóny lze označit za suburbanizační pásmo města České Budějovice, odkud místní obyvatelstvo vyjíždí za prací právě do krajského centra. Pro lepší orientaci jsou v této příloze u každé obce vždy vyznačeny čtyři roky, kdy došlo k největšímu počtu nově dokončených bytů.

Co se týče I. a II. zóny vymezených podle dojížděky (Obr. 3), tak je jednoznačné velmi přesné vymezení podle západních a východních okresních hranic okresu České Budějovice, když je tato hranice překročena pouze v případě dvou menších obcí na Netolicku. Dále v rámci okresu dochází k přesahu do SO ORP Trhové Sviny, včetně jeho správního centra. Spodní hranicí, pro vymezení II. zóny, byl podíl 0,6 a průměrná vzdálenost obcí, které patří do této zóny, byla necelých 15 km, čímž se do ní zařadily i větší obce z okolí Českých Budějovic s titulem městys či města jako například Hluboká nad Vltavou, Lišov, Borovany či zmiňované Trhové Sviny.

Obr. 3 Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do zaměstnání v roce 2011

Zdroj: SLDB, 2011, vlastní zpracování

5.2.2. III. a IV. zóna

Další významnější obce či dokonce města nacházíme zejména ve III. a IV. zóně. Jedná se o další centra sousedních SO ORP, kterými jsou Týn nad Vltavou, Vodňany, Třeboň či okresní Český Krumlov. Tato města již vytváří také významný počet pracovních míst. Nicméně vzhledem k metodice přístupu v této práci je zřejmé, že do sféry vlivu města České Budějovice náleží zcela oprávněně. Je to z toho důvodu, že pokud místní obyvatelé již vyjíždějí do zaměstnání mimo katastr obce bydliště, tak to z velké části je právě do Českých Budějovic, které nabízejí, co se zaměstnání týče nejširší pracovní trh.

Ke III. zóně spádají všechny obce, z nichž přibližně polovina (40 – 60%) obyvatel vyjíždějících z obce, míří právě do Českých Budějovic. Průměrná vzdálenost těchto obcí je více než 22 km. V případě obcí IV. zóny již průměrná vzdálenost překročila 30 km a stačilo, aby do Českých Budějovic dojížděl alespoň 1 ze 4 vyjíždějících obyvatel.

Mezi tyto obce se zařadila, podobně jako ve vymezení pomocí migrace, skupina obcí na severozápadě SO ORP České Budějovice. Zřejmě hlavním důvodem nižšího podílu dojíždějících do Českých Budějovic, z tohoto území vzdáleném přibližně 25 km, je větší počet menších sídel v jejím okolí. Tím dochází k určitému roztržení

počtu vyjíždějících za zaměstnáním mezi Vodňany, Týn nad Vltavou, částečně také Protivín a právě České Budějovice. Jistý význam také bude mít nabídka pracovních míst blízké jaderné elektrárny Temelín. Stejně důvody nižšího podílu vyjíždějících do Českých Budějovic, můžeme připočíst také faktu, proč nespádá většina obcí SO ORP Týn nad Vltavou do žádné z vymezených zón. Zde už samozřejmě začíná hrát roli i vzdálenost, která je větší než v případě výše zmiňovaných obcí. Nicméně podle dřívějších administrativních hranic se stále ještě jednalo o okres České Budějovice.

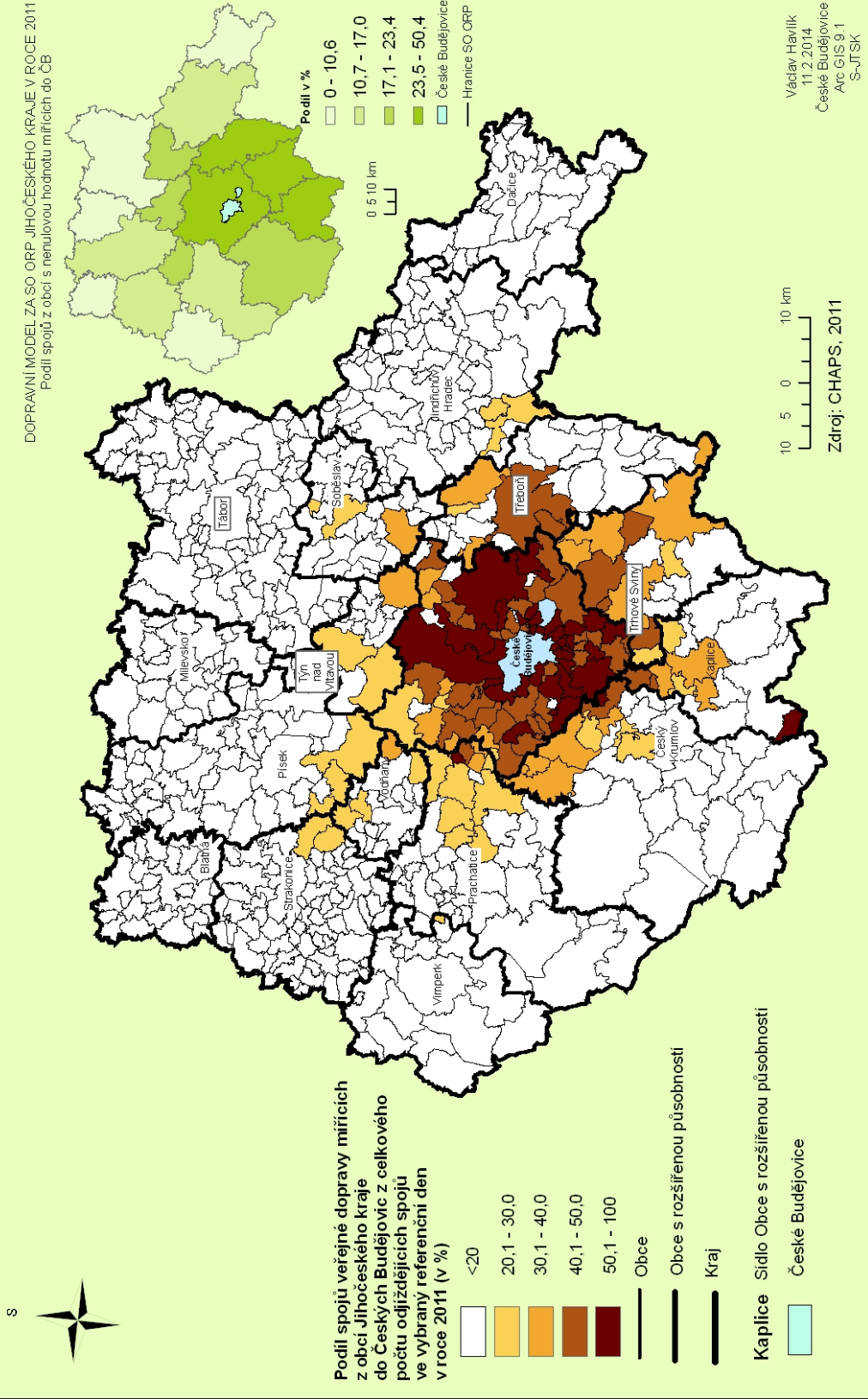
O tom, že vzdálenost není hlavním aspektem, podle kterého došlo k vytvoření zón, svědčí obce na jihu českobudějovického okresu. Opět je k vidění významnější protažení sféry vlivu směrem na jih než na sever. Tento fakt ovlivňuje menší počet a význam středisek na tomto území a opět potvrzuje Trhové Sviny jako nepřilíživě silné centrum nutící, relativně velkou část obyvatelstva tohoto SO ORP, vyjíždět právě do Českých Budějovic. Kromě této oblasti spádá do sledovaných zón také několik obcí, nacházejících se při hranicích okresu České Budějovice, z Třeboňska a Českokrumlovska.

5.3. Vymezení sféry vlivu za pomoci intenzity spojů veřejné dopravy

Do sféry vlivu, vymezenou pomocí intenzity spojů veřejné dopravy z obcí Jihočeského kraje do Českých Budějovic ve vybraný referenční, vzhledem k celkovému počtu z této obce vyjíždějících spojů, spádá celkem 134 obcí, které leží ve všech 7 okresech Jihočeského kraje (Mapa 3). To může značit, že v případě aplikace této metody nebude tak podstatným hlediskem vzdálenost, jako tomu bylo v předchozích použitých způsobech vymezení. Mnohem důležitějšími aspekty zřejmě bylo napojení obcí na železniční dopravu či poloha obce na hlavní trase mezi významnějšími centry, v důsledku čehož zde projíždí větší množství autobusových spojů. V neposlední řadě se také, u obcí v blízkém zázemí města České Budějovice, projevilo napojení na městskou hromadnou dopravu krajského města.

Při pohledu na vymezenou sféru vlivu můžeme vidět její rozšíření do obcí, ležících na železničním spojení (viz Mapa 4), které má v České republice i přes určité snahy o redukci, stále vysokou frekvenci. Proto do sféry vlivu spádají obce na Strakonicku a Písecku (Číčenice, Protivín, Ražice, Skály, Čejetice), kterými projíždí rychlíkové respektive osobní spoje na trati mezi Českými Budějovicemi a Plzní respektive Prahou (jedoucí přes Písek).

Mapa 3: SFÉRA VLIVU MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE VYMEZENÁ INTENZITOU SPOJŮ VEŘEJNÉ DOPRAVY V ROCE 2011

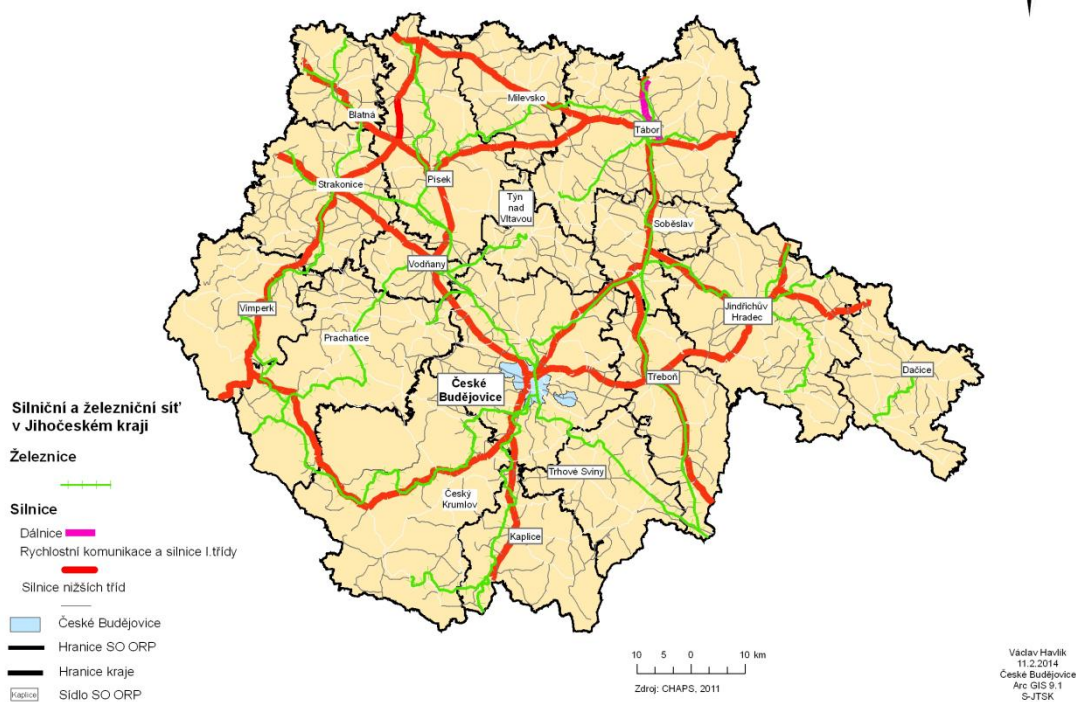
Podobný důvod spádovosti mají také obce ležící na Českokrumlovsku ve SO ORP Kaplice, kam míří osobní vlaky do Horního Dvořiště a určitý význam můžeme přičítat také spojení mezi Českými Budějovicemi a Českým Krumlovem, dále vedoucím do Nového Údolí. Velmi výrazně ovlivňuje toto vymezení, spojení na jihovýchod do Českých Velenic, které protíná území SO ORP Trhové Sviny. Velký význam v tomto vymezení sehrála také autobusová doprava, díky které do sféry vlivu spádují obce na lince s Českých Budějovic do Strakonice, Prachatic, Třeboně a Týna nad Vltavou. V jižní části okresu České Budějovice můžeme vidět nedostatečné

Tab 3. Vymezení sféry vlivu pomocí intenzity spojů veřejné dopravy

	Počet obcí	Interval podílu migrace (v %)	Průměrná vzdálenost v km	Průměrný počet obyvatel obce v roce 2011
I. zóna	34	100 - 50,1	10,7	1080
II. zóna	41	50,0 - 40,1	15,0	942
III. zóna	25	40,0 - 30,1	25,9	1490
IV. zóna	34	30,0 - 20,1	35,2	1580

Zdroj: CHAPS CZ, vlastní zpracování

Mapa 4: SILNIČNÍ A ŽELEZNIČNÍ SÍŤ V JIHOČESKÉM KRAJI V ROCE 2011

Zdroj: Vlastní zpracování

napojení obcí na centrum. Ve skutečnosti však funguje dostatečné množství spojů do centra nižšího řádu, tedy Trhových Svinů, odkud denně vyjíždí 33 přímých spojů do Českých Budějovic.

5.3.1. I. a II. zóna

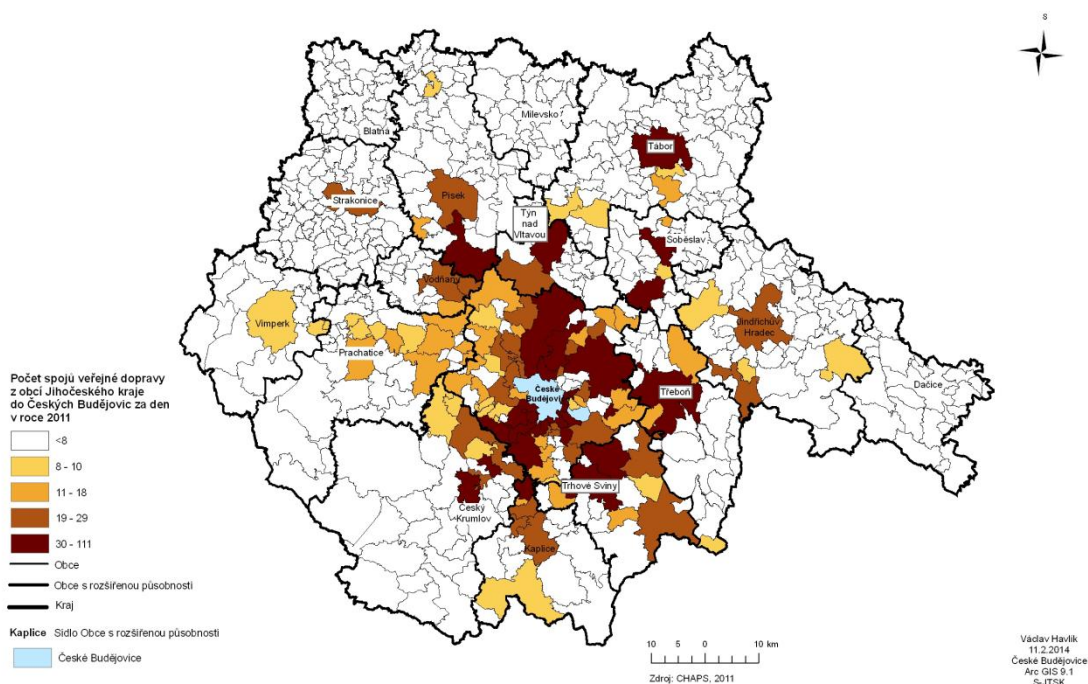
K I. zóně sféru vlivu, ve které nalezneme celkem 35 obcí, náleží převážně ty, které svými vozy obsluhuje Dopravní podnik města České Budějovice a další obce v blízkém zázemí, jejichž podíl mezi přímými dopravními spoji a spoji celkem byl po přepočtu na procenta vyšší než 50%. Tyto obce se nacházejí v průměrné vzdálenosti od Českých Budějovic pouze lehce nad 10 km a až na výjimky, které tvoří malé obce s nižším absolutním počtem spojů (Chlumeč, Olšovice), leží všechny ve SO ORP České Budějovice. Zajímavostí, ale pouze na první pohled, je přítomnost Horního Dvořiště. Tento fakt je způsoben tím, že je zde konečná stanice železničního spojení s Českými Budějovicemi a dalších spojů je zde minimum.

Některé obce obsluhované městskou hromadnou dopravou můžeme vidět také ve II. vymezené zóně, spolu s dalšími obcemi spadujícími pod SO ORP České Budějovice. Přesah za tuto hranici je pouze minimální, s čímž souvisí, že průměrná vzdálenost obcí ve II. zóně je jen 15 km. Za zmínku stojí přítomnost měst Třeboň, která je velmi hojně obslužena autobusovými spoji a Borovan, které leží na již zmiňované, kvalitně obslužené trati do Českých Velenic.

Zaměříme – li se pouze na absolutní počet spojů, mířících do Českých Budějovic z jednotlivých obcí (viz. Mapa 5), tak nejvíce spojů pochopitelně vyjíždí z vybraných obcí obsluhovaných městskou hromadnou dopravou a dalších, zejména významnějších obcí, z blízkého zázemí jihočeské metropole. Ještě výraznější vztah, než při vymezení sféry vlivu intenzitou spojů veřejné dopravy, mají obce ležící na hlavních dopravních tazích do Českých Budějovic z větších, zejména okresních měst, a ještě zřetelněji se vymezily obce ležící na železničních spojení.

O vysokém počtu spojů z větších měst také vypovídá Příloha č. 2 zobrazující absolutní frekvenci spojení. Zde si všimněme měst jako Třeboň, Český Krumlov či Tábor a další. Významné pro dopravní obslužnost Českých Budějovic je také Veselí nad Lužnicí, které je uzlem železniční dopravy, zejména směrem na sever do Prahy a východ na Jindřichův Hradec, respektive Brno. Menší význam má z tohoto pohledu jižní směr do Českých Velenic.

Mapa 5: ABSOLUTNÍ POČET SPOJŮ VEŘEJNÉ DOPRAVY MÍŘÍCÍCH Z OBCÍ JIHOČESKÉHO KRAJE DO ČB VE VYBRANÝ REFERENČNÍ DEN

Zdroj: Vlastní zpracování

5.3.2. III. a IV. zóna

Většina obcí III. a IV. zóny leží již vně nejbližšího zázemí města České Budějovice, které bychom pro lepší orientaci mohli vymezit hranicí jeho správního obvodu ORP. Z tohoto pravidla se již tradičně vymezuje několik obcí na severozápadě, z nichž nejvýznamnější je Dříteň. Toto území, jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, leží částečně mimo oblast hlavního zájmu a má ve svém okolí několik středisek nižšího řádu, které tříští význam hlavního centra, tedy Českých Budějovic.

Tato oblast má jen o něco vyšší intenzitu vztahů s Českými Budějovicemi než sousední obce na Vltavotýnsku, které mají nejnižší vazby v rámci českobudějovického okresu. Pouze nepatrně kratší vzdálenost k významnějšímu centru určují vyšší intenzitu vztahů. Také v tomto vymezení můžeme vidět, že většina obcí ležících ve SO ORP Týn nad Vltavou, nespádá do sféry vlivu. Veřejná doprava celou východní část, s výjimkou Dolního Bukovska, tohoto SO ORP velmi špatně obsluhuje a jezdí zde pouze minimum přímých spojů do Českých Budějovic. Existuje zde alespoň zřetelná snaha na návaznost spojů s přestupem v Týně nad Vltavou a Dolním Bukovsku, nicméně celková doba cesty se tím natahuje na více než jednu hodinu, což je vzhledem ke vzdálenosti, v průměru lehce přes 30 kilometrů, skutečně příliš. Obce náležící

do III. a IV. zóny spádují do administrativních hranic všech sedmi jihočeských okresů a jedná se o spíše více obydlené obce, neboť průměrný počet obyvatel činil 1490, respektive 1580 osob v případě IV. zóny. Tato zóna dosahovala v průměru do vzdálenosti 35 km.

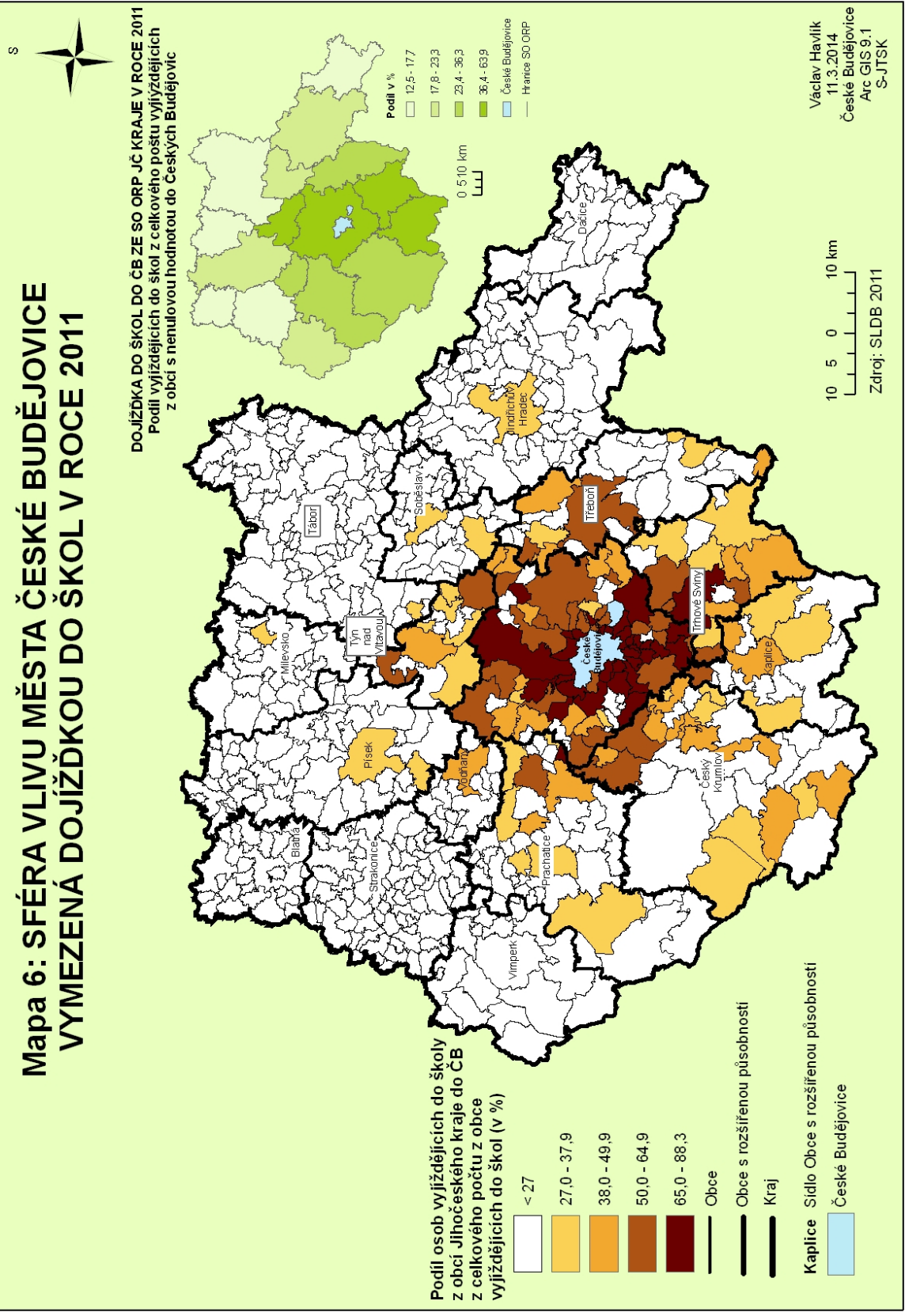
5.4. Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do škol

Dojížděka do škol je velmi specifickým jevem při sledování pohybu obyvatelstva, který má své zasloužené místo jako geografická metoda, pomocí níž může docházet k vytváření zázemí, potažmo sféry vlivu vybraných středisek. Často je ale opomíjena, vzhledem k nezcela vypovídající hodnotě a zkreslujícím výsledkům, mnohdy spojených s nepřesným vyplňováním sčítacích dotazníků při SLDB.

Nicméně její význam výrazně stoupá zejména od konce minulého století, kdy dochází ke zvyšujícímu se procentu osob se sekundárním a terciárním vzděláním. „Kromě změn ve vnímání důležitosti postavení vzdělání tento fakt ovlivnil také nárůst počtu středních a vysokých škol a s tím spojené rozšíření škály nabízených oborů, zejména bakalářského studia. Důležitým aspektem zvyšující se vzdělanosti jsou také obory nabízející relativně nové vyšší odborné školy“ (ČSÚ 2005).

Při pohledu na výslednou mapu (Mapa 6) vidíme jak značný a daleký význam má město České Budějovice pro obce a města v Jihočeském kraji. Tento pohled jasně vystihuje pozici jihočeské metropole, jakožto studentského města nabízejícího nejširší spektrum učebních, středoškolských a vysokoškolských oborů a také množství základních škol přitahující žáky z blízkého zázemí. Podstatnými fakty, vyplývajícími z mapy vymezení sféry vlivu, jsou spádovost téměř všech významnějších středisek, to znamená center okresů a SO obcí s rozšířenou působností, sousedících s okresem České Budějovice a také výrazný nepoměr dosahu sféry vlivu do severních okresů Strakonice, Písek a Tábor a ostatních okresů. Pokud se blíže zaměříme na obce těchto severních okresů, ležících v blízkosti hranic českobudějovického okresu a pohlédneme, jakou vykazovaly dojížděku do škol, tak zjistíme, že významné počty studentů či žáků vyjíždějí do většího počtu sídel. To je hlavní rozdíl oproti obcím zbývajících okresů, zejména českokrumlovského a částečně také prachatického a jindřichohradeckého. Tato roztržitost, ve které zejména na Tábořsku již hraje určitou roli také Hlavní město Praha, způsobuje nižší podíl vyjíždějících do Českých Budějovic.

Mapa 6: SFÉRA Vlivu MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE VYMEZENÁ DOJÍŽDKOU DO ŠKOL V ROCE 2011

Důležitou roli ve školské dojížděce může sehrát také frekvence spojů veřejné dopravy. V tuto chvíli je třeba zmínit, že tomu tak může být zejména v případě dojížděky na střední školy či střední odborná učiliště neboť základní škola je až na výjimky, kterými mohou být například speciální požadavky žáka či předpokládaná vyšší úroveň vzdělání na základních školách ve větších centrech osídlení než v menších obcích, vybírána tradičně podle určité spádovosti k nejdostupnější obci. V případě vysokých škol také není brán tak výrazný zřetel na dostupnost veřejnou dopravou, ale spíše na nabízené obory. Navíc denní dojížděka za studiem nemusí být na vysokých školách příliš preferovaná. V případě terciárního vzdělávání se v podstatě dá říci, že České Budějovice hrají v Jihočeském kraji prim nejen počtem a škálou nabízených oborů, ale také počtem každoročně přijímaných studentů. Nicméně konkurencí mu jsou, stejně kvalitní, vysokoškolská pracoviště zejména v Plzni, Praze a částečně také v Olomouci a Brně.

Pokud tedy budeme předpokládat, že množství spojů veřejné dopravy hraje svou roli, tak můžeme vidět rozšíření sféry vlivu právě do oblastí zmiňovaných jako velmi dobře obsluhovaných v předchozí kapitole, při vymezení intenzitou spojů veřejné dopravy. Skutečně dochází k významné vyjížděce z obcí ležících na železničních spojích do Českých Budějovic zejména z Nového Údolí, Horního Dvořiště a Českých Velenic. Frekvence veřejné dopravy je také, byť ne jediným, důvodem spádovosti obcí ležících na autobusovou dopravu, relativně dobře obslužené trase mezi Prachaticemi a Českými Budějovicemi.

Tab. 4 Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do škol v roce 2011

	Počet obcí	Interval podílu migrace (v %)	Průměrná vzdálenost obce	Průměrný počet obyvatel obce v roce 2011
I. zóna	32	88,3 - 65,0	10,0	1338
II. zóna	33	64,9 - 50,0	16,9	1274
III. zóna	31	49,9 - 38,0	26,9	1962
IV. zóna	34	37,9 - 27,0	37,1	3018

Zdroj: SLDB 2011, vlastní zpracování

5.4.1. I. a II. zóna

Obce I. a II. zóny můžeme na výřezu z mapy (Obr. 4) vidět v průměrné vzdálenosti 10, respektive 17 km od Českých Budějovic a nejedná se o nikterak pravidelný útvar. Přerušení kompaktního území I. zóny obcemi II. zóny, a této zóny

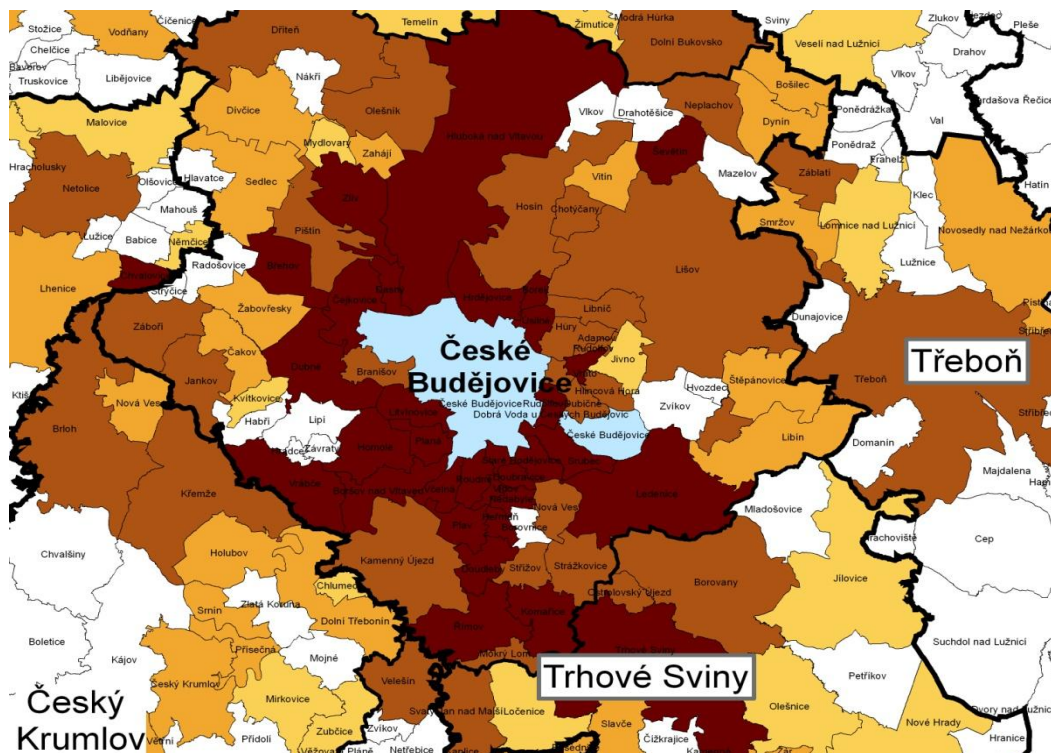
zase obcemi dalších zón se nachází zejména v oblastech, kde funguje další základní, případně jiné školy. Logický je spád obcí v blízkém zázemí Českých Budějovic a to i těch, nacházejících se v blízkosti obcí, kde také stojí základní škola.

Vzhledem k metodice práce je logické, že z konkrétní, zejména menší obce, může být vysoký podíl spádovosti i přesto, že se v obci nachází základní škola, neboť místní žáci do školy docházejí a neopouštějí tak samozřejmě hranice své obce, čímž pádem se vůbec dojíždějí do škol neúčastní. Přesto můžeme v mapě zřetelně rozeznat oblasti, kde již dochází v menší míře k dojížděcí do jiného střediska. Konkrétně se jedná, na východě o okruh obcí okolo Lišova, o něco jižněji Borovan, částečně Kamenného Újezdu, na západě Strýčic, které si stále drží určitou pozici a Dřítně, k níž také očividně spádují několik obcí. Význam musíme přičíst také Hluboké nad Vltavou.

Zásadní roli ve vymezení těchto, ale v zásadě i dalších zón, mají studenti vyjíždějící na střední a také vyšší odborné a vysoké školy, jejichž nabídka je v Českých Budějovicích v porovnání s ostatními obcemi a městy v Jihočeském kraji nedostižná.

Velmi hojně se, již v zónách s nejvyšší intenzitou vztahů, začínají objevovat obce z oblastí se slabším centrem nižšího řádu, typu SO ORP Trhové Sviny a okresu Český Krumlov, které nabízejí pouze úzkou nabídku středoškolských učebních i maturitních oborů.

Obr.4 Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu dojížděnkou do škol v roce 2011

Zdroj: SLDB 2011, vlastní zpracování

5.4.2. III. a IV. zóna

Vymezení III. a IV. zóny spádovosti právě tvoří, zejména obce administrativně patřící do výše zmiňovaných okresů a SO ORP se střediskem nenabízející dostatečnou škálu studijních oborů sekundárního vzdělání. Svou úlohu, v tomto případě, mohou hrát také určité nabízející se vzorce chování, kdy mladí lidé, po absolvování základní školy, raději dají přednost studiu v ne tak vzdálených Českých Budějovicích, spojeným i s přebýváním na Domovech mládeže, než pokračování v jiných okresních či menších střediscích.

Kromě větších center, které jsou při sestavování vzorce, ze kterého je vypočítán výsledný podíl, ochuzeny o studenty a žáky docházejících do škol přímo z daného centra, se hojně ve III. a IV. zóně objevují obce z Českokrumlovska, Kaplicka, Trhovosvinecka, Třeboňska, Vltavotýnska a Prachaticka. Jedná se obce ležící v průměrné vzdálenosti do 37 km a v případě obcí IV. zóny o obce s vysokým průměrným počtem obyvatel, což je ovlivněno zejména přítomností měst Písek, Jindřichův Hradec, Prachatice, Soběslav či Veselí nad Lužnicí, ze kterých dojíždí přibližně třetina všech vyjíždějících žáků a studentů do Českých Budějovic.

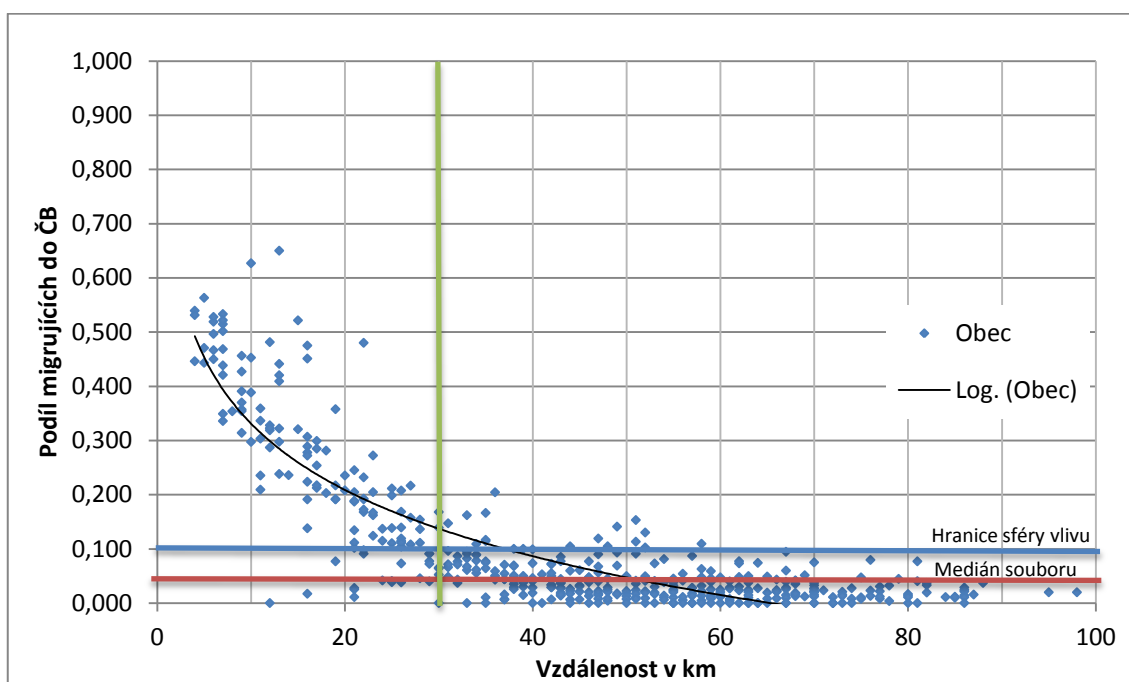
Vysoce nad průměrnou vzdáleností spáduje do komentovaných zón několik obcí a měst na Šumavě v čele s Horní Planou a Volarami. Tyto obce leží ve sféře vlivu Českých Budějovic i přes značnou vzdálenost, ze stejných důvodů jako další spádující obce na jih a částečně západ od jihočeského centra, a to pro nedostatečnou nabídku studijních oborů v bližších bývalých okresních centrech. Pro příklad uveďme, že Český Krumlov, z oborů sekundárního vzdělání, nabízí kromě gymnázia pouze SOŠ zdravotnickou a Střední uměleckoprůmyslovou školu. Toto nutí, zejména chlapce z této oblasti hledat jiné alternativy, které je často přivádějí právě do Českých Budějovic.

6. Distance decay

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce, tak jedním z nejdůležitějších a zpravidla velmi určujícím, pro zjišťování zázemí či sféry vlivu středisek, je distance decay funkce, která bere v úvahu vzdálenost místa od centra. Na jejím základě se předpokládá, že čím je vzdálenost nižší, tím je intenzita vztahů mezi těmito dvěma místy vyšší. Pro určení těchto vztahů byla v práci, u každé použité metody, vypočítána distance decay funkce, ze které můžeme vidět, jak zásadní je dopad vzdálenosti na jednotlivé výsledky (viz Grafy. 5 až 8).

Při bližším pohledu na jednotlivé výsledky můžeme říci, že vzdálenost má vliv na všechny použité metody. U každého příkladu lze tedy prohlásit, že platí, že čím nižší vzdálenost, tím silnější intenzita vztahů, nicméně ne ve všech případech stejně a ve všech metodách nalézáme různé výjimky. V každém výsledném grafu je vytvořena logaritmická křivka, která určuje trend předpokládaného zastoupení, a zároveň prokazatelně potvrzuje očekávané vztahy. Pro lepší orientaci je přidána červená linie zobrazující medián souboru všech nenulových hodnot. Tímto souborem jsou tedy všechny obce Jihočeského kraje, které v konkrétních metodách, dosáhly alespoň

Graf 5 Znázornění distance decay migrace do Českých Budějovic v letech 1991 - 2011

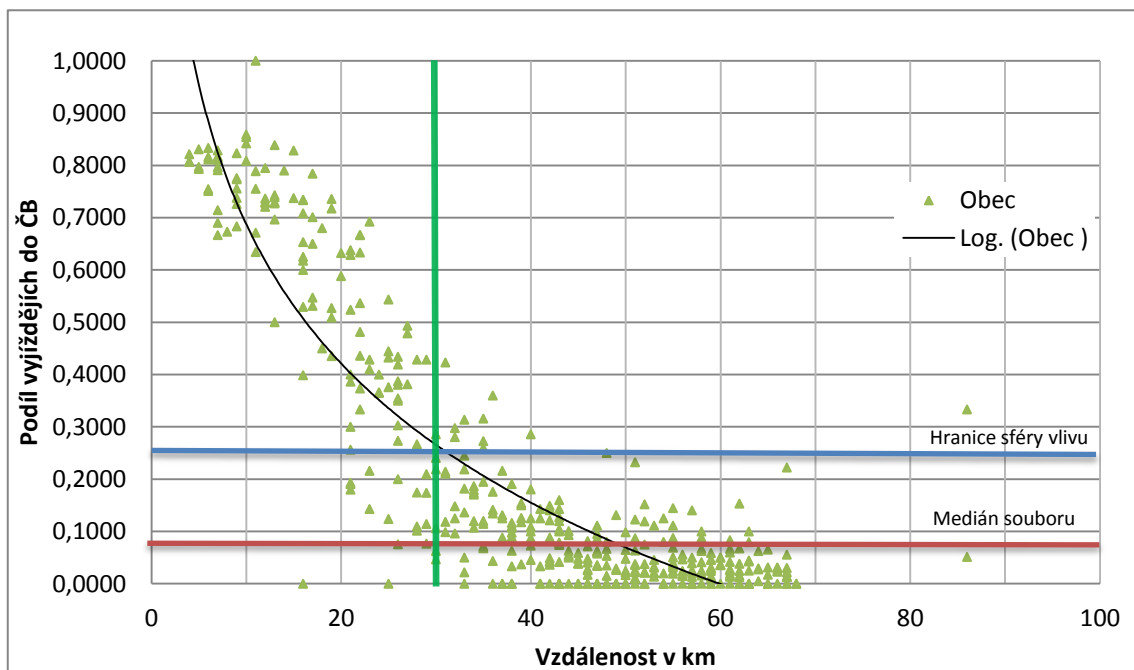
Zdroj: Interní databáze migračních pohybů v JČ kraji v letech 1991 – 2011, Google maps 2014, vlastní zpracování

minimálního podílu ve vztahu k městu České Budějovice. Modrou linií je zobrazena hranice, která opravňovala k přítomnosti ve sféře vlivu, alespoň v poslední čtvrté zóně.

Vrátíme – li se zpět ke konkrétním výsledkům, tak v případě migrace vidíme ubývání vyšších hodnot se vzdáleností, v tomto případě už obce vzdálené více než 20 km negenerují, tak zásadní podíl migrujících do Českých Budějovic. Podstatný je také fakt, jak nízké hodnoty v kontextu s ostatními použitými metodami stačily na přítomnost v zónách sféry vlivu. To opět samozřejmě zásadně souvisí s trendy nastavenými přibližně od začátku 90. let, které se v českobudějovickém prostoru začaly projevovat začátkem nového století. Ze stejných důvodů je v grafu velmi dole také linie mediánu, která rozděluje soubor na dvě stejně poloviny. Takto nízká hodnota (4,2 %) je způsobena také rozříštěností migračních proudů, kdy jen malý počet obcí má jeden výrazný migrační proud neboť center, kam se obyvatelé stěhují je povětšinou více.

Z Grafu 5 můžeme vyčíst, že do sféry vlivu, vymezené touto metodou, spádovaly zejména obce z nižších vzdáleností, ale nemálo obcí se vygenerovalo také z větší vzdálenosti, což jsou, pro lepší představu, obce ležící napravo od zelené a nahoru od modré křivky. Tyto obce částečně potvrdily, že při sledování migrace nemusí jít vždy primárně o vzdálenost, ale často spíše o účel, kterým může být zejména nižší

Graf 6 Distance decay dojížděky do zaměstnání do Č. Budějovic v roce 2011

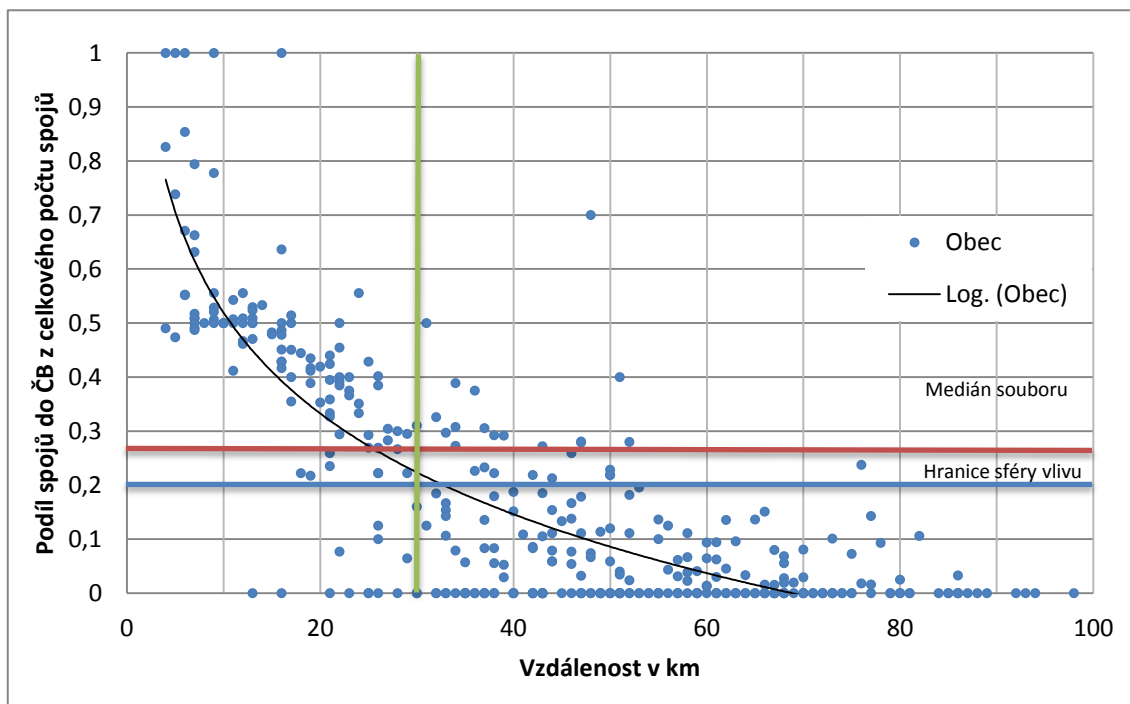
Zdroj: SLDB 2011, Google maps, vlastní zpracování

nabídka pracovních příležitostí v místě původního bydliště a také stále současné trendy, spojené s ochotou dojíždět na vyšší vzdálenosti. Z toho důvodu nebývá migrace, tak silná ze zázemí, ale spíše z větších vzdáleností, odkud dojíždka přestává být výhodnou.

Zcela jiný výsledek se dostavil v případě dojíždky do zaměstnání (Graf 6), kdy se velmi zřetelně oddělilo blízké zázemí, které má vysoké procento dojíždějících do Českých Budějovic. Toto zázemí bychom mohli vymezit na vzdálenosti 30 km (označená zelenou linií), kdy obce dosahují na více než 40 % dojíždky do Českých Budějovic. Použitá zelená linie dokládá důkaz o významu Českých Budějovic, pokud se podíváme, kolik obcí vzdálených do 30 km dosahuje na hodnoty nutné pro přítomnost ve sféře vlivu respektive nad mediánem. Na obce s nižším podílem již působí další středisko, nejčastěji v podobě okresního města.

Pokud zůstaneme u linie vyznačené na vzdálenosti 30 km od Českých Budějovic a budeme se jí věnovat v případě intenzity spojů veřejné dopravy (Graf 7), tak zjistíme, že její význam v tomto případě není tak zásadně určující, jako právě v dojíždce za zaměstnáním. V tomto případě vidíme relativně vysoký počet obcí vzdálených více než 30 km, které spadají do sféry vlivu. To je zásadně ovlivněno, již v předchozí části

Graf 7 Distance decay intenzity spojů veřejné dopravy Českých Budějovic v roce 2011

Zdroj: CHAPS CZ, Google maps 2014, vlastní zpracování

zmiňované, pozici obce podél železniční trati či více obsluhované trase, nejčastěji mezi dvěma či více významnějšími městy.

Přesto je třeba dodat, že pomineme – li obce, které mají nulovou hodnotu podílu spojů do Českých Budějovic, vzhledem k celkovému počtu spojů, tak jen málo obcí ležících právě do 30 km, nespadá do sféry vlivu. Medián souboru je v tomto případě relativně vysoký, neboť je počítán pouze s obcemi, které nemají nulovou hodnotu. Obcí, které nedisponují žádným přímým spojem do Českých Budějovic je samozřejmě, zejména ve vzdálenějších místech Jihočeského kraje mnoho, z toho důvodu je výsledný soubor méně početný než v předchozích metodách.

To ovšem této průměrné hodnotě neubírá na významu, a proto na něm můžeme vidět, že je pouze minimum obcí ležících nad ním leží ve vzdálenosti vyšší než 27 km. Vrátime – li se k předchozím metodám, tak zde tento fakt sledovat nemůžeme. Jak v případě migrace, tak v případě dojížděky se nad hodnotou mediánu objevoval vysoký počet obcí, relativně vzdálených od Českých Budějovic. V případě migrace mezi 30 až 55 km a v dojížděce do zaměstnání pak od 30 do 45 km od jihočeské metropole.

Distance decay funkce v zásadě fungovala ve všech zatím komentovaných použitých geografických metodách. Rozhodně lze říci, že funguje i v případě dojížděky do škol, ale zjevně také nejméně. Při pohledu na znázornění distance decay školské dojížděky je na první pohled vidět nejvýraznější roztroušenost od logaritmické křivky. Ta je nejvíce způsobena dojížděkou na střední školy, zejména u studentů pobývajících na Domovech mládeže a také u studentů vysokých škol. Pro tyto studenty samozřejmě není vzdálenost až tak podstatným aspektem při výběhu svého studia. Jak již bylo řečeno v předchozí části, České Budějovice mají v Jihočeském kraji, co se nabídky škol týče, s výrazným náskokem, nejsilnější pozici.

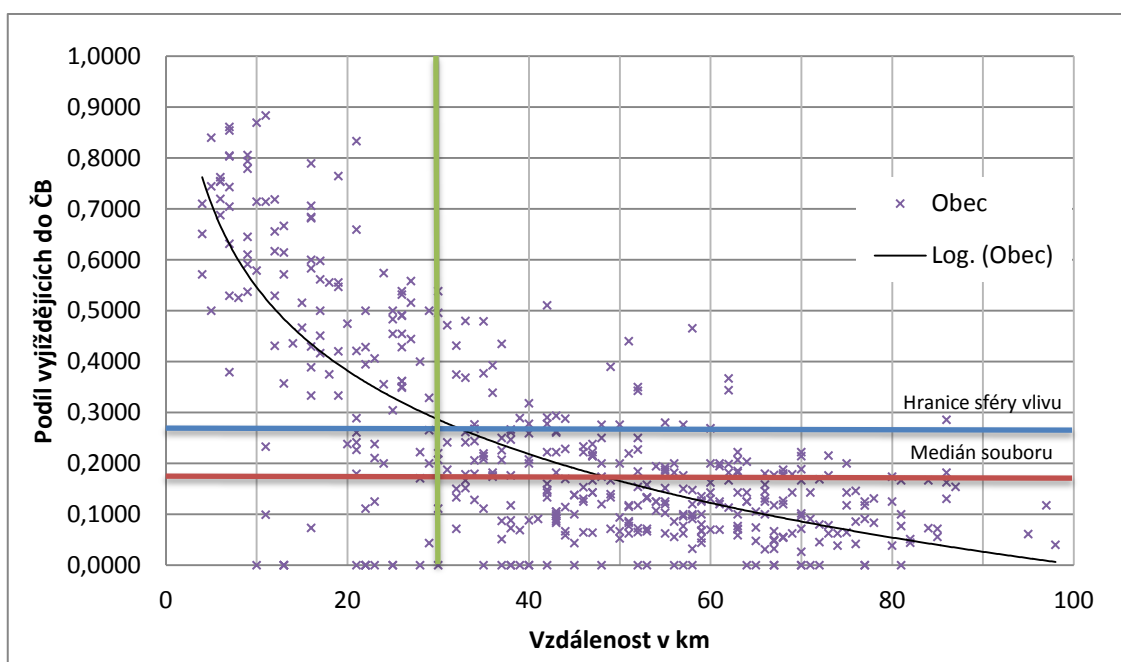
Nicméně stále je zde jasná převaha studentů, kteří dojíždějí na základní školy či denně na školy střední všech typů. Právě tito studenti jsou nejvýrazněji promítnuti ve výsledném grafu (Graf 8) v určitém 1. kvadrantu, obcí s nejvyšší dojížděkou, a zároveň vzdálených do 30 km. Tato nastavená vzdálenost již může být, v mnoha případech považována, s přihlédnutím k obslužnosti obce veřejnou dopravou, za relativně vysokou a rozhodně nutí velkou část studentů alespoň přemýšlet o využití internátů či kolejí.

Velmi významně se, právě v těchto souvislostech, jeví vysoký počet obcí nad mediánem souboru, vzdálených více než 30 km. Tento podíl vyjíždějících z obce

do škol v Českých Budějovicích, z celkového počtu vyjíždějících do škol, je tvořen právě zejména studenty v sekundárních či terciárních typech škol.

Další důkaz o významu Českých Budějovic lze doložit na porovnání výše mediánů dojížděky do škol a do zaměstnání. Přestože se jednalo početně o velmi podobnou skupinu, a také hranice pro přítomnost obce ve sféře vlivu byla nastavena velmi podobně, tak medián vychází u školské dojížděky o 10 procentních bodů výše než v případě pracovní dojížděky. To jednoznačně evokuje vyšší význam Českých Budějovic do delší vzdálenosti, do zázemí dalších významných center, ale také opět potvrzuje snadnější dostupnost, spojenou se studiem než se zaměstnáním, nehledě na další s tím spojené aspekty, kterými jsou věk těchto osob, stupeň rodinného usazení a cenu a nároky na bydlení.

Graf 8 Distance decay dojížděky do škol do Českých Budějovic v roce 2011

Zdroj: SLDB 2011, Google maps 2014, vlastní zpracování

7. Syntéza použitých metod pro vymezení sféry vlivu

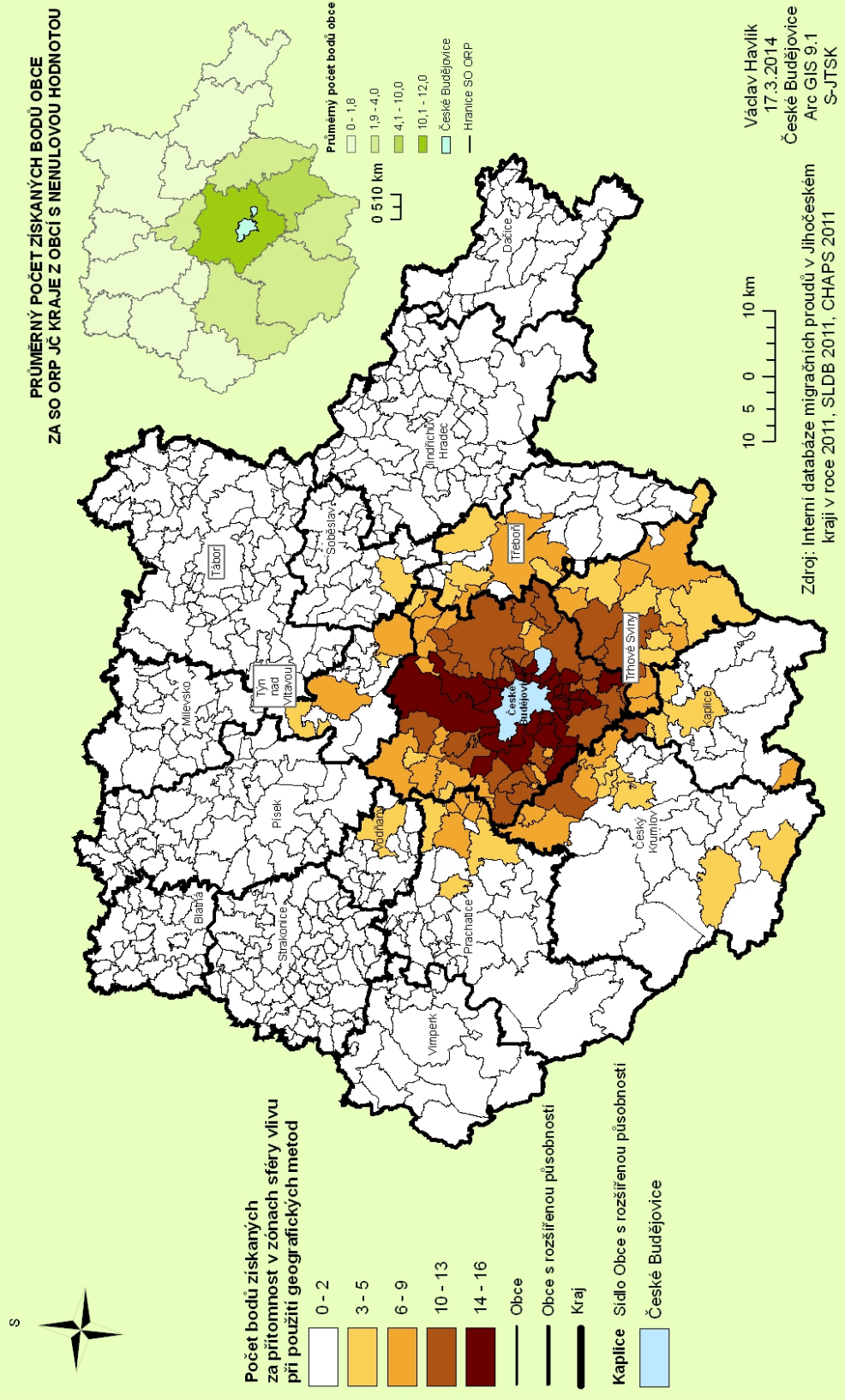
Celá tato práce a výběr vhodných geografických metod byly směřovány za účelem vymezení sféry vlivu města České Budějovice a všechny, dosud zjištěné a komentované výsledky, mají sami o sobě významné postavení, pro sledování intenzity vztahů mezi centrem a užším či širším okruhem obcí v jeho dosahu. Nicméně hlavním cílem této práce byla právě syntéza těchto metod a ustavení co možná nejpřesnějšího výsledku, beroucího v úvahu všechny dílčí výsledky. To jakým způsobem bylo postupováno, aby byla možná komparace, a zároveň nedošlo k upřednostnění jedné metody nad druhou je popsáno v metodice k této práci, nicméně je důležité připomenout, že k výzkumu na úrovni dílčích metod bylo vždy přistupováno primárně s tím, že hlavní úlohou je právě toto závěrečné srovnání.

Přistoupíme – li k hodnocení výsledné mapy (Mapa 7), tak lze na první pohled říci, že došlo až na výjimky, k vygenerování velmi souvislého území, rozprostírajícího se relativně souměrně od Českých Budějovic. Tyto obce, kterých je celkem 133, mají velmi intenzivní vztahy s Českými Budějovicemi. V tomto případě je však důležité zmínit, že se nejedná pouze o vztahy dostředné, ale významné jsou také vztahy odstředné, které jsou důležitým doplňkem a to zejména ve stále aktuálních migračních proudech, které na sebe logicky vážou všechny ostatní sledované a použité geografické metody, kterými jsou dojíždka do zaměstnání a škol a intenzita spojů veřejné dopravy.

Rozšíření sféry vlivu se kromě obcí, zařazených v administrativních hranicích bývalého okresu České Budějovice, uskutečnilo zejména do čtyř sousedních SO ORP tří okresů. Konkrétně do SO ORP Třeboň v okrese Jindřichův Hradec, SO ORP Kaplice a Český Krumlov v českokrumlovském okrese a SO ORP Prachatice ve stejnojmenném okrese. Pouze jednou obcí, respektive městem, spadujícími do sféry vlivu disponují okresy Tábor a Strakonice, konkrétně městy Veselí nad Lužnicí a Vodňany. Z píseckého okresu se nezařadila žádná z obcí. Tato skutečnost opět potvrzuje výraznější vztahy Českých Budějovic směrem na jih a částečně východ a západ, ale pouze minimální vazby na severně ležící okresy Jihočeského kraje.

Potvrzením o platnosti tohoto faktu je také rozšíření v rámci okresu České Budějovice, neboť ve SO ORP Týn nad Vltavou, ležícím severně od jihočeské metropole, se ve sféře vlivu objevuje velmi nízký počet obcí. To v porovnání, s jižním SO ORP Trhové Sviny, které patří pod sféru vlivu téměř celé, symbolizuje vyšší

Mapa 7: SFÉRA Vlivu MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE VYMEZENÁ SYNTÉZOU VŠECH POUŽITÝCH GEOGRAFICKÝCH METOD V ROCE 2011

význam center různého stupně na sever od Českých Budějovic, přitahující výraznější podíl obyvatelstva z okolí. Důležitým faktem je také větší počet center, která by mohla být subregionálním či mikroregionálním střediskem, ve směru na sever, které více tříští podíly migrujících a vyjíždějících osob do zaměstnání a škol a logicky i počty přímých spojů veřejné dopravy z obcí do těchto center.

Právě obce SO ORP Týn nad Vltavou (okres České Budějovice) jsou přítomny ve sféře vlivu pouze čtyři, z celkového počtu 14 z tohoto ORP. To po přepočtení na podíl znamená, že ke sféře spádují méně než obce ze SO ORP mimo českobudějovický okres. Konkrétně mají vyšší procentuální zastoupení obce ze SO ORP Kaplice a Český Krumlov a stejný podíl generuje Třeboň (viz Tabulka 5). Z této tabulky můžeme také vysledovat, že do konečné sféry vlivu spádují, až na jedinou výjimku, všechny obce ze správního obvodu ORP České Budějovice a Trhové Sviny.

Tab. 5 Zastoupení obcí syntézy sfér vlivu podle SO ORP

Název ORP	Počet obcí ve sféře vlivu	Počet obcí celkem	Podíl zastoupených obcí z celkového počtu obcí v ORP
České Budějovice	78	78	1,00
Trhové Sviny	15	16	0,94
Kaplice	6	15	0,40
Český Krumlov	12	31	0,39
Týn nad Vltavou	4	14	0,29
Třeboň	7	25	0,28
Prachatice	9	44	0,20
Vodňany	1	17	0,06
Soběslav	1	31	0,03

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů JČ kraje, SLDB 2011, CHAPS 2011, vlastní zpracování

7.1. I. a II. zóna

Mezi obcemi I. zóny syntézy všech použitých geografických metod se objevily pouze obce z blízkého zázemí města České Budějovice a téměř všechny, které přímo sousedí s jeho katastrálním územím. Tyto obce leží od Českých Budějovic v průměrné vzdálenosti 8,1 km, tudíž jsou velmi snadno dostupné nejen osobní, ale také veřejnou dopravou, kterou velmi často tvoří také vozy Dopravního podniku města České Budějovice.

Pro přítomnost obcí v I. vymezené zóně bylo v konečném bodování, beroucím v úvahu všechny dílčí výsledky pomocí výše zmíněného postupu, nutné dosáhnout na alespoň 14 bodů, což splnilo celkem 31 obcí. Z tohoto počtu celých 12 obcí (Tab. 6) dosáhlo na nejvyšší možný výsledek, tedy 16 bodů, což v praxi znamenalo přítomnost v I. zóně při všech provedených vymezení sfér vlivu, a proto lze zároveň prohlásit, že se jedná o obce s nejsilnějšími vazbami s Českými Budějovicemi.

Tab. 6 Obce s nejsilnější vazbou s Českými Budějovicemi

Boršov nad Vltavou	Hrdějovice	Srubec
Staré Hodějovice	Litvínovice	Dobrá Voda u Českých Budějovic
Doubravice	Roudné	Včelná
Homole	Rudolfovo	Vidov

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů JČ kraje, SLDB 2011, CHAPS 2011, vlastní zpracování

Obce I. zóny logicky vygenerovaly nejvyšší hodnoty při aplikaci metod vymezení sfér vlivu (viz výsledky v Tab. 7), z nichž lze vypíchnout zejména údaj o vyjízděce, který říká, že v průměru 78 % osob vyjíždějících z obce za zaměstnáním míří do Českých Budějovic a 73 % v případě žáků a studentů. O výrazném vztahu s Českými Budějovicemi hovoří také, na Jihočeský kraj, relativně vysoká hustota zalidnění, která činí 109,7 obyvatel/km².

Skutečně zajímavě vyznívá také vývoj počtu obyvatel v obcích I. zóny. Zatímco v roce 1991 v obcích, sem spadujících, žilo celkem mírně přes 22 tisíc obyvatel, což činilo průměr na jednu obec 717 obyvatel, tak do roku 2001 došlo k nárůstu počtu obyvatel o 2,5 tisíce a v roce 2011 zde žilo již 32 tisíc obyvatel, což je v průměru 1028 obyvatel na obec. Tento nárůst potvrzuje, nejen probíhající proces rezidentní suburbanizace v zázemí města České Budějovice, ale zároveň poukazuje, že k ní masivněji začalo docházet až od začátku nového století.

Velmi silné vazby, které opět souvisí s blízkou vzdáleností od Českých Budějovic, můžeme sledovat u obcí spadujících do II. vymezené zóny, které leží v průměrné vzdálenosti necelých 14 km. Kromě dalších obcí ze SO ORP České Budějovice se zde již objevuje několik obcí ze SO ORP Trhové Sviny, ale již i obce Velešín a Křemže z okresu Český Krumlov. Také obce II. zóny generovaly vysoké hodnoty v rámci dílčích výsledků, tedy vymezení pomocí vybraných geografických metod. Významný výsledek zaznamenaly tyto obce zejména v dojížděci do zaměstnání, kdy dosáhly na průměrný podíl 0,7; který hovoří o tom, že 7 z 10 vyjíždějících míří

za prací do jihočeské metropole, což je výsledek porovnatelný s obcemi I. zóny, což není, vzhledem k blízkosti od centra, ničím překvapujícím. Nejvzdálenější obcí v rámci této zóny jsou, 21 km od Českých Budějovic ležící, Trhové Sviny.

Tab. 7: Vybrané údaje o obcích I. a II. zóny syntézy vymezení sfér vlivu

	I. zóna	II. zóna
Počet obcí	31	33
Interval bodů za přítomnost v jednotlivých zónách	16 - 14	13 - 10
Průměrná vzdálenost v km	8,1	13,9
Celkový počet obyvatel v roce 2011	31 892	38 603
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 2011	1 028	1 169
Celkový počet obyvatel v roce 2001	24 813	35 620
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 2001	800	1 068
Celkový počet obyvatel v roce 1991	22 212	33 627
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 1991	717	1 019
Rozloha území (v km²)	290,6	537,5
Hustota zalidnění v roce 2011 (obyv./km²)	109,8	71,8
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu migrací	0,46	0,32
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu dojížděnkou do zaměstnání	0,78	0,7
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu pomocí dopravního modelu	0,62	0,48
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu dojížděnkou do škol	0,73	0,5
Průměrná míra nezaměstnanosti	6,93	7,6

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů JČ kraje, SLDB 2011, CHAPS 2011, vlastní zpracování

Právě některé více osídlené obce a města se objevují ve II. zóně syntézy sfér vlivu. Zatímco v I. zóně byla z měst přítomna pouze Hluboká nad Vltavou a Rudolfovy, ve kterém žije pouze necelých 2,5 tisíce obyvatel, tak ve II. zóně již můžeme najít kromě Trhových Svinů například Lišov, Velešín, Borovany, Zliv, Velenice, Křemžiči či Kamenný Újezd. To v praxi znamená, že průměrný počet obyvatel v obci této zóny je vyšší než v případě obce I. zóny, kam spádovalo více menších obcí. Tento ukazatel se však od roku 1991 do roku 2011 stále výrazněji vyrovnává, neboť v obcích II. zóny nedochází k tak výraznému přírůstku obyvatel, jako tomu bylo v prvně zmiňované zóně. Přesto zde došlo k přírůstku o 5 tisíc obyvatel, což vypovídá zejména o výrazně pozitivní migrační bilanci. V porovnání s I. zónou mají obce II. zóny také výrazně větší celkovou katastrální výměru, konkrétně 537,5 km² oproti 290,5 km², což ovšem, vzhledem k celkovému počtu obyvatel, představuje řidší hustotu zalidnění, která činí 72 obyvatel/km².

7.1.1. Aglomerace Českých Budějovic

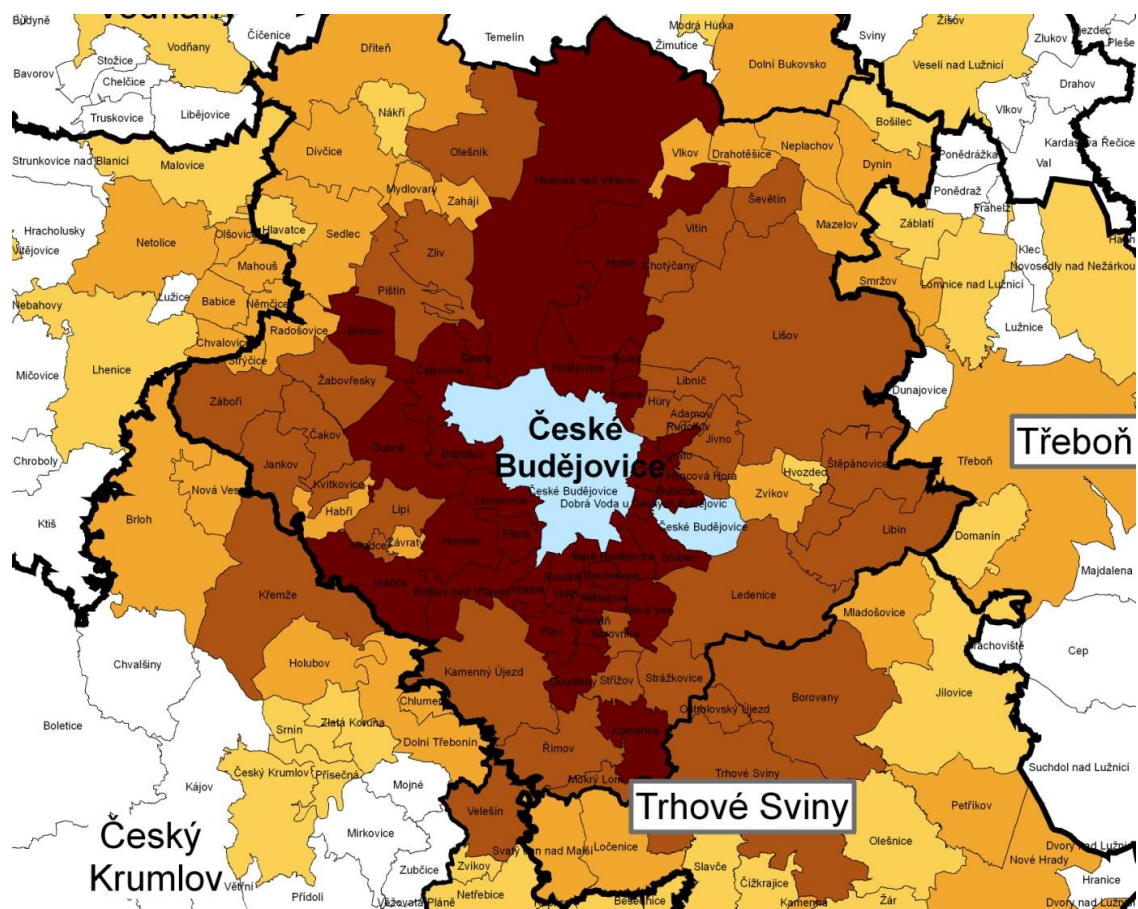
Pojem aglomerace v případě města České Budějovice neexistuje v žádné podobě nijak oficiálně ani není nijak striktně definován, jako jsou pro různé důvody, spojené nejčastěji s kontrolou kvality ovzduší, určeny aglomerace Prahy, Brna a Moravskoslezského kraje. O jediném, alespoň přibližném, určení tohoto pojmu hovoří zákon o ochraně veřejného zdraví (č.258/2000 sb.), který definuje českobudějovickou aglomeraci, jako oblast s přibližně 120 tisíci obyvatel. To znamená, že aglomerace zůstává, nejen v českobudějovickém prostředí, velmi volným a nejasným pojmem, přestože je v českém prostředí velmi používaným.

Hajíčková (2009) ve své diplomové práci vymezuje aglomeraci Českých Budějovic středisky Zliv, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Ledenice a Kamenný Újezd. Ouředníček a Čejková (2009) zase při svém rozboru začleňují do českobudějovické aglomerace také Trhové Sviny. Pokud bychom se omezili na zákon o ochraně veřejného zdraví, který určuje aglomeraci přibližným počtem obyvatel, tak bychom ji mohli vymezit právě s hranicí I. zóny, ve které bychom při posledním cenzu napočítali necelých 32 000 obyvatel, což by v součtu s počtem obyvatel Českých Budějovic činilo mírně přes 125 tisíc obyvatel.

Při úvaze beroucí v potaz výše citované práce a rozšíření vymezení až ke zmiňovaným významnějším obcím v okolí by mohla být, vzhledem k příznivému vymezení syntézy sfér vlivu, českobudějovická aglomerace vytyčena až hranicí II. zóny (viz Obr. 5). V tuto chvíli by sice celkový počet obyvatel, žijících na tomto území, včetně samotného krajského města k roku 2011, dosáhl na 164 tisíc, nicméně intenzita vztahů mezi Českými Budějovicemi a obcemi ležícími ve II. zóně je natolik silná, že omezit se pouze na obce I. zóny by nebylo správné, přestože ani toto vymezení nemusí platit bez připomínek.

Právě s vymezením pojmu aglomerace v některých pramenech úzce souvisí pojem rezidentní suburbanizace. O rozvoji suburbanizace nejvýznamněji vypovídají data o migraci a dokončených bytech, o kterých již byla zmínka v předchozích kapitolách a které hovoří o Českých Budějovicích jako o výrazně suburbanizačních. Toto tvrzení lze prohlásit také díky nezačleňování okolních obcí do administrativních hranic města v době před rokem 1989, jak to bylo běžné v případě jiných krajských měst. Körner (2001) hovoří ve své publikaci o tom, že v Českých Budějovicích dochází k výraznému zvýšení bydlení v příměstské zóně díky malému administrativnímu území

Obr. 5 I. a II. zóna vymezení syntézou sfér vliv

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů JČ kraje, SLDB 2011, CHAPS 2011, vlastní zpracování

města, ve kterém není suburbanizace tzv. ukryta a je možné ji sledovat díky datům za okolní obce.

Ouředníček a Čejková (2009) si kromě zvýšené suburbánní výstavby již v 70. a 80. letech minulého století, kterou spojují s tradicí stavebnictví ve zdejších regionu, všímají také „na první pohled nerovnoměrného rozmístění stavební činnosti v zázemí Českých Budějovic.“ Hovoří tím zejména o nižším rozvoji výstavby v sektoru severozápadně od Českých Budějovic, kterou ale částečně obhájí právě začleněním zdejších částí (Zavadilka, Haklovy Dvory, České Vrbné) do administrativních hranic města. Tento fakt můžeme z části sledovat také na vymezení I. a II. zóny (Obr. 5), kdy se tvoří přechody mezi těmito dvěma zónami západně a severovýchodně od centra, naopak velmi kompaktní území I. zóny se vytvořilo jižně od Českých Budějovic. To samozřejmě potvrzuje, že aplikace všech v práci použitých metod úzce souvisela, zejména u obcí v blízkém zázemí, právě s procesem rezidentní suburbanizace.

K tomu jak konkrétně tento proces probíhá se Ouředníček a Čejková (2009) vyjadřují tak, že „je sice vázán na dřívější zástavbu, ale nesouvisí s jejím rozsahem,

a tak na konci 90. let docházelo k výstavbě městského typu v obcích, kde do té doby byla pouze náves. V případě větších obcí typu Lišov, Dobrá Voda či Borovany stále dochází ke spíše prodlužování ulic jednotným způsobem, aniž by docházelo k respektování povahy původního zastavění.“ Jako nejvýznamnější lokality výstavby označují Borek, Boršov nad Vltavou, Dolní Třebonín, Haklovy Dvory, Lítvínovice, Mokré, Nové Homole, Roudné, Srubec, Šindlovy Dvory a Zavadilku, kde developerské firmy parcelují místní pozemky.

Tab 8. Vývoj počtu obyvatel v I. a II. zóně v letech 1991 až 2011

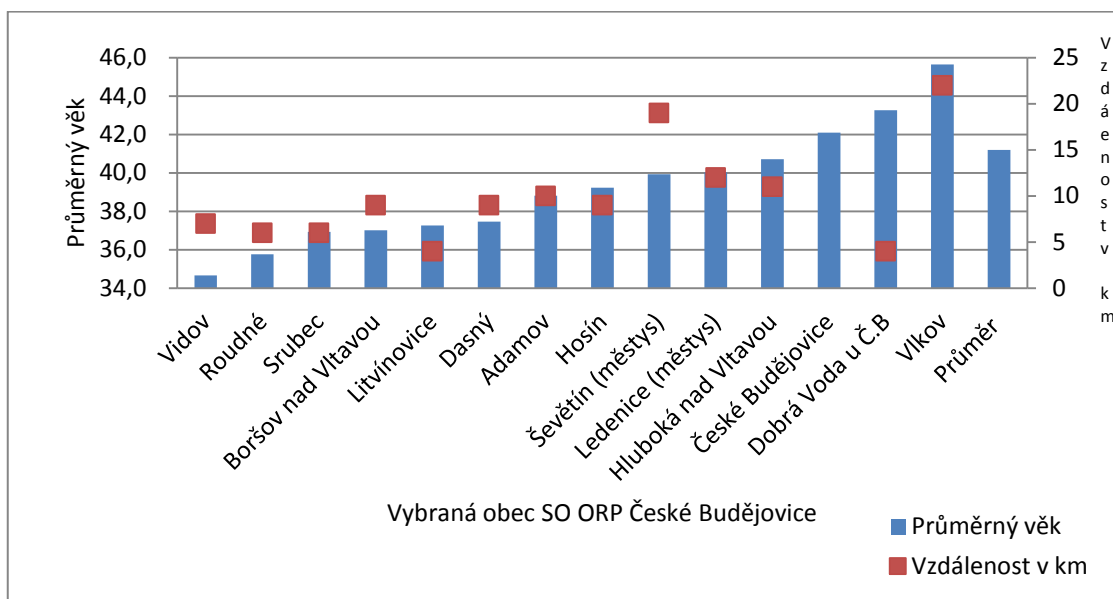
Rok	Celkový počet obyvatel	Hustota obyvatel (obyv./km ²)	Průměrný počet obyvatel na jednu obec
1991	55839	67,4	872
2001	60073	72,6	938
2011	70495	85,1	1101

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Rozloha celého území, které představuje I. a II. zónu je 828 km² a počet obyvatel v něm, od roku 1991 v následujících 20 letech vzrostl, o necelých 15 tisíc (Tab. 8), což bylo způsobeno zejména migrací. Tento nárůst obyvatel samozřejmě zapříčinil zvyšující se hustotu obyvatel, která se vyšplhala v roce 2011 již na 85,1 obyv./km², což je hodnota výrazně nad průměrem Jihočeského kraje. O tom, jak výrazně se rozrostly zdejší obce, svědčí také údaje o průměrných počtech obyvatel v jedné obci ve sledovaném období, ve kterých žilo v roce 2011 o 229 obyvatel více než v roce 1991.

Kromě sledování migračních dat a údajů o dokončených bytech může, k vymezení suburbii, pomoci také průměrný věk obyvatel obcí (viz Graf 9). V tomto grafu vidíme, jak výrazně pod průměrem SO ORP České Budějovice, se pohybuje věk obyvatel v obcích ležících v blízkém zázemí. Zatímco průměrný věk v celém SO ORP je 41,2 roku a přímo v Českých Budějovicích je mírně přes 42 let, tak v některých okolních obcích je tento průměr až o více než 5 let nižší. To je způsobeno zejména tím, že do obcí ležících v zázemí velkých měst, se stěhují zejména osoby v produktivním věku, které s sebou přivádějí své potomky. Pod průměrným věkem této oblasti můžeme také vidět vybrané obce II. zóny, což opět svědčí o náležitosti těchto i dalších obcí této zóny do suburbia či aglomerace Českých Budějovic.

Graf 9 Průměrný věk obyvatel ve vybraných obcích SO ORP České Budějovice v roce 2012

Zdroj: www.czso.cz

7.2. III. a IV. zóna

Po syntéze vymezení sfér vlivu vidíme, že obce III. a IV. zóny se vygenerovaly v širším okruhu Českých Budějovic, relativně pravidelně navazující na II. vymezenou zónu (Mapa 7). O významné intenzitě vztahů, mezi těmito obcemi a jihočeskou metropolí, hovoří také příslušnost obcí spadujících pod SO ORP České Budějovice a dalších ležících ve vzdálenosti do 20 km. Těmi jsou zejména obce na severozápadě SO ORP České Budějovice mezi obcemi Sedlec a Dříteň a na severovýchodě stejného správního obvodu s přesahem do sousedního Vltavotýnska.

Pokud zůstaneme u spojení obou zmiňovaných zón, tak k dalšímu významnému rozšíření došlo směrem na západ na Prachaticko, konkrétně do obcí na Netolicku a na východ do pásu obcí na Třeboňsku. Významný zásah pak sledujeme do českokrumlovského okresu. V tomto případě do sféry vlivu spadují obce na trase mezi Českými Budějovicemi a Českým Krumlovem, které bychom mohli považovat za suburbium obou těchto měst, ze kterých, vzhledem k významu, vyjíždí větší procento obyvatel právě do Českých Budějovic. Druhou skupinou, ležící ve sféře vlivu z Českokrumlovska, jsou obce ze SO ORP Kaplice, které disponují relativně vysokým

Tab. 9: Vybrané údaje o obcích III. a IV. zóny syntézy vymezení sfér vlivu

	III. zóna	IV. zóna
Počet obcí	37	32
Interval bodů za přítomnost v jednotlivých zónách	9 - 6	5 - 3
Průměrná vzdálenost v km	23,0	29,1
Celkový počet obyvatel v roce 2011	36 155	55 502
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 2011	977	1 734
Celkový počet obyvatel v roce 2001	34 520	54 996
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 2001	932	1 717
Celkový počet obyvatel v roce 1991	33 037	54 437
Průměrný počet obyvatel v obci v roce 1991	893	1 701
Rozloha území (v km²)	671,3	692,9
Hustota zalidnění v roce 2011 (obyv./km²)	53,9	80,1
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu migrací	0,19	0,12
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu dojížděnkou do zaměstnání	0,49	0,29
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu pomocí dopravního modelu	0,35	0,17
Průměrný podíl obce při vymezení sféry vlivu dojížděnkou do škol	0,3	0,31
Průměrná míra nezaměstnanosti	7,66	8,22

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů JČ kraje, SLDB 2011, CHAPS 2011, vlastní zpracování

počtem, zejména železničních spojení na trase do Horního Dvořiště. Zaměříme – li se na SO ORP bývalého okresu České Budějovice, tak si v první řadě všimneme, již zmiňované, vysoké spádovosti do sféry vlivu v případě obcí na Trhvosvinecku a pouze minimálního rozšíření směrem do SO ORP Týn nad Vltavou.

Průměrná vzdálenost z obcí III. zóny do Českých Budějovic činí 23 km a až na několik výjimek, sem patří spíše menší obce, o čemž svědčí nejnižší průměrný počet obyvatel na jednu obec ze všech zón, který nedosahuje ani 1000 osob. Výjimkami mezi venkovskými sídly jsou Třeboň, Netolice, Týn nad Vltavou a Nové Hrady. Tomu lze částečně přičíst také nižší hustotu osídlení v tomto území, která klesla až k 54 obyvatelům/km². Mezi lety od Sčítání lidu, domu a bytů v roce 1991 a 2011 došlo k přírůstku obyvatel o 3 tisíce (viz. Tab. 9). To je sice méně než v předchozích zónách, nicméně lze z toho vysledovat, že na některé obce můžeme stále nazírat jako na atraktivní, směrem k migraci, vzhledem k dojezdové vzdálenosti do Českých Budějovic do zaměstnání.

V případě obcí IV. zóny již není tato atraktivita tak výrazná, o čemž vypovídá přírůstek obyvatel během zmiňovaných dvou posledních dekad, pouze o více než 1 tisíc obyvatel. Tyto obce leží v průměrné vzdálenosti 29 km od Českých Budějovic a žije v nich v průměru na obec více než 1700 obyvatel. Takto vysoký průměr je zapříčiněn zejména přítomností významnějších středisek, včetně jediného okresního města spadujícího do sféry vlivu, kterým je Český Krumlov. Kromě něj do IV. vymezené zóny z větších center spadují Kaplice, České Velenice, Lhenice, Veselí nad Lužnicí a Vodňany. Vyšší než ve III. zóně je také hustota osídlení, která je opět ovlivněna vyšším počtem měst, koncentrujících více obyvatel než obce v předchozí zóně, které se nacházející většinou na hranici zázemí Českých Budějovic a dalšího významného střediska.

Pro přítomnost v poslední vymezené zóně byl kritériem zisk alespoň 3 bodů, za vymezení v jednotlivých zónách, při aplikaci vybraných geografických metod. Přesně tuto metu splnily také dvě obce mimo kompaktní vymezené území, kterými byly v okolí Vodní nádrže Lipno ležící Loučovice a Frymburk. Hlavním důvodem navázanosti na České Budějovice je zřejmě nižší nabídka pracovních míst v této lokalitě a nižší význam střediska o stupeň nižšího než České Budějovice, kterým je v tomto případě Český Krumlov.

7.3. Distance decay syntézy vymezení sfér vlivu

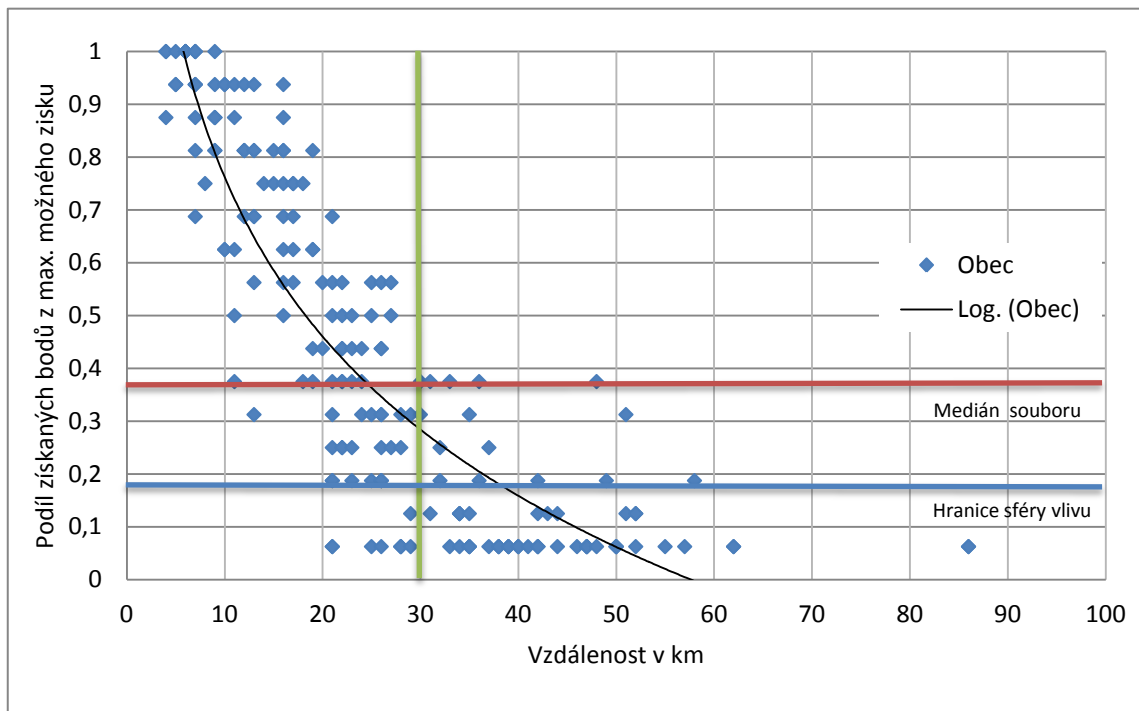
Podobně jako byl zjišťován vztah, mezi vzdáleností obcí spadujících do sféry vlivu do Českých Budějovic s intenzitou vzájemných vztahů při aplikaci jednotlivých geografických metod, tak byly tyto vazby, tedy distance decay, zkoumány i v rámci syntézy vymezení sfér vlivu. Předpokladem pro toto pozorování bylo nastavení výsledných hodnot, tedy počet získaných bodů za přítomnost v jednotlivých zónách vymezování sféry vlivu, do intervalu 0 až 1, k čemuž se dospělo podílem počtu získaných bodů, vzhledem k maximálnímu možnému zisku, tedy 16 bodů.

O tom, že opět můžeme potvrdit souvislost mezi vzdáleností a intenzitou vztahů, se lze přesvědčit na první pohled (Graf 10), kdy vidíme, že nad hranicí 0,6; která v praxi znamenala zisk alespoň 10 bodů se, až na výjimku, objevují obce ležící do 20 km od Českých Budějovic. Důležitým bodem na ose znázorňující vzdálenost je zeleně vyznačená meta 30 km. Jen několik obcí, ležících v nižší než této vzdálenosti,

nespádá do výsledné sféry vlivu a naopak pouze minimum obcí, z větší než této vzdálenosti od Českých Budějovic, do sféry vlivu patří.

Při vymezení dílčích sfér vlivu dosáhlo na zisk alespoň 1 bodu celkem 191 obcí, z nichž 133, které dosáhli na minimálně 3 body, byly vymezeny jako sféra vlivu. Z toho důvodu je logicky medián tohoto souboru výše než hranice sféry vlivu.

Graf 10 Znárodnění distance decay syntézy sfér vlivu Č. Budějovic v roce 2011

Zdroj: Interní databáze migrač. pohybů, SLDB 2011, CHAPS 2011, Google maps 2014, vlastní zpracování

7.4. Vztah syntézy vymezení sféry vlivu a administrativních hranic

Jak již bylo řečeno, tak vymezená sféra vlivu překračovala s různou intenzitou jak hranice bývalých okresů, tak správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Zprvu je důležité zmínit, že k překročení administrativních hranic dojít muselo, neboť ani v ideálním případě nemohlo dojít k vymezení sféry vlivu například pouze v hranicích bývalého českobudějovického okresu. Důvodem toho je, že do syntézy vymezení sféry vlivu ve výsledku spádovalo 133 obcí, ale ve zmíněném okrese jich leží pouze 109.

Za předpokladu, že bychom brali v potaz zcela přesné vymezení spádovosti obcí podle administrativních hranic, tak bychom očekávali nejsilnější vazby k Českým

Budějovicům z jeho SO ORP, následované obcemi z bývalého okresu České Budějovice. Poté bychom měli sledovat nejsilnější vztahy v obcích sousedících s tímto okresem, zejména směrem k méně významným střediskům.

Tento předpoklad se vyplnil jen částečně, zejména kvůli menšímu rozšíření sféry vlivu do SO ORP Týn nad Vltavou, který se vyčlenil právě z bývalého českobudějovického okresu. (viz Mapa 7). Menší vazby než bychom mohli očekávat, z části sledujeme také směrem do SO ORP Trhové Sviny, kde sice obce spádují, až na výjimku všechny, ale často pouze v rámci IV. zóny, což ale již k větší vzdálenosti není ničím překvapujícím. Také z důvodu nižší vzdálenosti dochází k silnějším vazbám s obcemi ležících ve SO ORP Český Krumlov při hranici se SO ORP České Budějovice.

Často řešeným, z hlediska určení administrativních hranic, je město Třeboň s okolím, které je tradičně a zřejmě i správně řazeno spíše k Jindřichovu Hradci než k téměř stejně vzdáleným Českým Budějovicím. Zdejší obce, včetně Třeboně, jsou sice součástí sféry vlivu, ale to ještě vzhledem k metodice práce nemusí znamenat vyšší vliv Českých Budějovic než jiného blízkého centra, neboť vymezení sféry vlivu, jak již bylo řečeno v teoretických východiscích této práce, jde přes hranice zázemí a nehodnotí intenzitu vztahů obcí ke dvěma či více střediskům.

O možné úpravě administrativních hranic bychom mohli nejvíce polemizovat v území, které spadáje pod pověřený obecní úřad Netolice na Prachaticku. Zde zejména obce ležící těsně za hranicemi SO ORP České Budějovice, (Němčice, Mahouš, Babice) mají i vzhledem k omezené nabídce pracovních míst v tomto místě, velmi silné vztahy k Českým Budějovicím, které lze přirovnat k obcím na druhé straně hranice, kterými jsou například Sedlec či Dříteň.

8. Závěr

Závěr této práce bude věnován zejména hypotézám, které byly vyvozeny po prostudování literatury věnující se tomuto tématu a hodnocení, zda je lze potvrdit či vyvrátit na základě vypracovaných výsledků. Ještě předtím dojde ke zhodnocení použitých metod a také cílů práce.

Jak již bylo zmíněno, tak velmi důležitým aspektem při aplikaci vybraných geografických metod byla vzájemná komparace. Toto srovnání se zdařilo, což potvrzují také výsledky a jejich kartografické znázornění následné syntézy použitých metod. Nejen rozšíření či horní dosah sféry vlivu, ale také rozdělení do zón se vygenerovalo velmi vhodně, což potvrdila následná analýza v předchozí kapitole.

S vhodným výběrem a aplikací kartografických metod souvisí hlavní cíl této práce, tedy vymezení sféry vlivu města České Budějovice. V tomto směru byla zvolena odpovídající hranice dosahu, tak aby byla nejen obhájitelná, ale také abychom mohli sledovat intenzitu vazeb nejen mezi vymezenými zónami, ale také sférou vlivu a tím, co již sférou vlivu není. Samozřejmě by se dalo namítnout, že dosah sféry vlivu města České Budějovice, vzhledem k jeho významu, v Jihočeském kraji je výraznější než jaký můžeme ve výsledcích sledovat, ale cílem tohoto zkoumání rozhodně nebyla kvantita, ale spíše takové vymezení, které má i při horním dosahu stále velmi intenzivní vazby s jihočeskou metropolí.

Tuto různou intenzitu vazeb jsme pozorovali nejen při syntéze geografických metod, ale také při jednotlivých dílčích vymezení, jejichž aplikace a následné pátrání po souvislostech bylo dalším cílem této práce. Již na základě těchto dílčích výsledků jsme mohli sledovat vymezení sféry vlivu, které by při hlubším zkoumání vydalo možná na celou práci. Při komentování výsledků aplikací geografických metod byla snaha hledat aspekty ovlivňující rozšíření sféry vlivu a najít rozdíly v tomto vymezení, které poskytovalo například znázornění pomocí distance decay či přehledové tabulky o průměrné vzdálenosti a počtu obyvatel v obcích jednotlivých zón.

V úplném závěru došlo také k náhledu na poslední cíl této práce a to zasazení výsledků do praxe, kterou mohla být například změna administrativních hranic. Na tomto místě je třeba opět zmínit, že metodika této práce nepracovala s porovnáním Českých Budějovic s jiným střediskem, a proto nelze silnou intenzitu vztahů směrem do Českých Budějovic považovat za nejsilnější proud vedoucí z obce. V dnešním pojetí

administrativních hranic se již v podstatě nelze ohlížet na hranice bývalých okresů, které zůstaly pouze geografickou jednotkou, a tak bychom náhled museli směřovat na nižší úroveň, kterou jsou hranice správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Přesto pro nás vymezení okresů zůstává zajímavým, neboť můžeme vidět, jak se promítá na vymezení sfér vlivu. Spíše než v hranicích relativně malých SO ORP, lze tedy navrhnout změny na hranice okresů, které jsou v tuto chvíli již neopodstatněné. V tomto pohledu jsme mohli sledovat zejména nižší napojení obcí v SO ORP Týn nad Vltavou, tedy v části bývalého okresu České Budějovice, než v některých oblastech sousedních okresů a to zejména ve SO ORP Český Krumlov a pověřený obecní úřad Netolice na Prachaticku.

Výsledky, a to zejména ty dílčí, by mohli být spíše vodítkem pro zaostření na budování infrastruktury či navýšením počtu spojů veřejné dopravy. O těchto potřebách můžeme hovořit zejména v souvislosti s vyjížděnkou do zaměstnání a do škol, které lze částečně porovnat s vytvořenou sférou vlivu pomocí intenzity spojů veřejné dopravy. V tomto případě by se co nejvíce mělo blížit srovnání intenzity vyjížděnkou a počet dopravních spojů, což se při pohledu na vytvořené mapy ne vždy děje.

První hypotéza se věnuje vztahu mezi vzdáleností a intenzitou migrace směrem do Českých Budějovic, kde neměl zcela platit vztah, který hovoří o snižující se síle vztahů se zvyšující se vzdáleností. Tato hypotéza lze potvrdit z pohledu obcí ležících v blízkém zázemí z předložených výsledků, které hovořily o výrazně vyšší migraci směrem do zázemí než směrem do centra. Nicméně je třeba dodat, že migrace z obcí ležících blíže jihočeské metropoli byla výrazně vyšší než z obcí vzdálenějších.

Ze vzdálenějších obcí, čímž lze také částečně potvrdit nastíněnou hypotézu, jsme zaznamenali v některých případech vyšší migraci do Českých Budějovic. Jednalo se zejména o obce z oblastí s méně významným nejbližším centrem, kde se mohou potýkat se zvýšenou nezaměstnaností a také z míst, kde již přestává být výhodnou dojížděnkou za zaměstnáním do Českých Budějovic. Konkrétně lze hovořit o obcích v okolí Vodní nádrže Lipno a také již relativně vzdálených příhraničních obcích na Trhovošvinecku, které generovaly silné migrační proudy směrem do centra.

Zcela bez připomínek lze potvrdit další hypotézu hovořící o výrazné transformaci příměstského území od 90. let minulého století do současnosti. Tato oblast, kterou bychom v této práci mohli vymezit I. zónou sféry vlivu, dozněla nejvýraznějších

změn zejména v počtu nově vystavěných bytů, v tomto případě rodinných domů a výrazným přírůstkem obyvatelstva. Spolu s tím zaznamenáváme rozvoj komerčních a skladovacích prostor.

Jak bylo řečeno, tak v obcích nacházejících se v příměstské zóně Českých Budějovic (I. zóně vymezené syntézou sfér vlivu) došlo mezi lety 1991 až 2011 k přírůstku téměř 10 tisíc obyvatel, což představovalo navýšení průměrného počtu obyvatel na jednu obec o více než 300 obyvatel. To s sebou zcela logicky přináší zásadní změny z mnoha pohledů, z nichž lze jmenovat například zásah do krajiny, budování inženýrských sítí nebo také změny v dopravě či obchodě.

Co se týče třetí hypotézy, věnující se směru rozšíření sfér vlivu do okolních SO ORP a bývalých okresů, tak výsledky prozrazují, že skutečně význam dalšího centra zásadně ovlivňuje rozšíření vymezení sféry vlivu. Pokud si promítneme všechny výsledky aplikací geografických metod, tak si uvědomíme, že k rozšíření sféry vlivu docházelo nejčastěji směrem do bývalých okresů Český Krumlov a Prachatice a také do správních obvodů sousedních ORP, které nejsou okresními městy, jako jsou Třeboň či v rámci českobudějovického okresu Trhové Sviny, kde je ovšem příčin vícero.

Právě rozšíření sféry vlivu do zázemí těchto středisek značí jejich nižší význam oproti okresním městům na severu Jihočeského kraje, kterými jsou Písek, Strakonice a Tábor a také na východě Jindřichův Hradec, kam zasahovala sféra vlivu pouze do zázemí již zmiňované Třeboně. Tento trend jsme mohli sledovat v podstatě u všech metod vymezení, a proto se logicky promítl i do jejich syntézy.

Dalším potvrzení tohoto faktu je porovnání zásahu sféry vlivu mezi střediska SO ORP ležící v bývalém okrese České Budějovice. Zatímco směrem k pětitisícovým Trhovým Svinům se rozšířila sféra vlivu v podstatě do každé obce, tak do významnějšího a více osídleného Týna nad Vltavou pouze minimálně.

9. Seznam použité literatury

ANDĚL, J. (1996) Sociogeografická regionalizace. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem, s. 5-7.

BEZÁK, A. (2000) : Funkcné mestské regiony na Slovensku. Geografický ústav SAV, Bratislava, 88 s.

ČEKAL, J (2006): Jihočeský kraj: Regionálně geografická analýza prostorové mobility obyvatelstva. Disertační práce. Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno, 103 s.

DZIEWOŃSKI, K. (1967): Concepts and terms in the field of economic regionalization, In Macka, M(ed): Economic Regionalization, Praha: Academia, s.25-36.

HAGGETT, P. (1965): Locational analysis in human geography. Edward Arnold, London, 339 s.

HAIČKOVÁ, J. (2009): Obyvatelstvo českobudějovické aglomerace (sociální a demografická prostorová struktura aglomerace). Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice, 77 s.

HALÁS, M., KLAPKA, P. (2012): Distance decay function and its application in the territory of the Czech Republic. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Rerum Naturalium, Geographica, 43, č. 1, s. 57 - 60.

HAMPL, M. (1971): Teorie komplexity a diferenciacie světa. Univerzita Karlova, Praha 184 s.

HAMPL, M. (2005): Geografická organizace společnosti v České republice: Transformační procesy a jejich obecný kontext. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha, 147 s.

HAMPL, M., GARDAVSKÝ, V., KÜHNL, K. (1987): Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR, Univerzita Karlova, Praha, 255 s.

CHRISTALLER, W. (1933): Die zentralen Orte in Süddeutschland. Gustav Fischer, Jena, 331 s.

- ISARD, M. (1960): *Methods of Regional Analysis; an Introduction to Regional Science*, Cambridge: Published jointly by the Technology Press of the Massachusetts Institute of Technology and Wiley, New York, 784 s.
- JOHNSTON, R., J., GREGORY, D, PRATT, G, WATTS, M (eds.) (2000): *The Dictionary of Human Geography*, Oxford, Blackwell Publishing, 958 s.
- KARLSSON, C., OLSSON, M. (2006): The identification of functional regions: theory, methods, and applications, *The annals of regional science*, 40, č.1, 18 s.
- KLAPKA, P., TONEV, P. (2008): Regiony a regionalizace. In: Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J. a kol: *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čeněk, s. 371 – 397.
- KÖRNER, M. (2001): Několik poznámek k článku „Demografická stagnace našich největších měst“. *Urbanismus a územní rozvoj*, 4, č. 6, s. 22–24.
- KRAFT, S., VANČURA, M. (2011): České Budějovice a jejich regionální působnost: dojíždka za prací a její změny mezi roky 1991 a 2001. *AUSPICIA*, České Budějovice, s. 43 - 48.
- KUBEŠ, J. (2009): Poloha, struktura, infrastruktura a obraz ČB a českobudějovické aglomerace. In: Kubeš, J. a kol.: *Urbánní geografie Českých Budějovic a českobudějovické aglomerace*. I. Ústav vedy a výskumu Univerzity Mateje Bela v Banskej Bystrici, s. 51 – 105.
- MARYÁŠ, J (1983): K metodám výběru středisek maloobchodu a sfér jejich vlivu. In *Zprávy Geografického ústavu ČSAV*, 20, č. 3, s. 61 - 81.
- MIŠTERA, L. (1997): *Geografie regionu České republiky*. I. Geografická regionalizace. Pedagogická fakulta, ZČU, Plzeň, 118 s.
- MULÍČEK, O., SÝKORA, L. (2011): *Atlas sídelního systému ČR*, Ústav územního rozvoje, Brno, 72 s.
- NIEDZWIEDZOVÁ Klára (2010): Proměna geografické organizace regionu v období průmyslové revoluce, *Bakalářská práce*, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, 77 s.
- OUŘEDNÍČEK, M., ČEJKOVÁ, E. (2009): Rezidenční suburbanizace v zázemí Českých Budějovic. In: Kubeš, J. a kol.: *Urbánní geografie Českých Budějovic*

a Českobudějovické aglomerace II. Ústav vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica, s. 47-58.

PEŠEK, O. (2012): Geografické aspekty dojížděky za prací a do škol v okrese Benešov. Bakalářská práce, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice, 71 s.

REILLY, W. (1931): The Laws of Retail Gravitation, New York, Knickerbocker Press, 75 s.

SÝKORA L. (2002): Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky. Ústav pro ekopolitiku, Praha, s. 101 – 121.

TOBLER, W. (1970): A computer movie simulating urban growth in the Detroit region. In Economic Geography, 46, č. 3, s. 234-240.

TOUŠEK, V., BAŠTOVÁ, M., FŇUKAL, M., KREJČÍ, T., TONEV, T. (2005): Největší centra dojížděky za prací na Moravě a ve Slezsku v letech 1991 – 2001. In I. mezinárodní Baťova regionalistická konference. Univerzita Tomáše Bati, Zlín, 15 s.

ZYCH, O (2012).: Distance-decay efekt v dojížděce za prací na příkladu kraje Vysočina. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice, 71 s.

Další prameny:

ČSÚ (2005): Vývoj dojížděky jako formy prostorové mobility v ČR
<http://notes3.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/krajp/13-5321-04-xe> (11.3.2014).

ČSÚ (2014): Bytová výstavba Jihočeského kraje
<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/krajp/13-3138-08-xc> (5.3.2014).

ČSÚ (2014): Bytová výstavba v Jihočeském kraji
<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/stavebnictvi-xc> (5.3.2014).

ČSÚ (2014): Bytová výstavba ve správních obvodech ORP
<http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/8209-13> (5.3.2014).

ČSÚ (2014): Průměrný věk v obcích ORP České Budějovice
http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/orp_ceske_budejovice (5.3.2014).

Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání a škol. Jihočeský kraj. ČSÚ, Praha 2014.

Dopravní podnik města České Budějovice (2014): <http://www.dpmcb.cz> (5.3.2014).

Google maps (2014): <https://maps.google.cz/maps?hl=cs&tab=wl> (10.3.2014).

CHAPS, CZ (2011): Databáze počtu dopravních spojů do vybraných center z obcí České republiky.

IDOS, Jízdní řády (2014): <http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusy/spojeni/> (10.3.2014).

Interní databáze katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011.

Jihočeský kraj (2014): Školská zařízení v Jihočeském kraji
<http://gis.kraj-jihocesky.cz/skoly.jsp> (28.2.2014).

Kamenický (2007): Regionální aspekty vnitřní migrace a jejich širší podmíněnost.
notes3.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/9300294F79/.../137007a2.pdf (28.4.2014)

Město České Budějovice (2014): Městská hromadná doprava
<http://www.c-budejovice.cz/cz/zivotni-prostredi-bydleni-doprava/stranky/mhd.aspx>
(5.3.2014).

Stavebnictví, úspory energií (2014): Zákon č. 258/2000 sb.
<http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-258-2000-sb-a-souvisejici-predpisy>
(15.3.2014)

10. Seznam příloh

Obr. 1: Znázornění rozdílu mezi sférou vlivu a zázemím

Obr. 2: Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu migrací v letech 1991 - 2011

Obr. 3: Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do zaměstnání 2011

Obr. 4: Detail I. a II. zóny vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do škol v roce 2011

Obr. 5: I. a II. zóna vymezení syntézou sféry vlivu

Tab. 1: Vymezení sféry vlivu pomocí migrace v letech 1991 - 2011

Tab. 2: Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do zaměstnání v roce 2011

Tab. 3: Vymezení sféry vlivu pomocí intenzity spojů veřejné dopravy v roce 2011

Tab. 4: Vymezení sféry vlivu pomocí dojížděky do škol v roce 2011

Tab. 5: Zastoupení obcí syntézy sfér vlivu podle SO ORP

Tab. 6: Obce s nejsilnější vazbou s Českými Budějovicemi

Tab. 7: Vybrané údaje o obcích I. a II. zóny syntézy vymezení sfér vlivu

Tab. 8: Vývoj počtu obyvatel v I. a II. zóně syntézy sfér vlivu v letech 1991 - 2011

Tab. 9: Vybrané údaje o obcích III. a IV. zóny syntézy vymezení sfér vlivu

Mapa 1: Sféra vlivu města České Budějovice vymezená migrací v letech 1991 - 2011

Mapa 2: Sféra vlivu města ČB vymezená dojížděkou do zaměstnání v roce 2011

Mapa 3: Sféra vlivu města ČB vymezená intenzitou spojů veřejné dopravy v roce 2011

Mapa 4: Silniční a železniční síť v Jihočeském kraji v roce 2011

Mapa 5: Počet spojů veřejné dopravy z obcí v Jihočeském kraji do Č. Budějovic ve vybraný referenční den

Mapa 6: Sféra vlivu města ČB vymezená dojížděkou do škol v roce 2011

Mapa 7: Sféra vlivu města České Budějovice vymezená syntézou použitých geografických metod v roce 2011

Graf 1: Migrace vybraných obcí II. zóny do Českých Budějovic a opačným směrem

Graf 2: Migrace vybraných obcí III. zóny do Českých Budějovic a opačným směrem

Graf 3: Počet dokončených bytů v Jihočeském kraji v letech 1998 - 2013

Graf 4: Počet dokončených bytů ve SO ORP České Budějovice v letech 2004 - 2013

Graf 5: Znázornění distance decay migrace do Českých Budějovic v letech 1991- 2011

Graf 6: Znázornění distance decay dojížděky do zaměstnání do Českých Budějovic v roce 2011

Graf 7: Znázornění distance decay intenzity spojů veřejné dopravy do Českých Budějovic v roce 2011

Graf 8: Znázornění distance decay dojížděky do škol do Českých Budějovic v roce 2011

Graf 9: Průměrný věk obyvatel ve vybraných obcích SO ORP České Budějovice v roce 2012

Graf 10: Znázornění distance decay syntézy sfér vlivu Českých Budějovic v roce 2011

Příloha č. 1: Počet dokončených bytů ve vybraných obcích I. a II. zóny vymezených dojížděkou do zaměstnání v letech 1997 - 2012

Příloha č. 2: Obce s nejvyšším absolutním počtem spojů mířících ve vybraný referenční den v roce 2011 do Českých Budějovic

Příloha č. 3: Souhrn výsledků aplikací geografických metod a distance decay funkce

11. Přílohy

Příloha č.1 Počet dokončených bytů ve vybraných obcích I. a II. zóny vymezených dojíždkou do zaměstnání v letech 1997 - 2012

Obec	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Celkem
Litvínovice	5	10	8	14	41	45	27	32	69	30	21	73	24	21	26	42	488
Srubec	0	0	18	2	19	18	20	25	36	37	43	56	44	47	28	12	405
Hluboká nad Vltavou	23	42	11	21	25	17	32	16	25	10	15	22	13	9	58	29	368
Borovany	9	3	36	32	7	20	14	27	17	16	53	23	24	16	8	12	317
Roudné	3	0	3	0	5	4	4	3	15	5	8	50	58	9	28	22	217
Homole	0	4	0	1	0	4	4	16	12	23	20	40	23	18	15	26	206
Lišov	8	9	12	14	7	13	9	38	9	5	7	5	17	16	15	14	198
Včelná	0	0	1	11	5	8	8	9	4	8	8	9	15	9	31	23	149
Kamenný Újezd	0	0	2	9	14	14	12	6	11	11	11	12	14	14	6	11	147
Ledenice	4	7	5	12	7	10	4	40	4	6	5	10	10	6	12	5	147
Staré Hodějovice	3	2	5	1	6	9	4	13	9	7	8	13	6	7	9	3	105
Vidov	1	0	2	0	1	2	1	1	1	23	28	24	4	2	2	5	97
Římov	4	2	4	3	1	4	3	0	2	3	17	10	18	3	7	5	86
Adamov	1	0	1	2	3	0	2	5	3	2	3	3	4	9	11	17	66
Hrdějovice	4	4	10	0	2	6	2	5	1	2	5	10	3	2	3	0	59
Hosín	0	0	0	0	1	3	2	3	1	2	4	5	9	1	9	2	42
Žabovřesky	0	0	0	1	4	1	2	3	0	1	1	2	0	2	1	2	20

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/bvz_cr

Příloha č.2 Obce s nejvyšším absolutním počtem spojů mířících ve vybraný referenční den v roce 2011 do Českých Budějovic

Název obce	Celkový počet spojů do ČB	Celkový počet spojů	Podíl spojů do ČB/ celkový počet spojů
Srubec	111	130	0,8538
Dobrá Voda u Českých Budějovic	108	108	1,0000
Rudolfov	96	130	0,7385
Včelná	84	152	0,5526
Hluboká nad Vltavou	72	142	0,5070
Lišov	57	112	0,5089
Homole	55	83	0,6627
Kamenný Újezd	55	99	0,5556
Hrdějovice	53	79	0,6709
Vráto	51	104	0,4904
Boršov nad Vltavou	49	63	0,7778
Roudné	48	87	0,5517
Český Krumlov	48	164	0,2927
Třeboň	47	117	0,4017
Veselí nad Lužnicí	44	135	0,3259
Borovany	41	91	0,4505
Nová Ves	39	77	0,5065
Litvínovice	38	46	0,8261
Tábor	38	403	0,0943

Zdroj: CHAPS CZ 2011, vlastní zpracování

Příloha č. 3 Souhrn výsledků aplikací geografických metod a distance decay

SO ORP	Název obce	Kód obce	Podíl migrujících do Českých Budějovic z celkového počtu migrujících z obce v letech 1991 - 2011	Podíl vyjíždějících do Českých Budějovic z celkového počtu vyjíždějících z obce v roce 2011	Podíl počtu přímých spojů veřejné dopravy mířících do Českých z celkového počtu vyjíždějících spojů	Podíl vyjíždějících do škol do Českých Budějovic z celkového počtu osob z obce vyjíždějících do škol	Syntéza - počet získaných bodů za přítomnost v zónách sféry vlivu aplikace vybraných metod	Podíl získaných bodů z max. možného zisku	Vzdále- nost od Českých Budějovic v km
ČB	Adamov	535826	0,388	0,8085		0,5789	10	0,625	10
PI	Albrechtice nad Vltavou	549258	0,040	0,0630		0,0727			38
PT	Babice	537241	0,167	0,4286	0,375	0,0000	6	0,375	23
TA	Balkova Lhota	563251	0,013	0,0000		0,0556			68
DA	Báňovice	562726	0,000	0,0263					89
VO	Bavorov	550809	0,051	0,1163		0,2468			38
TA	Bečice	536156	0,000	0,3158		0,0000	1	0,0625	35
JH	Bednárec	562548	0,074	0,0625		0,0000			64
JH	Bednářeček	561053	0,021	0,0000					68
TA	Bechyně	552054	0,060	0,0930	0,154	0,2285			44
BL	Bělčice	550817	0,021	0,0081		0,1628			86
TA	Běleč	560448	0,000	0,0179					80

KA	Benešov nad Černou	545406	0,117	0,1145		0,3770	2	0,125	35
MI	Bernartice	549266	0,036	0,0377		0,0769			51
KA	Besednice	545414	0,139	0,3029	0,269	0,4915	5	0,3125	26
VO	Bílsko	550833	0,013	0,0000					45
BL	Blatná	550850	0,023	0,0182	0,018	0,1460			76
JH	Blažejov	561711	0,005	0,0411		0,0909			58
ČK	Bohdalovice	536253	0,064	0,0678		0,2083			35
VI	Bohumilice	550116	0,008	0,0185		0,0698			61
ČK	Boletice	545422	0,091	0,0500	0,167	0,1515			33
ČB	Borek	544272	0,502	0,8144	0,487	0,7431	15	0,9375	7
SO	Borkovice	552097	0,067	0,0217		0,2414			33
TA	Borotín	552101	0,000	0,0351		0,0385			74
VI	Borová Lada	545902	0,021	0,0588		0,1765			73
MI	Borovany	598780	0,091	0,0635					51
TS	Borovany	544281	0,299	0,7009	0,451	0,5979	12	0,75	17
ČB	Borovnice	535681	0,297	0,8421	0,500	0,0000	10	0,625	10
ČB	Boršov nad Vltavou	544299	0,456	0,7734	0,778	0,8060	16	1	9
VI	Bošice	550124	0,000	0,0132		0,1500			57
ČB	Bošilec	535401	0,104	0,2000		0,4286	3	0,1875	26
MI	Božetice	549291	0,000	0,0294		0,2034			64
MI	Branice	549304	0,018	0,0204					57
ČB	Branišov	551490	0,522	0,6901	0,517	0,6316	14	0,875	7
ČK	Brloh	545431	0,115	0,3648	0,333	0,5741	7	0,4375	24

ČB	Břehov	536059	0,475	0,6250	0,429	0,6818	14	0,875	16
JH	Březina	507733	0,054	0,0465		0,2000			56
TA	Březnice	552135	0,019	0,1000		0,2778	1	0,0625	40
DA	Budeč	546020	0,020	0,0000		0,0400			98
SO	Budislav	552143	0,013	0,0164	0,059	0,0667			50
DA	Budiškovice	546038	0,020	0,0165					93
PT	Budkov	541576	0,015	0,1111		0,1429			47
VO	Budyně	560171	0,231	0,0000			2	0,125	42
KA	Bujanov	545449	0,068	0,0976	0,179	0,0882			38
VI	Buk	537519	0,000	0,0238		0,1923			55
PT	Bušanovice	550159	0,040	0,0455		0,1333			53
BL	Buzice	529966	0,043	0,0000					75
ST	Cehnice	550906	0,020	0,0476	0,259	0,1304	1	0,0625	46
TRE	Cep	509191	0,075	0,1034		0,2143			70
PI	Cerhonice	549321	0,044	0,0000					33
DA	Cizkrajov	546054	0,011	0,0000		0,0727			84
ČB	Čakov	535541	0,236	0,7901	0,533	0,4359	12	0,75	14
BL	Čečelovice	510068	0,000	0,0455		0,1250			80
ST	Čejetice	550922	0,022	0,0221	0,219	0,0938	1	0,0625	50
ČB	Čejkovice	544329	0,303	0,6712	0,543	0,8837	14	0,875	11
TNV	Čenkov u Bechyně	598976	0,042	0,1250		0,0000			40
ST	Čepřovice	550949	0,008	0,0000		0,0000			48
ČK	Černá v Pošumaví	545457	0,105	0,1008	0,079	0,2879	2	0,125	44

TA	Černýšovice	563722	0,000	0,1111		0,0000			53
TRE	České Velenice	546089	0,113	0,2322	0,400	0,4402	5	0,3125	51
ČK	Český Krumlov	545392	0,110	0,3758	0,293	0,4834	5	0,3125	25
DA	Český Rudolec	546097	0,004	0,0189	0,093	0,1311			78
ST	Čestice	550957	0,019	0,0292		0,1887			70
VO	Čičenice	550965	0,055	0,1739	0,308	0,1795	2	0,125	34
PI	Čimelice	549339	0,013	0,0156	0,101	0,0784			73
JH	Číměř	546101	0,020	0,0217		0,0652			52
TS	Čížkrajice	551503	0,138	0,4324		0,0000	3	0,1875	25
PI	Čížová	549347	0,025	0,0354	0,065	0,0698			60
VI	Čkyně	550167	0,044	0,0306		0,1354			59
JH	Člunek	561703	0,004	0,0152	0,063	0,2000			61
DA	Dačice	546127	0,024	0,0472	0,033	0,1818			86
ČB	Dasný	535249	0,357	0,7260	0,521	0,7941	14	0,875	9
DA	Dešná	546143	0,011	0,0123					94
JH	Deštná	546151	0,025	0,0504		0,1833			55
SO	Dírná	552208	0,018	0,0000		0,0714			49
ČB	Dívčice	544361	0,192	0,4815	0,385	0,3947	8	0,5	22
PI	Dobev	549363	0,039	0,0455		0,0441			59
ČB	Dobrá Voda u Českých Budějovic	535206	0,531	0,8213	1,000	0,6509	16	1	4
TA	Dobronice u Bechyně	552224	0,018	0,0000		0,2000			50
TNV	Dobšice	536199	0,100	0,1905	0,056	0,0000	1	0,0625	38

TNV	Dolní Bukovsko	544388	0,217	0,4933	0,304	0,5584	9	0,5625	27
KA	Dolní Dvořiště	545465	0,073	0,0872	0,188	0,2078			40
TA	Dolní Hořice	552241	0,009	0,0000		0,1455			66
TA	Dolní Hrachovice	560529	0,000	0,0345		0,0455			72
PI	Dolní Novosedly	562301	0,000	0,0313		0,1875			55
JH	Dolní Pěna	562467	0,017	0,0870		0,0833			51
ČK	Dolní Třebonín	545473	0,191	0,3987	0,429	0,4297	8	0,5	16
JH	Dolní Žďár	562602	0,029	0,0667	0,074				48
TRE	Domanín	562840	0,025	0,2564	0,440	0,1795	4	0,25	21
JH	Doňov	507610	0,015	0,1500	0,029				39
ČB	Doubravice	535664	0,468	0,8171	0,509	0,7045	16	1	7
ST	Doubravice	550981	0,008	0,0227		0,0909			77
ČB	Doudleby	544400	0,322	0,8387	0,524	0,6667	15	0,9375	13
VO	Drahonice	551015	0,007	0,0364	0,219	0,1600	1	0,0625	42
ČB	Drahotěšice	535958	0,208	0,6324	0,353	0,2381	7	0,4375	20
SO	Drahov	563765	0,047	0,0435		0,1765			36
SO	Dráchov	552275	0,054	0,0000		0,2069			37
TA	Dražice	552283	0,039	0,0134		0,1176			67
TNV	Dražič	549371	0,041	0,1042		0,1053			43
TA	Dražičky	552291	0,000	0,0313		0,0476			65
ST	Drážov	551023	0,022	0,0303		0,0000			70
TA	Drhovice	563307	0,014	0,0000		0,0588			63
PI	Drhovle	549380	0,003	0,0133					61

ST	Droužetice	560243	0,000	0,0500		0,1429			60
PT	Drslavice	537187	0,037	0,0000					50
ST	Dřešín	551040	0,060	0,0133		0,0323			67
ČB	Dříteň	544426	0,157	0,4787	0,283	0,5158	8	0,5	27
PT	Dub	550183	0,038	0,0169		0,0645			46
ČB	Dubičné	535788	0,471	0,8308	1,000	0,5000	15	0,9375	5
ČB	Dubné	544442	0,314	0,7757	0,500	0,7791	14	0,875	9
TRE	Dunajovice	562815	0,011	0,3000			1	0,0625	21
PT	Dvory	537144	0,077	0,0000	0,077				46
TRE	Dvory nad Lužnicí	509141	0,027	0,1600		0,1053			43
ČB	Dynín	544451	0,199	0,5435	0,429	0,4545	9	0,5625	25
TRE	Frahelž	562637	0,064	0,2188		0,0000			30
ČK	Frymburk	545481	0,141	0,1313		0,3898	3	0,1875	49
ČB	Habří	535575	0,441	0,5000	0,500	0,0000	9	0,5625	13
VO	Hájek	561690	0,000	0,2857		0,0000	1	0,0625	40
TRE	Halámky	562807	0,069	0,0263		0,1333			49
TRE	Hamr	562386	0,040	0,1803		0,2000			40
TNV	Hartmanice	536075	0,082	0,1818	0,154	0,3684	1	0,0625	33
TA	Haškovcova Lhota	563625	0,130	0,0000			1	0,0625	47
JH	Hatín	546291	0,037	0,0000		0,1818			43
ČB	Heřmaň	598593	0,627	0,8542	0,500	0,7143	15	0,9375	10
PI	Heřmaň	549398	0,000	0,0256	0,167	0,1250			46
DA	Heřmanec	546305	0,045	0,0417					75

TA	Hlasivo	560481	0,046	0,0303					73
ČB	Hlavatce	535851	0,205	0,3864	0,333	0,0000	5	0,3125	21
SO	Hlavatce	552321	0,006	0,0000	0,059	0,1143			44
ČB	Hlincová Hora	598607	0,349	0,6667	0,632	0,5294	13	0,8125	7
ČB	Hluboká nad Vltavou	544485	0,336	0,7552	0,507	0,7143	15	0,9375	11
TA	Hodětín	598992	0,024	0,0000					43
TA	Hodonice	562904	0,016	0,0769	0,185				43
ČK	Holubov	545490	0,191	0,4352	0,217	0,4203	7	0,4375	19
ČB	Homole	544493	0,421	0,7964	0,663	0,8033	16	1	7
KA	Horní Dvořiště	545503	0,105	0,2500	0,700	0,2500	6	0,375	48
TNV	Horní Kněžeklady	536105	0,048	0,2105	0,125				31
JH	Horní Pěna	546364	0,041	0,0215		0,0725			52
ČK	Horní Planá	545511	0,102	0,1519	0,111	0,3427	2	0,125	52
ST	Horní Poříčí	536881	0,040	0,0000		0,0541			68
JH	Horní Radouň	546381	0,024	0,0000		0,1000			63
DA	Horní Slatina	562319				0,1176			97
TS	Horní Stropnice	544515	0,166	0,2597	0,057	0,4792	5	0,3125	35
VI	Horní Vltavice	550205	0,025	0,0000					71
BL	Hornosín	536369	0,029	0,1111					86
ČK	Hořice na Šumavě	545520	0,069	0,0896	0,083	0,2615			38
ČB	Hosín	544523	0,354	0,7557	0,529	0,5373	14	0,875	9
ST	Hoslovice	551104	0,007	0,0000					71
JH	Hospřiz	546402	0,013	0,0189	0,067	0,1200			58

TNV	Hosty	535524	0,026	0,0333		0,0000			38
ST	Hoštice	551121	0,008	0,0000					57
ČB	Hradce	535460	0,409	0,7273	0,529	0,0000	11	0,6875	13
PT	Hracholusky	550221	0,078	0,1864	0,273	0,2439	1	0,0625	34
TRE	Hrachoviště	562831	0,100	0,1176	0,053		1	0,0625	39
TS	Hranice	544540	0,071	0,1212		0,0000			42
MI	Hrazany	549410	0,000	0,0351					72
ČB	Hrdějovice	544558	0,496	0,8113	0,671	0,7198	16	1	6
MI	Hrejkovice	549428	0,042	0,0000		0,1765			68
DA	Hříšice	546445	0,019	0,0000					92
ČB	Hůry	535753	0,354	0,6731	0,500	0,5254	12	0,75	8
PT	Husinec	550230	0,034	0,0882	0,086	0,2778	1	0,0625	42
ČB	Hvozdec	535613	0,238	0,7391		0,0000	5	0,3125	13
VO	Chelčice	551139	0,043	0,0962		0,0714			32
TRE	Chlum u Třeboně	546461	0,085	0,1197		0,2632			43
PT	Chlumany	550248	0,021	0,0476	0,133	0,1379			45
ČK	Chlumec	536229	0,138	0,6000	0,636	0,3333	9	0,5625	16
BL	Chobot	536903	0,000	0,0833		0,0000			81
SO	Chotěmice	552453	0,022	0,0000		0,1250			55
TA	Chotoviny	552461	0,019	0,0131	0,068	0,1200			68
ČB	Chotýčany	535907	0,323	0,7949	0,467	0,5294	13	0,8125	12
TA	Choustník	552470	0,011	0,0167	0,043	0,0556			56
TNV	Chrášťany	544591	0,050	0,1491		0,5106	3	0,1875	42

ST	Chrášťovice	551155				0,0500			67
TA	Chrbonín	563145				0,0769			57
PT	Chroboly	550264	0,044	0,0000		0,0513			37
PT	Chvalovice	537420	0,187	0,5238	0,235	0,8333	9	0,5625	21
ČK	Chvalšiny	545546	0,089	0,1197		0,2679			34
TA	Chýnov	552496	0,016	0,0364	0,013	0,1624			60
MI	Chyšky	549452	0,016	0,0078		0,2154			73
ČB	Jankov	544612	0,224	0,7083	0,417	0,6000	11	0,6875	16
JH	Jarošov nad Nežárkou	546500	0,027	0,0419	0,030	0,1200			61
MI	Jetětice	549479	0,020	0,0465					59
MI	Jickovice	562084	0,027	0,1667					74
TS	Jílovice	544639	0,137	0,3660	0,351	0,3556	5	0,3125	24
JH	Jindřichův Hradec	545881	0,045	0,1446	0,136	0,2801	1	0,0625	55
ST	Jinín	551163	0,049	0,0645	0,219		1	0,0625	50
TA	Jistebnice	552534	0,022	0,0236		0,1583			66
ČB	Jivno	535761	0,438	0,7143	0,491	0,3793	11	0,6875	7
JH	Kačlehy	562491	0,081	0,1250					54
BL	Kadov	551180	0,012	0,0000		0,0556			85
ČK	Kájov	545554	0,077	0,0767	0,065	0,2653			29
TS	Kamenná	535982	0,168	0,2857		0,5385	6	0,375	30
JH	Kamenný Malíkov	598631	0,026	0,0000					67
ČB	Kamenný Újezd	544663	0,370	0,7379	0,556	0,6103	13	0,8125	9
KA	Kaplice	545562	0,139	0,2405	0,310	0,4958	5	0,3125	30

JH	Kardašova Řečice	546542	0,047	0,0816	0,138	0,1532			46
ST	Katovice	551201	0,020	0,0250		0,1852			63
PI	Kestřany	549487	0,024	0,0095		0,1176			51
ST	Kladrubby	560405	0,000	0,0952					70
TRE	Klec	562688	0,072	0,1739	0,222	0,2000	1	0,0625	29
SO	Klenovice	563986	0,026	0,0550	0,111	0,0667			44
PI	Kluky	549495	0,017	0,0000		0,0732		0,4375	16
BL	Kocelovice	536601	0,016	0,0000		0,1538			87
SO	Komárov	599280	0,016	0,0833		0,0000			37
ČB	Komařice	535877	0,451	0,7333	1,000	0,7895	15	0,9375	16
MI	Kostelec nad Vltavou	549509	0,004	0,0000					79
JH	Kostelní Radouň	509108	0,008	0,0000		0,1053			65
DA	Kostelní Vydří	508357	0,037	0,0548					88
TA	Košice	552585	0,016	0,0291	0,114	0,1395			49
TA	Košín	562955	0,000	0,0556					67
MI	Kovářov	549517	0,011	0,0114		0,1688			72
PI	Kožlí	561550	0,000				1	0,0625	86
VO	Krajníčko	536342	0,019	0,1000		0,1000			43
ST	Kraselov	551261	0,021	0,0278		0,1250			66
VO	Krašovice	536806	0,006	0,0882	0,083	0,0870			37
TA	Krtov	563030	0,054	0,0370					55
ČK	Křemže	545571	0,254	0,5314	0,400	0,5616	10	0,625	17
PI	Křenovice	562181	0,038	0,0000		0,1250			54

PT	Křišťanov	561673	0,055	0,1429		0,2222			42
PT	Ktiš	550329	0,071	0,1481		0,1500			32
VI	Kubova Huť	563978	0,029	0,0000					68
JH	Kunžak	546615	0,024	0,0305	0,151	0,1313			66
ST	Kváskovice	536750	0,055	0,0000					49
VI	Kvilda	550337	0,045	0,0588					79
ČB	Kvítkovice	529729	0,650	0,7297	0,471	0,3571	11	0,6875	13
JH	Lásenice	546623	0,023	0,0631	0,213	0,1695	1	0,0625	44
BL	Lažánky	598950	0,077	0,0588		0,1667			81
PT	Lažiště	550345	0,004	0,0533	0,067	0,1739			48
ČB	Ledenice	544736	0,328	0,7296	0,500	0,6558	13	0,8125	12
PT	Lenora	550353	0,051	0,0163		0,1786			69
PI	Lety	549568	0,011	0,0000	0,025				80
PT	Lhenice	550361	0,115	0,3871	0,268	0,4900	5	0,3125	26
TA	Libějice	563544				0,2222			63
VO	Libějovice	551333	0,046	0,1014	0,267	0,1707	1	0,0625	28
ST	Libětice	536831	0,030	0,0000		0,1667			62
ČB	Libín	544744	0,272	0,5294	0,486	0,3889	10	0,625	16
ČB	Libnič	535800	0,391	0,6833	1,000	0,6452	13	0,8125	9
ČB	Lipí	544761	0,359	0,7889	0,500	0,2329	10	0,625	11
ČK	Lipno nad Vltavou	545597	0,087	0,1404	0,031	0,2759	1	0,0625	57
PT	Lipovice	537071	0,007	0,0244		0,0526			50
ČB	Lišov	544779	0,297	0,7429	0,509	0,6145	13	0,8125	13

ST	Litochovice	551341	0,008	0,0256		0,0625			51
ČB	Litvínovice	544795	0,539	0,8067	0,826	0,7101	16	1	4
BL	Lnáře	551350	0,010	0,0110		0,0714			85
TS	Ločovice	544809	0,189	0,4000	0,424	0,2889	8	0,5	21
JH	Lodhěřov	546666	0,013	0,0125					62
TA	Lom	563587	0,029	0,0000					61
TRE	Lomnice nad Lužnicí	546674	0,111	0,2733	0,100	0,3617	3	0,1875	26
ČK	Loučovice	545601	0,109	0,0880	0,023	0,4655	3	0,1875	58
PT	Lužice	537322	0,038	0,0000		0,0000			25
TRE	Lužnice	508501	0,111	0,1744		0,2222	1	0,0625	28
PT	Mahouš	537381	0,098	0,6333	0,500	0,0000	6	0,375	22
TRE	Majdalena	546712	0,075	0,1948		0,2195			35
ST	Malenice	551384	0,046	0,0143		0,1273			59
KA	Malonty	545619	0,099	0,0729		0,3182	1	0,0625	40
PT	Malovice	550418	0,073	0,3804	0,222	0,3509	3	0,1875	26
TA	Mašice	552666	0,014	0,0391	0,062	0,0962			57
ČK	Mašín	536296	0,090	0,0000		0,2222			47
ČB	Mazelov	535940	0,205	0,6923		0,2105	8	0,5	23
SO	Mažice	562866	0,012	0,0000					36
ST	Mečichov	551392				0,1000			81
SO	Mezná	599255	0,051	0,0000					48
PT	Mičovice	550426	0,065	0,0465	0,160	0,2069			30
MI	Milevsko	549576	0,048	0,0381		0,1988			62

ST	Miloňovice	551414	0,021	0,0213		0,2500			52
ČK	Mirkovice	545627	0,041	0,1237		0,3043	1	0,0625	25
PI	Mírotice	549584	0,012	0,0201	0,020	0,0625			69
PI	Mírovce	549592	0,019	0,0098	0,106	0,0513			82
PI	Mišovice	549606	0,000	0,0313					79
TA	Mladá Vožice	552704	0,022	0,0174	0,016	0,1172			77
TS	Mladošovice	544817	0,272	0,4098	0,400	0,2381	7	0,4375	23
TA	Mlýny	552712	0,000	0,0690					55
ST	Mnichov	536563	0,000	0,0303		0,0000			67
TNV	Modrá Hůrka	598615	0,154	0,4286		0,0000	4	0,25	28
ČK	Mojné	598623	0,102	0,1905		0,2414	1	0,0625	21
ČB	Mokrý Lom	535842	0,281	0,6800	0,444	0,5556	12	0,75	18
ST	Mutěnice	560278				0,1000			58
ČB	Mydlovary	535281	0,203	0,4500	0,222	0,3750	6	0,375	18
SO	Myslkovice	552721	0,007	0,0385		0,1379			45
BL	Myštice	551473	0,013	0,0000		0,0417			76
TA	Nadějkov	549631	0,014	0,0000		0,1739			80
ČB	Nákří	535371	0,232	0,4359	0,077	0,0000	4	0,25	22
PT	Nebahovy	550434	0,029	0,1102	0,222	0,1176	1	0,0625	38
ST	Nebřehovice	536644	0,000	0,0000	0,182	0,1538			52
ČB	Nedabyle	544825	0,336	0,8105	0,509	0,8049	15	0,9375	7
PT	Němčice	550396	0,077	0,7174	0,389	0,3333	6	0,375	19
ST	Němčice	536474	0,014	0,0000					71

ST	Němčice	536725	0,000	0,1000		0,1429			63
TA	Nemyšl	552747	0,005	0,0175					72
ČB	Neplachov	535435	0,168	0,5366	0,400	0,5000	9	0,5625	22
PT	Netolice	550442	0,113	0,4192	0,222	0,5385	7	0,4375	26
KA	Netřebice	545643	0,162	0,2158	0,366	0,1250	4	0,25	23
PI	Nevězice	549657	0,033	0,0667					82
VI	Nicov	529893				0,2000			75
ST	Nihošovice	551520	0,019	0,0172		0,0000			65
ST	Nišovice	536962	0,013	0,0244		0,0000			57
JH	Nová Bystřice	546798	0,063	0,0627		0,1475			58
PT	Nová Pec	550451	0,049	0,0652	0,136	0,0741			65
JH	Nová Včelnice	546801	0,035	0,0249	0,056	0,1268			68
ČB	Nová Ves	535648	0,427	0,8232	0,506	0,5915	15	0,9375	9
ČK	Nová Ves	513661	0,191	0,3733	0,391	0,4286	7	0,4375	22
TRE	Nová Ves nad Lužnicí	562360	0,038	0,0875		0,0625			55
TA	Nová Ves u Chýnova	552763	0,008	0,0000		0,1250			59
TS	Nové Hrady	544868	0,204	0,3599	0,375	0,3388	6	0,375	36
VI	Nové Hutě	561568	0,037	0,0000		0,0000			70
ST	Novosedly	551554	0,023	0,0233		0,1000			66
TRE	Novosedly nad Nežárkou	546844	0,071	0,2159	0,306	0,4348	4	0,25	37
JH	Okrouhlá Radouň	562475	0,022	0,0811		0,2222			70
TA	Oldřichov	552798	0,038	0,0000					83
PI	Olešná	562190	0,018	0,0000					68

TS	Olešnice	544884	0,168	0,3543	0,125	0,3617	4	0,25	26
ČB	Olešník	544892	0,217	0,5272	0,412	0,5469	10	0,625	19
PT	Olšovice	537365	0,042	0,4000	0,556	0,2000	6	0,375	24
KA	Omlenice	545660	0,062	0,1071	0,389	0,1282	2	0,125	34
TA	Opařany	552801	0,014	0,0198		0,1944			54
ST	Osek	551562	0,009	0,0128		0,0488			67
PI	Oslov	549703	0,038	0,0426		0,0769			63
TS	Ostrolovský Újezd	535231	0,278	0,6176	0,500	0,5833	12	0,75	16
PI	Ostrovec	549711	0,027	0,0000					68
ST	Paračov	551571	0,093	0,0000		0,1667			49
PI	Paseky	562254	0,042	0,0000					41
DA	Peč	507717	0,004	0,0385					86
PT	Pěčnov	537543	0,000	0,0625	0,179				47
TS	Petříkov	535699	0,147	0,4231	0,500	0,1875	6	0,375	31
DA	Písečné	546917	0,035	0,0241					88
PI	Písek	549240	0,050	0,0983	0,120	0,2761	1	0,0625	50
JH	Pístina	561070	0,121	0,0333			1	0,0625	41
ČB	Pištín	535991	0,321	0,8284	0,479	0,5156	13	0,8125	15
VO	Pivkovice	598887	0,061	0,0588		0,0000			45
ČB	Planá	535176	0,563	0,7931	0,474	0,8400	15	0,9375	5
TA	Planá nad Lužnicí	552828	0,020	0,0347	0,100	0,1028			55
ČB	Plav	535346	0,453	0,8588	0,500	0,8696	15	0,9375	10
JH	Plavsko	509078	0,046	0,1084		0,0882			40

JH	Pleše	507628	0,037	0,0789		0,0870			43
JH	Pluhův Žďár	546968	0,010	0,0108		0,1148			51
PI	Podolí I	549754	0,017	0,0200		0,0714			53
TA	Pohnání	552852	0,000	0,0476		0,1667			70
VO	Pohorovice	536911	0,092	0,0000					38
KA	Pohorská Ves	545694	0,013	0,0714		0,2222			46
TA	Pojbuky	552861	0,034	0,0000					77
JH	Polště	562459	0,000	0,0500					44
TRE	Ponědraž	562670	0,096	0,2143					31
TRE	Ponědrážka	562653	0,077	0,2727			1	0,0625	35
JH	Popelín	546992	0,023	0,0000		0,0909			71
ST	Pracejovice	551619	0,026	0,0250					61
PT	Prachatice	550094	0,077	0,1532	0,136	0,3439	1	0,0625	62
PI	Protivín	549771	0,044	0,1310	0,233	0,2500	1	0,0625	37
BL	Předmít	551627	0,021	0,0000					91
ČK	Přední Výtoň	545716	0,095	0,2222		0,0000			67
ST	Přední Zborovice	536792	0,000	0,0833					61
PI	Předotice	509621	0,000	0,0244		0,1132			62
ST	Předslavice	551635	0,073	0,0323		0,0667			53
SO	Přehořov	552895	0,032	0,0000		0,0435			45
ST	Přechovice	536547	0,032	0,0667		0,0000			58
MI	Přeštěnice	549797	0,014	0,0513		0,2857	1	0,0625	86
ST	Přešťovice	551643	0,027	0,0192					55

JH	Příbraz	561088	0,029	0,0417		0,1333			42
ČK	Přídolí	545724	0,052	0,1061		0,2200			30
ČK	Přísečná	545732	0,028	0,1800	0,259	0,4211	3	0,1875	21
TA	Psárov	563374	0,000	0,0556		0,0000			56
PI	Putim	549801	0,010	0,1111		0,1515			55
TA	Radenín	552917				0,0702			63
TA	Radětice	552925	0,040	0,0357		0,2143			47
PT	Radhostice	550485	0,009	0,0750		0,1176			52
TA	Radimovice u Želče	552933	0,000	0,0444		0,1818			63
TA	Radkov	552941	0,015	0,0541		0,0714			70
ST	Radomyšl	551660	0,027	0,0049	0,033	0,1429			64
ČB	Radošovice	544965	0,134	0,6286	0,395	0,2609	6	0,375	21
ST	Radošovice	551678	0,012	0,0100		0,0800			59
PI	Rakovice	562068	0,000	0,0244					74
TRE	Rapšach	547069	0,025	0,0349		0,2759	1	0,0625	48
TA	Rataje	552976	0,009	0,0357					51
JH	Ratiboř	507784	0,021	0,0800		0,2000			48
TA	Ratibořské Hory	552992	0,018	0,0357	0,019	0,0545			68
PI	Ražice	549827	0,008	0,0577	0,281		1	0,0625	47
JH	Rodvínov	547085	0,020	0,0361	0,014	0,1304			60
JH	Roseč	508004	0,000	0,0278					46
JH	Rosička	560995	0,000	0,1000					58
SO	Roudná	553018	0,022	0,0870	0,279	0,0638	1	0,0625	47

ČB	Roudné	544973	0,519	0,8160	0,552	0,7624	16	1	6
ST	Rovná	536865	0,000	0,0278					61
ČK	Rožmberk nad Vltavou	545767	0,153	0,1228	0,034	0,2195	2	0,125	51
KA	Rožmitál na Šumavě	545775	0,072	0,1404		0,2903	1	0,0625	42
ČB	Rudolfov	544981	0,443	0,7969	0,738	0,7445	16	1	5
TA	Řepeč	553034	0,008	0,0213		0,0645			75
ST	Řepice	536849	0,015	0,0294	0,041	0,0682			59
ČB	Římov	545007	0,289	0,6533	0,478	0,6842	13	0,8125	16
SO	Řípec	599115	0,007	0,1250	0,136	0,2258			37
ČB	Sedlec	545015	0,235	0,5882	0,419	0,4746	9	0,5625	20
SO	Sedlečko u Soběslavě	599263	0,017	0,0000		0,0909			43
BL	Sedlice	551716	0,016	0,0258	0,028	0,1803			68
MI	Sepekov	549843	0,023	0,0158		0,1818			62
TA	Sezimovo Ústí	553069	0,022	0,0248	0,038	0,0978			58
SO	Skalice	553077	0,010	0,0581		0,1176			75
PI	Skály	549851	0,049	0,0000	0,280	0,3500	2	0,125	52
ST	Skály	598909	0,029	0,0000		0,0833			43
VO	Skočice	551741	0,038	0,1538	0,292	0,0000	1	0,0625	39
TA	Skopytce	553085	0,010	0,0000		0,1250			54
TA	Skrýchov u Malšic	560669	0,000	0,0500					57
PI	Slabčice	549860	0,045	0,0152		0,1200			48
ST	Slaník	536776	0,011	0,0000		0,2000			60
TA	Slapy	599042	0,015	0,0132	0,015	0,0667			67

TS	Slavče	545023	0,108	0,3814		0,4444	4	0,25	27
DA	Slavonice	547166	0,032	0,0594		0,0833			78
PI	Smetanova Lhota	549878	0,015	0,0417					73
TA	Smilovy Hory	553123	0,017	0,0000		0,0385			80
TRE	Smržov	561045	0,208	0,3500	0,385	0,4545	7	0,4375	26
KA	Soběnov	545805	0,089	0,1705		0,2059			34
SO	Soběslav	553131	0,044	0,1272	0,272	0,2937	2	0,125	43
ČK	Srnín	536245	0,124	0,1429		0,4063	3	0,1875	23
ČB	Srubec	545066	0,467	0,7510	0,854	0,7534	16	1	6
TA	Stádlec	553140	0,041	0,0244		0,0857			56
VI	Stachy	550515	0,026	0,0253	0,029	0,1017			70
TRE	Staňkov	562378	0,067	0,0952		0,1667			47
DA	Staré Hobzí	547204	0,011	0,0270		0,1304			86
ČB	Staré Hodějovice	545074	0,528	0,8333	1,000	0,7547	16	1	6
JH	Staré Město pod Landštejnem	547212	0,027	0,0732					70
MI	Stehlovice	529885	0,026	0,0000					58
PT	Stožec	550523	0,030	0,1923	0,143	0,1250			77
VO	Stožice	530034	0,010	0,1200		0,2143			35
ST	Strakonice	550787	0,050	0,0795	0,096	0,2068			63
ST	Strašice	551775	0,008	0,0000		0,0625			74
JH	Stráž nad Nežárkou	547221	0,047	0,1069	0,292	0,2667	1	0,0625	38
ČB	Strážkovice	545082	0,319	0,7283	0,509	0,6170	13	0,8125	12
VI	Strážný	550531	0,040	0,0000		0,0769			81

JH	Strmilov	547239	0,026	0,0219	0,080	0,1772			67
PT	Strunkovice nad Blanicí	550540	0,050	0,1258		0,2892	1	0,0625	39
ST	Strunkovice nad Volyňkou	536784	0,020	0,0000					62
ČB	Strýčice	536032	0,172	0,6667	0,294	0,0000	6	0,375	22
ST	Střelské Hoštice	551791	0,021	0,0062					69
TRE	Stříbřec	547247	0,059	0,1758		0,1818			36
KA	Střítež	551538	0,079	0,1096	0,238	0,0857	1	0,0625	28
ČB	Střížov	545091	0,420	0,6964	0,500	0,5714	13	0,8125	13
JH	Střížovice	508152	0,000	0,0274		0,1250			64
DA	Studená	547263	0,047	0,0241	0,073	0,1429			75
TA	Sudoměřice u Bechyně	553166	0,056	0,0339	0,111	0,2381			47
TA	Sudoměřice u Tábora	553174	0,033	0,0000	0,081	0,0263			70
TRE	Suchdol nad Lužnicí	547280	0,077	0,1429	0,105	0,2607			43
VI	Svatá Maří	550558	0,005	0,0147	0,125	0,1818			56
TS	Svatý Jan nad Malší	545104	0,211	0,4444	0,269	0,5000	8	0,5	25
JH	Světce	561029	0,028	0,0000		0,1000			57
ČK	Světlík	545813	0,030	0,0370		0,0690			39
SO	Sviny	553182	0,071	0,1184		0,2414			31
ČB	Ševětín	545121	0,358	0,7358	0,417	0,7647	13	0,8125	19
BL	Škvořetice	551830	0,000	0,0588		0,0800			72
ST	Štěchovice	536920	0,000	0,0488					68
ST	Štěkeň	551856	0,030	0,0208		0,1316			53
ČB	Štěpánovice	545139	0,217	0,6500	0,514	0,4510	11	0,6875	17

VI	Šumavské Hoštice	550574	0,041	0,0309	0,196	0,1333			53
TA	Tábor	552046	0,028	0,0597	0,094	0,1947			61
PI	Tálín	549932	0,014	0,0741		0,2222			43
TNV	Temelín	545155	0,091	0,2095	0,295	0,3288	2	0,125	29
PI	Temešvár	562271	0,040	0,0667		0,1250			61
PT	Těšovice	550582	0,053	0,1429	0,109	0,0909			41
BL	Tchořovice	536598	0,019	0,0000					81
TS	Trhové Sviny	545171	0,245	0,6378	0,359	0,6595	11	0,6875	21
VO	Truskovice	536512	0,037	0,1250		0,1333			32
SO	Třebějice	563153	0,119	0,0000		0,1429	1	0,0625	47
DA	Třebětice	562327	0,020	0,0000		0,0612			95
ST	Třebohostice	551899	0,028	0,0000		0,0476			67
TRE	Třeboň	547336	0,119	0,4341	0,402	0,5317	9	0,5625	26
ST	Třešovice	536679				0,0000			52
SO	Tučapy	553239	0,016	0,0614	0,032	0,2162			47
TA	Turovec	551601	0,000	0,0179					56
PT	Tvrzice	550604	0,021	0,0000					51
TNV	Týn nad Vltavou	545201	0,162	0,3137	0,297	0,4799	6	0,375	33
JH	Újezdec	507644	0,069	0,0000					41
ST	Úlehle	536695	0,011	0,0000					65
ČB	Úsilné	535494	0,514	0,7907	0,500	0,8611	15	0,9375	7
TA	Ústrašice	599123	0,048	0,0159	0,111	0,0323			58
BL	Uzeničky	536890	0,016	0,0000					80

VI	Vacov	550621	0,041	0,0497		0,1875			68
SO	Val	553255	0,035	0,0000		0,1765			38
PI	Varvažov	562211				0,0000			77
ČB	Včelná	545228	0,450	0,7546	0,553	0,6879	16	1	6
KA	Velešín	545821	0,192	0,5091	0,435	0,5556	10	0,625	19
ST	Velká Turná	536741	0,082	0,0385					71
JH	Velký Ratmírov	562599	0,018	0,0000		0,0625			57
SO	Vesce	553263	0,014	0,0417		0,0968			43
SO	Veselí nad Lužnicí	553271	0,076	0,2976	0,326	0,3746	4	0,25	32
MI	Veselíčko	549975	0,006	0,0800		0,1071			54
ČK	Větrní	545830	0,066	0,0987		0,4715	2	0,125	31
ČK	Věžovatá Pláně	536300	0,040	0,1143		0,0435			29
ČB	Vidov	535737	0,533	0,8286	0,794	0,8542	16	1	7
VI	Vimperk	550647	0,047	0,0502	0,094	0,2691			60
JH	Višňová	507652	0,027	0,0000					46
PT	Vitějovice	550655	0,050	0,1413	0,226	0,3929	3	0,1875	36
ČB	Vitín	535893	0,521	0,7374	0,483	0,4667	12	0,75	15
PT	Vlachovo Březí	550663	0,048	0,0405	0,054	0,2333			46
PI	Vlastec	598844	0,025	0,0286		0,0526			59
SO	Vlastiboř	553298	0,017	0,0526	0,059	0,0588			44
JH	Vlčetínec	598640	0,026	0,0000					72
TA	Vlčeves	563447	0,000	0,0588					59
ČB	Vlkov	535915	0,480	0,6667			7	0,4375	22

SO	Vlkov	553310	0,114	0,0714		0,1111	1	0,0625	35
MI	Vlksice	598852				0,1667			84
TA	Vodice	553328				0,1429			71
VO	Vodňany	551953	0,087	0,2804	0,185	0,4314	3	0,1875	32
PT	Volary	550671	0,073	0,0675	0,045	0,3670	1	0,0625	62
ST	Volenice	551961	0,012	0,0000		0,0968			70
DA	Volfřov	547441	0,037	0,0224		0,0441			82
ST	Volyně	551970	0,032	0,0401		0,1200			55
ČB	Vrábče	545261	0,481	0,7365	0,556	0,7188	15	0,9375	12
ČB	Vráto	535796	0,446	0,8070	0,490	0,5714	14	0,875	4
PI	Vráž	549991	0,010	0,0000		0,0714			63
VI	Vrbice	529915				0,1429			69
TNV	Všemyslice	545287	0,061	0,2186	0,106	0,2617			33
JH	Vydří	562629	0,031	0,0385		0,1000			45
ČK	Vyšší Brod	545848	0,130	0,1192	0,024	0,1841	1	0,0625	52
PT	Záblatí	550680	0,022	0,0377		0,2273			52
TRE	Záblatí	508683	0,091	0,4286		0,5000	5	0,3125	29
BL	Záboří	551988	0,012	0,0000		0,0000			77
ČB	Záboří	545317	0,212	0,7841	0,500	0,5000	12	0,75	17
ČB	Zahájí	536016	0,285	0,5472	0,355	0,4167	9	0,5625	17
ST	Zahorčice	536482	0,000	0,1429					70
JH	Záhoří	507695	0,033	0,0488		0,1429			42
PI	Záhoří	550027	0,028	0,0254		0,1765			57

TA	Záhoří	599000	0,000	0,1250					41
JH	Zahrádky	547468	0,000	0,0357		0,0625			73
VI	Zálezly	550698	0,019	0,0135		0,1579			53
SO	Zálší	553361	0,095	0,1364	0,143	0,1786			33
ČB	Závraty	599778	0,235	1,0000			6	0,375	11
MI	Zbelítov	550035				0,1250			64
MI	Zběšičky	550043	0,017	0,0000					56
PT	Zbytiny	550701	0,018	0,0606		0,2143			47
VI	Zdíkov	550728	0,043	0,0311	0,016	0,1798			66
MI	Zhoř	550060	0,009	0,0244		0,0667			59
ČK	Zlatá Koruna	545864	0,111	0,1931	0,327	0,2267	3	0,1875	21
ČB	Zliv	545341	0,307	0,7343	0,451	0,7062	13	0,8125	16
SO	Zlukov	599271	0,043	0,1343		0,1739			36
ČK	Zubčice	545872	0,038	0,0755		0,3488	1	0,0625	26
SO	Zvěrotice	553409	0,029	0,0429	0,083	0,1481			42
ČB	Zvíkov	535591	0,209	0,6341	0,412	0,0992	8	0,5	11
KA	Zvíkov	536237	0,091	0,3333	0,455	0,1111	4	0,25	22
PI	Zvíkovské Podhradí	562165				0,0313			66
ST	Zvotoky	536873				0,0000			71
ČB	Žabovřesky	545368	0,287	0,7207	0,462	0,4310	11	0,6875	12
TS	Žár	545376	0,136	0,2667	0,300	0,4000	5	0,3125	28
VI	Žárovná	529923	0,000	0,0476	0,229		1	0,0625	50
JH	Žďár	529761	0,000	0,0435		0,0000			72

PI	Žďár	598861	0,000	0,0625		0,1111			30
TA	Želeč	553417	0,041	0,0219	0,040	0,0862			51
PT	Želnavá	550761	0,059	0,0000		0,1000			59
PT	Žernovice	537209	0,029	0,0455	0,152	0,2593			40
TNV	Žimutice	545384	0,109	0,1792	0,079	0,2766	2	0,125	34
SO	Žišov	563897	0,000	0,2449		0,1667			33

Použité zkratky SO ORP: BL – Blatná, ČB – České Budějovice, ČK – Český Krumlov, DA – Dačice, JH – Jindřichův Hradec, KA – Kaplice, MI – Milevsko, PI – Písek, PT – Prachatice, SO – Soběslav, ST – Strakonice, TA – Tábor, TNV – Týn nad Vltavou, TRE – Třeboň, TS – Trhové Sviny, VI – Vimperk, VO – Vodňany

Zdroj: Interní databáze migračních pohybů v Jihočeském kraji v letech 1991 – 2011, SLDB 2011, CHAPS 2011, Google maps 2011, vlastní zpracování